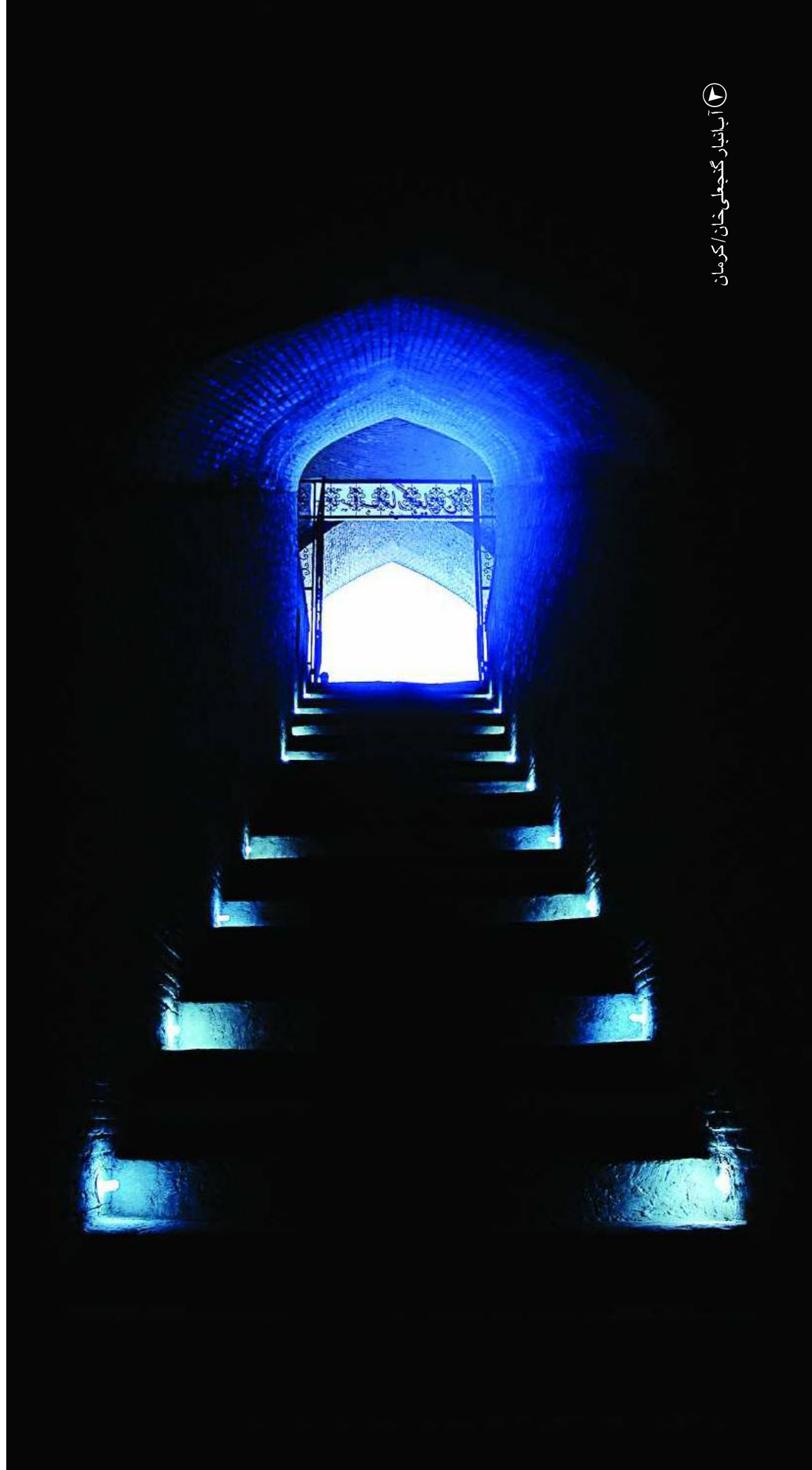

غزل از دیوان بانو
سیتہ
جیالی کریا

دی گدشت و شد بھاران الصلا گشت گلشن جابی یاران الصلا
تازہ شد از سبزہ در صحنِ حمن بزم عیش بادہ خواران الصلا
شد گلستانِ رشت گلزارِ جان از جالِ گلعداران الصلا
خوشتر است از نغمہ چنگ و ربا صوتِ قمری و نہاران الصلا
ز کس محسور آورده بہ چنگ جام می چون میکاران الصلا
سرکشیدہ تا فلک شمشاد بود برکتِ رجو یاران الصلا

بی کل ویت جاتی تا جند
اسک ریزد، پھچو باران الصلا

بخط محمد میرزا

راهنمای گردشگری استان کرمان

گردآوران: اشرف نادری نسب، معین افضلی

ناظر: محمد جهانشاهی

مدیر پروژه: علی مهاجری

ناشر: معاونت گردشگری اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

استان کرمان

چاپ: هفتم

عکس‌ها از: رکن‌الدین حجازی، حمیدصادقی، فرزاد گوری، مهدی جعفری

مقدمه

کشور عزیزمان ایران، سرزمینی شگفت انگیز و بی نظیر است که گوشه گوشه آن میزبان موهبات منحصر به فرد الهی است.

در این بین استان پهناور کرمان به عنوان پهناورترین بخش کشور، مساحتی نزدیک به ۱۸۰/۰۰۰ کیلومتر مربع از خاک ایران را میزبانی می نماید. سرزمینی که به لحاظ تنوع تاریخی، فرهنگی و طبیعی، ایرانی کوچک است که ناشناخته مانده است. وجود آثار و نشانه های تاریخی و تمدنی فراوان از هزاره های ۹ و ۱۰ قبل از میلاد تا دوران معاصر، از استان کرمان ویتیرینی گرانبها ساخته است. در این بین شرایط آب و هوایی فضای دیگری را در این استان رقم می زند. وجود گودترین چاله داخلی ایران با ارتفاعی کمتر از ۱۰۰۰ متر از سطح دریا تا قله های سر به فلک کشیده از جمله قله هزار که بیش از ۴۵۰۰ متر ارتفاع دارد و سومین قله بلند کشور است باعث آن گردیده که چهار فصل سال را همواره در پهنه استان کرمان شاهد باشیم. داشته هایی چون کلوته ها، منطقه گندم بریان رود شور و ... زیباترین کویر جهان را در بخش شرقی استان به وجود آورده است. وجود ۱۲ قله بالای ۴۰۰۰ متر و ۸۶ قله بالای ۳۰۰۰ متر، بازار سرتاسری کرمان (طولانی ترین بازار سرپوشیده جهان)، تمدن ۶۰۰۰ ساله هلیل رود، پارک ملی خبر و چندین منطقه حفاظت شده حیات وحش در کنار وجود ۵ فرودگاه فعال، بزرگراهها و جاده های دسترسی، مناطق تجاری و از همه مهمتر اراده مردمی و دولتی به عنوان مهمترین حامی و پشتوانه فضای مناسبی را در بیش از ۳۰ منطقه نمونه گردشگری استان که در سطوح مختلف بین المللی، ملی و استانی سطح بندی شده اند فراهم آورده است.

و در کنار این داشته های ارزشمند، میهمان نوازی و گردشگر پذیری این استان، زبان زد بوده و هست که افتخار دیار کریمان محسوب می گردد. خرسندیم که میزبانی شما عزیزان را در گوشه گوشه این استان پهناور به عهده داریم.

با آرزوی سفری خوش و به یاد ماندنی در این بخش از کشور عزیزمان ایران.

علی مهاجری
مدیر کل

استان کرمان با وسعت بیش از ۱۸۰ هزار کیلومتر مربع در جنوب شرقی ایران بین ۵۳ درجه و ۲۶ دقیقه تا ۵۹ درجه ۲۹ دقیقه طول شرقی و ۲۵ درجه و ۵۵ دقیقه تا ۳۲ درجه عرض شمالی واقع شده است. این استان از شمال به استان های خراسان جنوبی و یزد، از جنوب به استان هرمزگان، از شرق به استان سیستان و بلوچستان و از غرب به استان فارس محدود می شود. استان کرمان در حال حاضر مشتمل بر ۲۰ شهرستان است که مرکز آن شهر کرمان می باشد.

شهرستان کرمان

شهرستان کرمان در شمال شرقی استان کرمان واقع شده است.

جاذبه های گردشگری

مجموعه بازار:

پیکره به هم تنیده بازار در مرکز بافت قدیم کرمان با مظاهر زیبایی از ادوار گذشته به یادگار مانده است و ویژگی های معماریش بینندگان را متحیر می کند. بازار کرمان یکی از مهم ترین بازارهای ایرانی به شمار می رود که مجموعه های با ارزشی را در خود دارد از جمله مجموعه گنجعلی خان، ابراهیم خان، وکیل و... در این بخش توضیحاتی در خصوص مهمترین قسمت های بازار آمده است.

بازار سرتاسری کرمان:

این راسته بازار از میدان ارگ شروع و به خیابان میرزارضای کرمانی ختم می شود. هربخش از بازار کرمان در زمان یکی از حکام و فرمانروایان این دیار ساخته شده است، بازار سرتاسری کرمان یکی از طولانی ترین راسته بازارهای ایران محسوب می شود، طول این راسته حدوداً ۱۲۰۰ متر است و جهت آن شرقی - غربی است.

بازار میدان ارگ:

این بخش از بازار غربی ترین قسمت بازار کرمان است و مانند مستطیل دور محوطه میدان توحید را محاصره کرده، نمای اطراف میدان، در سال های اخیر هماهنگ با معماری قدیم بازسازی و اجرا شده است. در ضلع شرقی بازار میدان ارگ، سردر ورودی بازار سرتاسری واقع است.

بازار ارگ:

اولین بخش از بازارهای شرقی - غربی، بازار ارگ است، که از میدان ارگ شروع و به چهار سوق گنجعلی خان ختم می شود.

بازار نقاره خانه:

در نخستین قدم از میدان ارگ بازار نقاره خانه آغاز می شود که دارای سقف بلند و مزین به کاشیکاری است و چند اتاق در بالا دارد. که در گذشته هنگام غروب برای تعطیل کردن بازار بر روی آن نقاره نواخته می شد.

◀ بازار سراجی:

در حرکت به طرف شرق به بازار سراجی می رسیم که از بازار نقاره خانه شروع و به چهار سوق ختم می شود. این بازار در گذشته محل سراج ها و چمدان سازها بوده است.

◀ بازار گنجعلی خان:

این بازار حد فاصل بین چهار سوق و بازار اختیاری است که سبک معماری جالبی از عصر صفوی به یادگار گذاشته و در بخش جنوبی میدان گنجعلی خان قرار گرفته است، در سمت چپ آن ۱۶ طاق نما این بازار را به میدان مربوط می سازد.

◀ مجموعه گنجعلی خان:

مجموعه گنجعلی خان از شگفت انگیزترین آثار تاریخی (عصر صفوی) استان کرمان محسوب می شود. معمار زبردست این مجموعه سلطان محمد معمار یزدی بوده است. این مجموعه شامل: میدان، بازار، حمام، ضرابخانه، مدرسه، مسجد، چهارسوق و آب انبار می باشد.

◀ میدان گنجعلی خان:

این میدان همانند میادین اصیل ایرانی مستطیل شکل می باشد، در سه ضلع آن بازار واقع شده و در ضلع دیگر آن مدرسه گنجعلی خان قرار دارد. این میدان در مرکز داد و ستد شهر قدیم واقع است، طول آن ۹۹ متر و عرض آن ۵۳ متر و دارای مساحت ۵۲۴۷ متر مربع وسعت است.

◀ ضرابخانه گنجعلی خان (موزه سکه):

در ضلع شمال میدان گنجعلی خان، داخل بازار مسگری شمالی و روبروی حمام، ضرابخانه گنجعلی خان واقع است که با گچ‌بری زیبایی تزئین شده است. در گذشته در آن مسکوکات طلا و نقره دولتی را ضرب می کردند، در سال ۱۳۷۰ همزمان با بزرگداشت خواجهی کرمانی، این مکان به عنوان موزه سکه مورد بهره برداری قرار گرفت. در این موزه مسکوکات متعلق به ادوار مختلف تاریخی از قبیل: اشکانی، ساسانی، اموی، عباسی و ... قاجاری و پهلوی به همراه اطلاعات مربوط در معرض دید بازدید کنندگان قرار دارد.

◀ حمام گنجعلی خان:

حمام گنجعلی خان در سمت راست بازار گنجعلی خان واقع است. این حمام مجموعه‌ای از تلفیق هنر معماری و کاربرد مصالح گوناگون با فضایی متناسب و مردم وار است. حمام اثری بدیع با کاشی کاری های زیبا، نقاشی ها، گچ‌بریها، مقرنس کاری ها و کاربندی هایی است که هر بیننده را به تحسین وامی دارد. حمام گنجعلی خان در سال ۱۰۰۵ ه. ق (دوره صفوی) به دستور گنجعلی خان حاکم وقت کرمان و معماری سلطان محمد معمار یزدی آغاز و در سال ۱۰۲۰ به پایان رسید. حمام تا حدود ۷۵ سال پیش دایر بوده است اما در حال حاضر نقش و کارکرد توریستی پیدا کرده و به موزه مردم شناسی تبدیل شده است.

مجسمه‌هایی توسط اساتید دانشکده هنر و دانشگاه تهران (استاد میربابایی و نشان تائیک) طراحی و در قسمت‌های مختلف حمام قرار داده شده تا بدین وسیله صحنه‌هایی از استحمام به شیوه سنتی به معرض نمایش گذاشته شود.

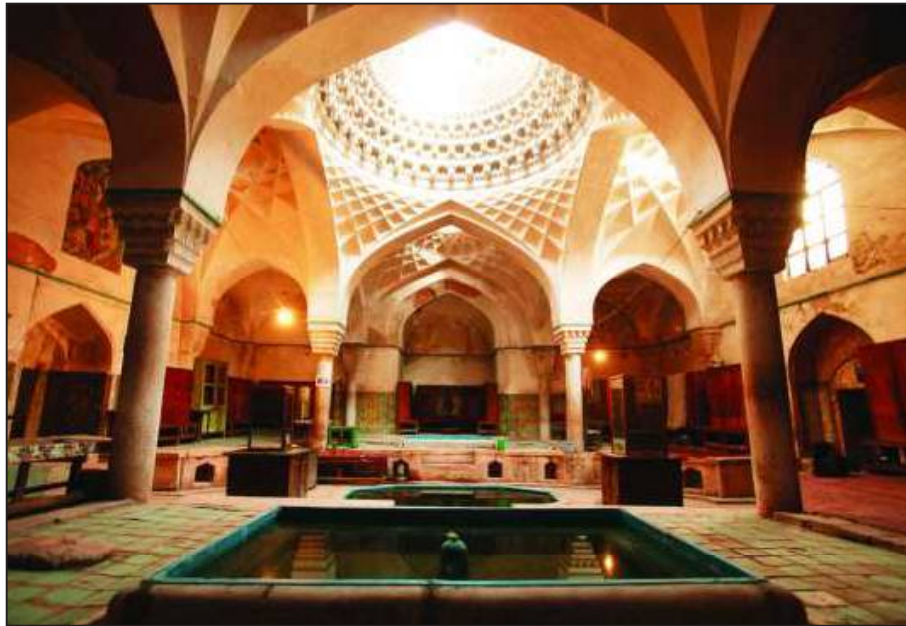
◀ مدرسه گنجعلی خان:

این بنا در ضلع شرقی میدان واقع شده، در سال ۱۰۰۷ ساخت آن آغاز و در سال ۱۰۲۹ به اتمام می رسد، نمای داخلی و خارجی این مدرسه کاشی کاری

مسجد گنجعلی خان / کرمان

معرق جالبی از عصر صفوی به یادگار گذاشته است. این مکان تا زمان حمله آقا محمد خان قاجار به کرمان مدرسه بوده و پس از ویران شدن به دستور وی، تعطیل شده و در اواسط قرن سیزدهم به عنوان کاروانسرا مورد استفاده قرار گرفت.

مسجد گنجعلی خان:

این بنا در گوشه شمال شرقی میدان و هم‌جوار با مدرسه واقع شده است. این مسجد کوچک (خصوصی) اما بی‌نهایت زیبا در واقع موزه کوچکی از هنرهای تزئینی اسلامی نظیر کاشی‌کاری، گچ‌بری و خطاطی است که به سبک زیبایی آراسته شده است.

آبانبار علیمردان خان (گنجعلی خان):

آبانبار علیمردان خان (پسر گنجعلی خان) که در ضلع غربی میدان، داخل بازار مسگری غربی و روبروی مدرسه واقع شده، معماری جالبی دارد که توجه هر بیننده را به خود معطوف می‌کند.

چهارسوق گنجعلی خان:

محل تقاطع دو راسته بازار را چهارسوق می‌گویند. به دلیل برخورد تقاطع دو راسته بازار شمالی - جنوبی و شرقی - غربی، در محل چهارسوق گنجعلی خان در گذشته این مکان مهم‌ترین نقطه شهر محسوب می‌شده، نمای داخل این چهارسوق با گچ‌بری‌های جالب و نقاشی‌های زیبای عصر قاجار که چهره شهروندان آن دوره را به تصویر کشیده تزئین شده است. چهارسوق مرکز ثقل بازار است. گنبد چهارسوق مرتفع‌ترین گنبد شهر به‌شمار می‌آمده است.

بازار مسگری شمالی:

این بازار در شمال میدان گنجعلی خان قرار دارد و در غرب آن، چهارسوق

مسگری واقع شده است و شرق آن به بازار کلاه مالی متصل می شود. طول این بازار ۸۸ متر و عرض آن ۶ متر است.

◀ بازار مسگری غربی:

در جنوب این بازار، چهارسوق گنجعلی خان قرار دارد و شمال آن چهارسوق مسگری واقع شده است. ابعاد بازار مسگری غربی ۴۳ متر در ۵/۵ متر است.

◀ کاروانسرای هنود (هندوها):

این کاروانسرا در نیمه دوم قرن نوزدهم توسط انگلیسی ها از امام جمعه وقت اجاره شد و در اختیار هندوها قرار گرفت و چون هندوها در آنجا ساکن شده و به تجارت پرداختند به کاروانسرای هندوها معروف شد. از آنجایی که تجار هندی اجناسی چون ادویه، فلفل، هل و... در این کاروانسرا به فروش می رساندند، این کاروانسرا به کاروانسرای هنود شهرت یافت. در این کاروانسرا معبد هندوها به سبک معماری ویژه باقی مانده است.

◀ مجموعه ابراهیم خان:

ابراهیم خان ظهیرالدوله که از سال ۱۲۱۸ تا ۱۲۴۰ ه.ق در دوره فتحعلی شاه قاجار حاکم کرمان بوده است مبادرت به ایجاد بناهای بسیار ارزنده در مرکز شهر و جنب مجموعه گنجعلی خان نموده است. این مجموعه شامل: بازار (قیصریه)، حمام، آب انبار و مدرسه می باشد.

◀ بازار ابراهیم خان (بازار زرگرها):

این بازار به صورت یک راسته متقاطع عمود بر بازار کلاه مالی و به موازات بازار کفاش ها واقع شده است. در طرفین سردر ورودی، مدرسه، حمام و آب انبار واقع شده است که کاشی کاری سردر آن در نوع خود بی نظیر است، این

مسجد حاج آقا علی / کرمان

بازار در ابتدا و انتها به دو در بزرگ چوبی که در ساعات و ایام تعطیل بسته می‌شوند، مجهز است.

◀ مدرسه ابراهیم خان:

در مرکز شهر کرمان مدرسه زیبا و وسیعی به نام مدرسه ابراهیم خان دیده می‌شود. این مدرسه در داخل قیصریه، شمال بازار قدیم و میدان گنجعلی خان قرار گرفته است. ساختمان این مدرسه را شاهنشین، محراب، ایوانچه و غرفه‌های اطراف تشکیل می‌دهند. تزئینات نمای داخلی مدرسه، کاشی هفت‌رنگ با نقش گل و بوته، گلدان و مقرنس کاری و گچ‌بری است. در این مدرسه همچنین رفیع‌ترین و زیباترین بادگیر شهر کرمان خودنمایی می‌کند. ایوان شرقی و برج ساعت این مدرسه کاشی کاری و چشم‌اندازی زیبا دارد.

◀ حمام ابراهیم خان:

این حمام در کنار مدرسه و وسط بازار واقع شده و با تغییرات جزئی، خزینه بسته شده و با لوله‌کشی مناسب از محیط بهداشتی برخوردار گردیده است و هم اکنون نیز مورد استفاده می‌باشد. این حمام به دو بخش رختکن و گرمخانه تقسیم می‌شود. این حمام از سال ۱۳۳۱ ه.ق تاکنون دایر است.

◀ مجموعه وکیل:

محمداسماعیل خان نوری اسفندیاری ملقب به وکیل‌الملک از سال ۱۲۷۵ ه.ق بر کرمان حکومت کرد و در زمان فرمانروایی خویش بناهای زیادی در کرمان تعمیر کرد و بنیاد نهاد، از آن جمله مجموعه وکیل می‌باشد که در سال ۱۲۸۷ ه.ق به دستور وی و پسرش مرتضی قلی خان وکیل‌الملک ثانی این مجموعه ساخته شد که مشتمل بر: بازار، حمام، کاروانسرا و مسجد می‌باشد.

◀ بازار وکیل:

در انتهای بازار اختیاری، بازار و مجموعه وکیل قد علم کرده و از زیباترین بازارهاست. بازار وکیل مطابق الگوی بازارهای ایرانی دراز و کشیده ساخته شده است و هر صنف در بخش خاصی از آن قرار داشته‌اند.

◀ کاروانسرای وکیل:

در سمت چپ بازار وکیل بزرگ‌ترین کاروانسرای کرمان واقع شده است و جزء کاروانسراهای بزرگ ایران محسوب می‌شود. سردر ورودی آن در بازار با کاشی‌کاری و گچ‌بری تزئین شده، کاروانسرا دوطبقه است. بادگیرهای این بنا ساخت استوانه‌ای بلندی دارند که عمل سرمایش اطاق‌های زیرین را برعهده داشته‌اند. در حال حاضر کاروانسرا در دست بازسازی و مرمت قرار گرفته است.

◀ حمام وکیل:

اولین بخش از مجموعه وکیل، حمام یا چایخانه سنتی وکیل است که در سال ۱۲۸۰ ه.ق به شکل بسیار جالب و باشکوه و با اسلوب مهندسی-معماری عصر قاجاریه بنا شده و از کف تا دیوار آن کاشی‌کاری است. در سال‌های اخیر تغییر کاربری داده و به چایخانه سنتی تبدیل شده است.

◀ مجموعه حاج آقا علی:

مجموعه حاج آقا علی نزدیک مجموعه ابراهیم خان واقع و در اواخر قرن سیزدهم هجری (عصر قاجار) ساخته شده است. این مجموعه شامل مسجد، آب‌انبار، بازار و کاروانسرا است. حاج آقا علی از بازرگانان نامی کرمان بوده است. او علاوه بر این مجموعه، منزل باشکوهی در رفسنجان احداث کرده که هنوز برقرار است.

◀ مسجد حاج آقا علی (مسجد چهل ستون):

مسجد حاج آقا علی که در خیابان شریعتی کرمان واقع شده، همچنان پررونق

بازار مسگری/کرمان

باقی مانده است. این مسجد که به سبک مسجد وکیل شیراز بنا گردیده دارای چهل ستون سنگی است که به گونه ای ماهرانه و یکدست تراشیده شده‌اند. سال اتمام بنای ساختمان مسجد ۱۲۸۶ ه.ق بوده است.

◀ بازار حاج آقا علی:

این بازار از انتهای بازار کفاشها آغاز می‌شود و به خیابان شریعتی روبروی بازار عزیز خاتمه می‌یابد. از مکان‌های دیدنی در طول این بازار می‌توان از مدرسه معصومیه و مجموعه حاج آقا علی نام برد.

◀ آب‌انبار حاج آقا علی:

این آب‌انبار روبروی مسجد حاج آقا علی قرار گرفته که به لحاظ معماری اجزا و روش کار کرد شبیه به دیگر آب‌انبارها بوده است، از ویژگی‌های بارز آن می‌توان به سردر با تزئینات گچ‌بری، مقرنس‌کاری و کاشی اشاره کرد که جلوه‌ی زیبایی به آن داده است.

◀ بازار اختیاری:

چهارمین قسمت بازار کرمان که از انتهای بازار جنوبی گنجعلی خان شروع و تا اول بازار وکیل امتداد می‌یابد بازار اختیاری است. از عناصر موجود در این بخش بازار می‌توان مسجد چهل‌ستون، کاروانسرای گلشن، سه بازارچه سرداری و در انتهای آن حمام (چایخانه سنتی) وکیل را نام برد. این بازار کم‌عرض را می‌توان قدیمی ترین بخش بازار محسوب کرد زیرا قبل از احداث بازار گنجعلی خان وجود داشته و اهمیتش به دلیل واقع شدن بین بازار گنجعلی خان و وکیل می‌باشد.

◀ بازار مظفری:

بازار مظفری از انتهای بازار وکیل شروع و به خیابان میرزارضای کرمانی، محل قدیم دروازه مسجد ختم می‌شد و جزء مجموعه مظفری است. از پدیده‌های این

بخش از بازار می‌توان از تکیه(صفه)عزاخانه، بازار قدمگاه، و مسجد جامع کرمان نام برد. این بازار به سال ۷۵۰ ه. ق توسط امیر مبارزالدین محمد مظفر بنا شده است.

◀ سرای گلشن:

این سرا در قسمت چپ بازار اختیاری و در غرب مدرسه گنجعلی خان واقع شده است. و در قرن یازدهم هجری قمری از درآمد موقوفه گنجعلی خان به سعی عبدالباقی تاجر کاشانی به اتمام رسیده است. این بنای دو طبقه در سال ۱۳۷۰ توسط سازمان میراث فرهنگی کرمانی و با مشارکت حجره داران مرمت اساسی شد.

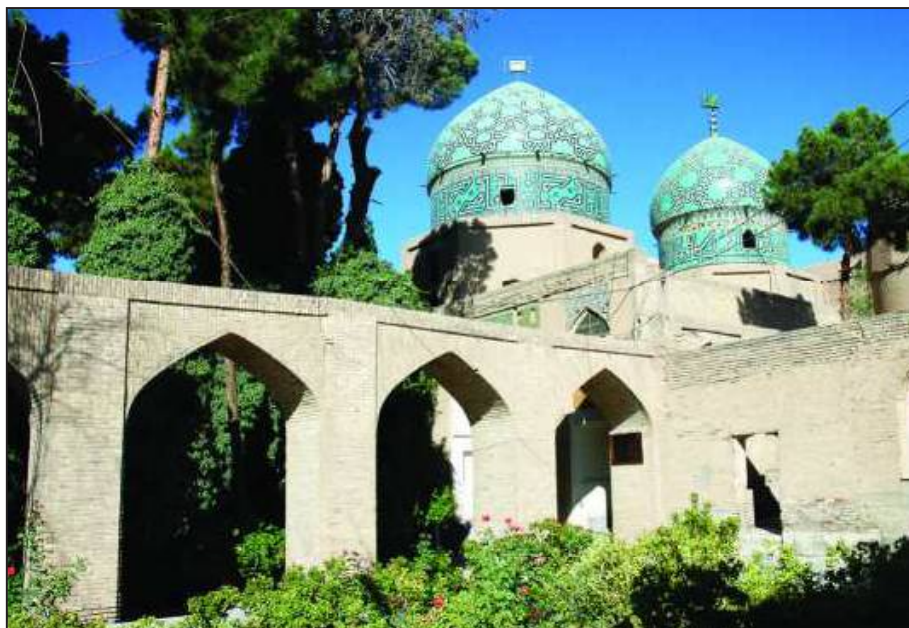
◀ مسجد جامع مظفری:

مسجد جامع مظفری در ضلع غربی میدان شهدا (مشتاقیه) واقع شده است. درهای ورودی آن از جنوب به بازار قدمگاه و از شمال به خیابان دکتر شریعتی و از شرق به میدان شهدا باز می‌شود. این بنا در ضلع شرقی سردری رفیع و عظیم دارد که با کاشی کاری زیبایی تزئین شده و برج ساعت زینت بخش این سردر رفیع است. این مسجد در دوران حکومت امیر مبارزالدین محمد مظفر سر سلسله آل مظفر بنا گردیده است. تاریخ بنا به موجب کتیبه سردر اصلی ۷۵۰ ه. ق می باشد.

◀ مسجد امام (ملک):

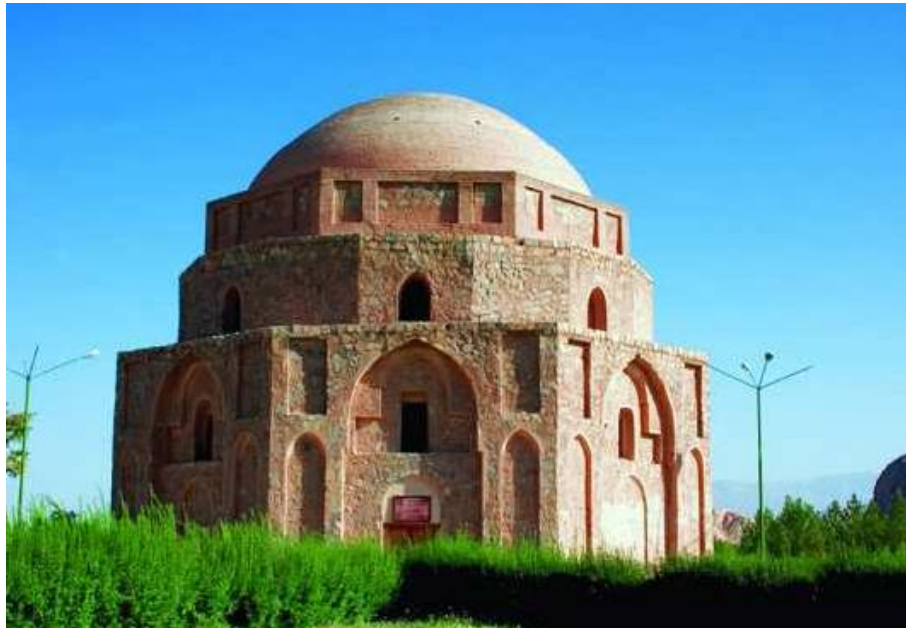
از قدیمی ترین مساجد کرمان و شاید ایران، مسجد بزرگ و معروف ملک است، مسجد ملک در عهد سلاطین سلجوقی کرمان بنا شده است و بنای آن را به ملک توران شاه منسوب دانسته اند. این مسجد در خیابان امام واقع شده است. قسمت های مختلف مسجد به ویژه صفه اصلی در زمان وکیل الملک و ایوان شرقی در قرن اخیر به همت مرحوم دیلمقانی بازسازی شده است.

◀ مشتاقیه:

① مقبره‌ی مشتاق علیشاه/کرمان

از بناهای دوره قاجاریه در کرمان بنای مشتاقیه است. این بنا از سه گنبد تشکیل شده که مقابر «مشتاق علیشاه»، «شیخ اسماعیل»، «کوثر علیشاه» از بزرگان صفویه را در خود جای داده است. پس از قتل مشتاق علیشاه در ۲۱ رمضان ۱۲۰۶ ه.ق در مدخل مسجد جامع کرمان، او و یار همراهش «درویش جعفر» در این مکان مدفون و از آن به بعد، به نام مشتاقیه معروف گردید. این بنا در میدانی به همین نام که مسجد جامع کرمان نیز در ضلع غربی آن واقع شده است قرار دارد.

◀ قبه سبز (پایگاه علم و دانش ۷۵۰ ساله):

قبه سبزی یکی از قدیمی ترین و زیباترین آثار تاریخی کرمان و از بناهای قرن هفتم ه.ق است که ساختمان آن توسط براق حاجب، مؤسس سلسله قراختاییان کرمان، در حدود سال ۶۳۰ ه.ق آغاز شد و در سال ۶۸۱ پذیرای ترکان خاتون همسر قطب الدین و حاکم دانشمند و محبوب کرمان شد. ترکان خاتون مدرسه قطبیه (ترکانیه) را که به دستور قطب الدین محمد آغاز شده بود، به پایان رساند. دارالشافی مجموعه نیز به دست پرتوان وی تأسیس شد.

◀ گنبد جبلیه:

در منتهی علیه شرقی کرمان گنبد بزرگ و عجیبی قرار دارد، این گنبد هشت ضلعی تماماً از سنگ است. در هشت طرف آن هشت درب به عرض ۲ متر قرار گرفته است که اخیراً برای استحکام بنا و جلوگیری از خرابی آن، درگاه ها را با سنگ مسدود کرده و فقط یکی را باز گذاشته اند. قدمت این گنبد را می توان به پیش از اسلام مربوط دانست. این گنبد در سال ۱۳۸۳ به موزه سنگ جبلیه تبدیل شد.

◀ مقبره خواجه اتابک:

در محله جنوب شرقی شهر کرمان نزدیک بازار قرار دارد و از بناهای ارزنده دوره سلجوقی در قرن ششم هجری است. نمای داخلی و خارجی بنا به وسیله گچ بری و آجر کاری منظم، تزئین شده است. از آثار با ارزش بنای مقبره،

خطوط کوفی و ثلث آن است.

◀ امامزاده شاهزاده محمد:

یکی از بقاع متبرکه شهر کرمان، مرقد امامزاده شاهزاده محمد از نوادگان امام موسی کاظم (ع) می باشد. این بنا متشکل از حرم، گنبد و رواق است و فضای مشجر و زیبایی، بنای این امامزاده را در برگرفته است. این بقعه متبرکه در چهار راه بهار، خیابان شاهزاده محمد کرمان واقع است.

◀ قلعه دختر:

قدیمی ترین اثر تاریخی کرمان بنای قلعه معروف به قلعه دختر است. این قلعه در مشرق کرمان برفراز صخره هایی از سنگ قرار گرفته و بقایای آن مایه شگفتی بینندگان است. راجع به بانی قلعه نمی توان اطلاع صحیحی ارائه داد. افسانه ها قلعه را به اردشیر بابکان نسبت می دهند و فردوسی در شاهنامه بنای قلعه را به کسی قبل از اردشیر به نام هفتواد نسبت می دهد.

◀ آتشکده کرمان:

این معبد در خیابان زریسف (شهدا)، خیابان میراز برزو آمیغی قرار دارد و آخرین آتشکده کرمان به شمار می رود. آتشکده در باغ مصفایی واقع است که قبلاً منزل مسکونی جهانگیر اشیدری بوده و با تغییراتی به صورت آتشکده درآمده است. آتش موجود در این آتشکده براساس نظر موبدان زرتشتی، همان آتش چند هزار ساله ای است که از هند به آتشکده محله شهر و از آن جا به این آتشکده، به روز سروش از ماه شهریور ۳۶۵۲ یزدگردی انتقال یافته است. قدمت این آتشکده بیش از نود سال است (۱۳۹۰ خورشیدی مصادف با ۳۷۴۹ یزدگردی). در حال حاضر موزه زرتشتیان در این محل برقرار می باشد.

① آتشکده زرتشتیان / کرمان

« یخدان مؤیدی:

در گذشته یخدان مؤیدی خارج از شهر کرمان قرار داشت و بر اثر توسعه شهری اکنون داخل شهر (خیابان شهید کامیاب) جای گرفته و اطراف آن فضای سبز جالبی احداث شده است. عناصر تشکیل دهنده یخدان عبارتند از مخزن، حصار، استخر و چاله یخ. پلان یخدان دایره ای و پوشش آن از خشت و ملات رس است و به صورت گنبدی بزرگ نمایان است. در حال حاضر یخدان مؤیدی دفتر مرکزی ستاد تسهیلات سفر استان کرمان می باشد.

« کتابخانه ملی کرمان:

این اثر ارزشمند در خیابان شهید رجایی (خورشید) واقع است. دارای سردری مرتفع و زیبا، فضایی مشجر و باصفا و نیز مکان مطالعه، مخزن کتاب و بخش های تحقیق و پژوهش و رایانه است. سالن ۴۰۰۰ متری موجود با سقف های گنبدی زیبا دارای ۶۶ ستون هشت ضلعی می باشد. بنای کتابخانه به سال ۱۳۰۸ خورشیدی باز می گردد که معمار آن محمدعلی راوری این بنا را به سفارش جمعی از سرمایه داران کرمان، رفسنجان و یزد احداث کرد تا کارخانه ریسندگی و بافندگی خورشید در آن فعالیت خود را شروع نماید.

« تخت درگاه قلی بیگ:

این بنا در جنوب شرقی کرمان در زاویه جنوبی کوه قلعه دختر واقع شده است و منسوب به یکی از نوادگان بیرام بیگ به نام درگاه قلی بیگ (جد خاندان درگاهی) است. سنگ قبر آن در عهد صفوی نوشته شده است.

« باغ فتح آباد:

این باغ که در روستایی در ۲۵ کیلومتری شهر کرمان قرار دارد و الگوی احداث باغ شاهزاده ماهان بوده، از آثار عصر قاجاریه و از یادگارهای فضلعلی خان بیگلربیگی

است و به‌همین دلیل آن را باغ بیگلربیگی می‌گویند. عبور آب فتح آباد از میان این باغ، به آن صفا و طراوت خاصی می‌بخشیده است. این باغ توسط سازمان میراث فرهنگی در دست مرمت قرار دارد.

◀ باغ موزه هرندی:

باغ هرندی و ساختمان آن از بناهای جالب توجه دوران اخیر است بانی این باغ عدل السلطان است. این باغ که به مناسبت توقف تاریخی رضاخان در مسیر آخرین سفر تبعیدی‌اش اهمیت تاریخی یافته‌است حدود یکصد سال قدمت دارد. ساختمان مرکزی در دو طبقه و در میان باغ بنا شده و امروزه به عنوان موزه منطقه‌ای استان کرمان مورد بهره‌برداری قرار گرفته است. در حال حاضر در طبقه همکف این ساختمان موزه سازهای سنتی و در طبقه فوقانی آن موزه باستان‌شناسی قرار دارد. استاد حسین مسعود یکی از هنرمندان عرصه موسیقی با اهداء ۲۱ عدد ساز انگیزه ایجاد موزه سازهای سنتی را در محل باغ هرندی تقویت کرد و به کوشش مسئولین وقت در سال ۱۳۸۰ این موزه افتتاح گردید. هدف اصلی این موزه آشنا نمودن بازدیدکنندگان با سازهای بومی و سنتی این مرز و بوم و همسایگان کشور ایران است. از اهداف مهم موزه باستان‌شناسی معرفی تمدن‌های کهن منطقه جنوب‌شرق ایران و ارتباط آنان با تمدن‌های همجوار می‌باشد.

◀ موزه صنعتی:

این بنا که در خیابان شهید بهشتی (دکتر شریعتی) قرار دارد نمونه‌ای از همت و حمیت حاج علی اکبر صنعتی از خیرین کرمانی است که بنای پرورشگاهی برای نگهداری ایتام را پی‌ریخت، در جوار آن موزه‌ای بنا نهاد که امروزه آثار ارزشمندی از استاد علی اکبر صنعتی یکی از فرزندان همین پرورشگاه در آن به نمایش درآمده است. موزه صنعتی در سال ۱۳۵۶ افتتاح شد و بعد از انقلاب به مدت ۱۷ سال

⑦ موزه هرندی/کرمان

تعطیل بود و در سال ۱۳۷۲ بازگشایی شد. موزه هنرهای معاصر از سال ۱۳۸۶ در این محل مورد بهره‌برداری قرار گرفت.

◀ موزه شهید باهنر:

موزه شهید باهنر کرمان از آثار ماندگار و ارزشمند کنگره بزرگداشت شهید دکتر محمد جواد باهنر است که در بیستمین سالگرد شهادت آن شهید والامقام با هدف حفظ و احیای نام آن شهید به همت سردار سرتیپ پاسدار دکتر عبدالمحمد ثوفی‌نژاد فرمانده وقت لشکر ۴۱ ثارالله بنا گردید و در تاریخ هفتم شهریور ۱۳۸۰ افتتاح گردید.

◀ موزه دفاع مقدس:

این موزه یکی از نتایج ماندگار و پدیده‌های منحصر بفرد کنگره‌ی بزرگداشت سرداران و هشت‌هزار شهید استان‌های کرمان و سیستان و بلوچستان است که به همت و تدبیر فرماندهی وقت لشکر ۴۱ ثارالله سرتیپ پاسدار قاسم سلیمانی در کرمان بنا شد. این موزه را آقای مهندس خان‌محمدی از استادان دانشگاه علم و صنعت تهران طراحی کرد که در زمینی به مساحت ۲۳ هزار متر مربع و زیربنای ۲۵۵۰ متر مربع ساخته شده‌است و در تاریخ ۳ خرداد ۱۳۷۷ در سالروز فتح خرمشهر افتتاح شد. قسمت‌های مختلف موزه عبارتند از:

- ساختمان اصلی موزه (در سه طبقه و هشت تالار)

- مرقد مطهر هشت شهید گمنام دفاع مقدس

- ماکت بزرگ عملیات کربلای ۵

- ماکت پویای عملیات والفجر ۸

- تالار عبرت و تالار بصیرت

- ورودی موزه

- مزار شهدا

- بوستان شهدا

◀ موزه ارتش:

این موزه در سال ۱۳۸۸ در ساختمان باشگاه قدیم ارتش که دارای قدمتی بیش از ۱۰۰ سال است افتتاح شد. این بنای تاریخی دارای ۸۰۰ متر مربع زیربنا و بدون ستون است. موزه دارای ۴۰۰۰ تجهیزات نظامی از زمان قاجاریه است که از استانهای زاهدان، تهران، اهواز و گرگان جمع آوری شده اند. همچنین ۵۰ قطعه عکس از رهبر در زمان جنگ، ۵۰ قطعه عکس از تجاوز رژیم عراق در سال ۱۳۵۸، اسنادی از شهادت مردم کرمان، وصیت نامه ها و آثار باقیمانده از شهیدان، ۲ تابلوی نفیس بابیش از ۱۰۰ سال قدمت در این موزه به نمایش گذارده شده اند.

◀ گلزار مطهر شهداء:

گلزار مطهر شهداء یکی از جاذبه های معنوی کرمان می باشد که در شمال شرق شهر و در حاشیه ی جنگل قائم واقع شده است.

◀ پارک جنگلی قائم:

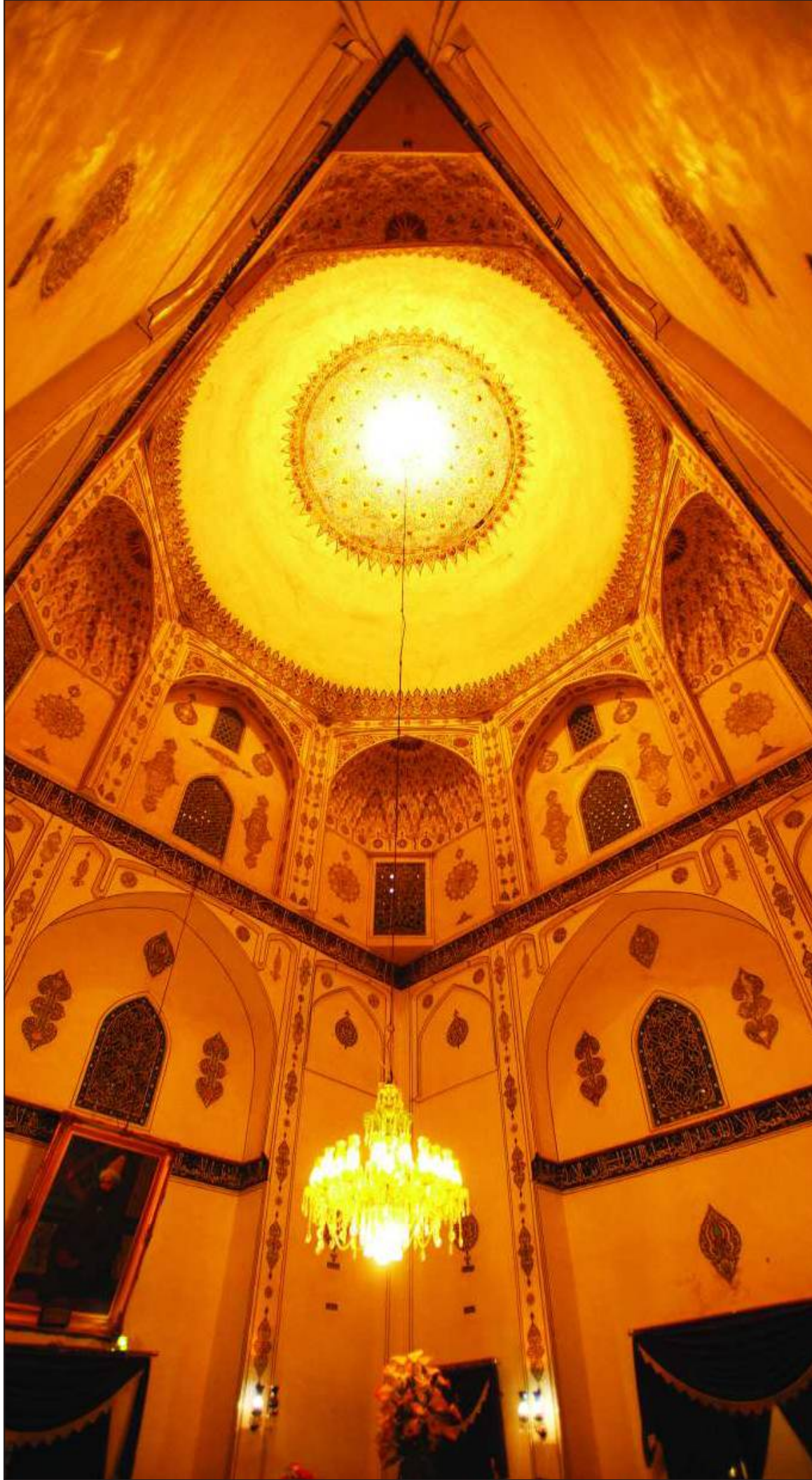
یکی از مناظر زیبا در شهر کرمان پارک جنگلی قائم می باشد این پارک به صورت مصنوعی در جنوب شهر کرمان ساخته شده است. این پارک شامل کوهستان های طبیعی زیبا، درختان سرو و کاج و آبشار می باشد. پارک بازی کودکان یکی از امکانات این پارک بزرگ می باشد.

◀ بیلاق کوهپایه:

کوهپایه در ۳۰ کیلومتری انتهای شرق کرمان قرار دارد، در دامنه های کوهستانی منطقه ی مذکور تعداد زیادی چشمه آب شیرین و زلال وجود دارد. کوهپایه منطقه ای خوش آب و هواست که روزهای تعطیل و فصل تابستان مهمانان

① موزه ارتش / کرمان

زیادی دارد. از این رو جزء روستاهای هدف گردشگری به شمار می‌رود. برفراز ده بالای کوهپایه، آبشاری بس زیبا با چشم‌اندازی دلفریب وجود دارد. در این منطقه تعدادی مجتمع تفریحی، اقامتی جهت ارائه‌ی خدمات بهتر به میهمانان احداث شده‌است.

بخش ماهان

یکی از مهم‌ترین نقاط بازدید و گردشگری استان، شهر ماهان است که در ۳۰ کیلومتری جنوب‌شرقی کرمان و در دامنه ارتفاعات تیگران واقع است و چشمه‌های متعددی دارد.

آستانه شاه نعمت‌الله ولی ماهان:

از آثار باشکوه، زیبا و بسیار دیدنی ایران می‌توان مزار شاه نعمت‌الله ولی را نام برد. آستانه شاه نعمت‌الله ولی، زیارتگاه اهل دل و میعادگاه شوریدگان وادی عشق، قریب هفت قرن قدمت دارد. سنگ بنای هسته مرکزی این مجموعه را احمدشاه دکنی با ارسال وجوهی به ایران پی ریخت. سال احداث بنا در کتیبه ورودی، ۸۴۰ ه.ق ذکر گردیده‌است. نام صحن‌های این بنا به ترتیب از خیابان اصلی، صحن اتابکی، صحن وکیل‌الملکی، رواق مدیرالملکی، حرم، رواق شاه عباسی، صحن میرداماد و صحن حسینی است. شاه‌ولی معاصر حافظ لسان‌الغیب بود و حافظ توجه خاصی به اشعار وی داشت و بسیاری از غزلیات شاه را جواب گفت، از جمله حافظ غزل زیر را:

آن‌ان که خاک را به نظر کیمیا کنند

آیا بود که گوشه چشمی به ما کنند

در جواب این غزل شاه ولی سروده است:

ما خاک را به نظر کیمیا کنیم

صد درد را به گوشه چشمی دوا کنیم

از جمله بخش‌های دیگر آستانه، کتابخانه و موزه شاه‌ولی است. شاه نعمت‌الله عارف، ادیب و شاعر بزرگ قرن هشتم ه.ق به سال ۷۳۱ در کوهبنان به دنیا آمد و به سال ۸۳۴ در کرمان درگذشت و بنا به خواست خود در ماهان به خاک سپرده شد.

باغ شاهزاده:

باغ زیبا و مصفایی که با بیش از یک قرن قدمت و پیشینه تاریخی، در دامان کوه‌های سر به فلک کشیده هزار (تیگران) آرمیده و چشم و چراغ باغ‌های کنونی ایران به شمار می‌رود به سال ۱۲۹۷ ه.ق به وسیله عبدالحمید میرزا فرمانفرما

ناصرالدوله شاهزاده قاجار بنا گردید. این باغ دارای دو عمارت دو اشکوبه در قسمت غرب و شرق است و حوضها و فواره‌های متعدد، این دو عمارت را به هم ارتباط می‌دهند. حمام کوچکی نیز در ضلع جنوبی باغ وجود دارد که با برداشتی از حمام گنجعلی‌خان احداث شده‌است. درختان سربه فلک کشیده، داستانهای بسیاری از روزگاران گذشته به یاد دارند. این باغ در سال ۱۳۷۰ بازسازی شده و امروز با عرضه خدمات و پذیرایی از میهمانان و ایرانگردان و جهانگردان، یکی از جاذبه‌های ارزشمند و گرانبهای کرمان به شمار می‌رود. باغ شاهزاده در ۵ کیلومتری جنوب ماهان قرار دارد.

◀ شتر گلو:

این بنا در محور آستانه شاه نعمت‌الله ولی و در ضلع شرقی آن واقع شده‌است و از آثار دوران قاجاریه به شمار می‌رود. بنا دارای چند حیاط است، که حیاط شمالی انارستان و حیاط جنوبی نازنجستان بوده است. میراث فرهنگی در صدد بازسازی و احیاء این اثر ارزنده است.

◀ دره تیگران:

دره تیگران در دامنه کوه جوپار و در ضلع جنوبی باغ شاهزاده ماهان واقع شده‌است، این دره مسیر راهپیمایی بسیار زیبایی برای خانواده‌ها می‌باشد. آب جاری باغ شاهزاده از چشمه‌های این دره تأمین می‌شود. در انتهای دره آبشارهای مخملی و جلوه‌های زیبایی از طبیعت را می‌توانیم ببینیم. در امتداد دره ۲ چنار تنومند قرار دارد که تنه خالی هر یک گنجایش ۱۰ نفر را دارد.

◀ سکنج:

یکی از روستاهای هدف گردشگری است که در ۱۵ کیلومتری جنوب‌شرقی ماهان و شمال جاده بم- کرمان قرار دارد. سکنج تا شهر کرمان ۵۰ کیلومتر فاصله دارد.

منطقه‌ای است کوهستانی و خوش آب‌وهوا که آبهاری زیبا با حدود ۶ متر ارتفاع دارد. کوههای مجاور آن مناسب کوهنوردی است. در این آبادی در امتداد نهری بزرگ به طول چند کیلومتر چنارهایی سر به فلک کشیده وجود دارد که پاره‌ای از آن‌ها آن چنان تنومندند که بینندگان را مبهوت عظمت و قدمت خود می‌سازد.

◀ جوپار:

شهریلاقی جوپار با مناظر بدیع و زیبا در فاصله ۳۰ کیلومتری جنوب کرمان واقع است و باغ‌های بسیار دیدنی دارد. زیارت امامزاده حسین هر ساله باعث مسافرت تعداد زیادی زائر به این شهر می‌گردد.

◀ منطقه کوهنوردی جوپار:

یک منطقه بین‌المللی است که هر ساله کوهنوردان بسیاری از سراسر کشور و بعضاً از کشورهای دیگر به آن وارد می‌شوند. این منطقه به لحاظ زیبایی به آلپ ایران شهرت یافته و دارای ستیغ‌ها و دیواره‌های زیبایی است.

◀ مقبره امامزاده شاهزاده حسین:

شاهزاده حسین یکی از بقاع متبرکه بخش جوپار از توابع کرمان است. بنای این زیارتگاه به دوره صفویه مربوط است که در دوره قاجاریه تعمیر و تکمیل شد. بنای شاهزاده حسین متشکل از حیاط، حرم، گنبد و رواق است. ارزش زیارتی این زیارتگاه با شاهچراغ شیراز برابر است.

بخش راین

شهر تاریخی و خوش آب‌وهوای راین در ۱۰۰ کیلومتری جنوب شهر کرمان و ۱۱۵ کیلومتری شمال جیرفت قرار دارد. این شهر بر دامنه

① کوه هزار / راین

هزار با ارتفاع ۴۵۰۱ متر، مرتفع‌ترین کوه جنوب ایران و ارتفاعات مرکزی کشور آرمیده است. از مناطق سردسیر استان کرمان محسوب می‌شود. راین در زمان ساسانیان به واسطه قرار گرفتن در بزرگراه غرب به شرق و راه کرمان به جیرفت و بندرعباس، موقعیتی مناسب داشته و یکی از مراکز داد و ستد کالا و همچنین بافت پارچه‌های ارزشمندی بوده است که حتی به مناطق دور مانند مصر نیز صادر می‌شد. این منطقه در گذشته یکی از مراکز ساخت صنایع دفاعی مانند شمشیر و تفنگ نیز بوده است و زیری مؤلف کتاب جغرافیای کرمان، راین را چنین توصیف کرده است: باغستانی فسیح، مرغزاری نزه و بدیع، آبش با سلسبیل برادر و هوایش با فردوس برابر.

جاذبه‌های گردشگری

ارگ راین (ورودی حاکم‌نشین):

مهم‌ترین جاذبه تاریخی این دیار کهن، ارگ راین است. ارگ راین، بزرگ‌ترین بنای خشتی بعد از ارگ بم با مساحتی بیش از بیست و دو هزار متر مربع، نشسته بر تارک تاریخ، میراث ارزشمند و ثروت فرهنگی-تاریخی که سالیانه میزبان هزاران گردشگر داخلی و خارجی است. این ارگ در جنوب غربی شهر کنونی راین و بر بلندای تپه‌ای قرار گرفته است. دور تا دور قلعه را حصار در بر گرفته که ارتفاع آن بیش از ۱۰ متر است. تنها ورودی قلعه از جبهه شرقی است که با سردر بزرگ و باشکوه به محوطه داخلی راه دارد. قلعه، عناصری چون بازار، مسجد، زورخانه و عامه‌نشین دارد.

قلعه راین یکی از مهم‌ترین آثاری است که می‌تواند بر تاریخ کهن این خطه گواهی دهد و برسند موجودیت راین قبل از اسلام مهر تأیید نهد. این قلعه مدرک گویایی است که گفته می‌شود قدمت و سابقه این دیار را به دوره ساسانیان می‌رساند. قلعه‌هایی با قدمت و سابقه بیشتر در این محل وجود داشته که بر اثر حوادث طبیعی از بین رفته‌اند.

در زمان یزدگرد سوم، اعراب به فرماندهی مجاشع ابن مسعود سلمی، هنگام فتح ایالت کرمان، نتوانستند به قلعه راین که دژی مستحکم بود، وارد شوند. در قرن ششم هجری قمری، جنگ بهرام شاه با ملک ارسلان در نزدیکی همین قلعه بوقوع پیوست که راینی‌ها از قلعه خارج شدند و به نفع ملک ارسلان جنگ را به پایان رساندند.

مکان‌های مذهبی:

مرقد مطهر امامزاده شیرخدا، امامزاده سید علی و امامزاده زید در شهر راین است. نسب شیرخدا با ۹ واسطه به امام صادق (ع)، نسب امامزاده سید علی با ۱۰ واسطه به امام حسن مجتبی (ع) و نسب امامزاده زید با ۷ واسطه به امام موسی کاظم (ع) می‌رسد. مرقد شیرخدا در خیابان امام خمینی (میدان شیرخدا) و مرقد امامزاده

سیدعلی وامامزاده زید در خیابان طالقانی می‌باشد.

◀ درختان:

از جاذبه‌های طبیعی شهر راین می‌توان به چنارهای هزار ساله‌ی مسجد جامع و سرو ۴۰۰ ساله که در مقابل حرم امامزاده زید (انتهای خیابان شریعی) واقع است اشاره کرد.

◀ صنایع دستی:

مهم‌ترین و معروف‌ترین صنایع دستی راین، صنایع فلزکاری است. کارد و چاقوی ساخت سنگتعران راین، معروف و مشهور می‌باشد. بافت فرش دستباف هم در این منطقه رواج دارد.

◀ دهانه آتشفشانی:

از دیگر جاذبه‌های طبیعی راین می‌توان به بزرگ‌ترین دهانه آتشفشانی در نزدیکی روستای قلعه حسن‌علی به همراه ۱۴ دهانه کوچک‌تر و چشمه‌های آب معدنی اشاره کرد. در حدود ۳۰ کیلومتری جنوب راین و در مسیر یکی از رودخانه‌های کوه هزار، چشمه‌های آب معدنی از دسته آبهای کلورید سدیک بیکربنات کلسیم سنگین و شبیه آب معدنی اریاژ ایزره فرانسه وجود دارد و برای درمان بیماری‌های راشیتیسم و روماتیسم مؤثر است. در خصوص معادن نیز لازم است به معدن مرمر راین اشاره کرد که شهرت جهانی دارد. حرم حضرت علی (ع) و عمارت تاج محل، زیباترین بنای تاریخی هند، گویای مرغوبیت مرمر راین است.

◀ کوه هزار:

کوه هزار، به دلیل داشتن هزار نوع گیاه گوناگون، هزار نامیده شده‌است

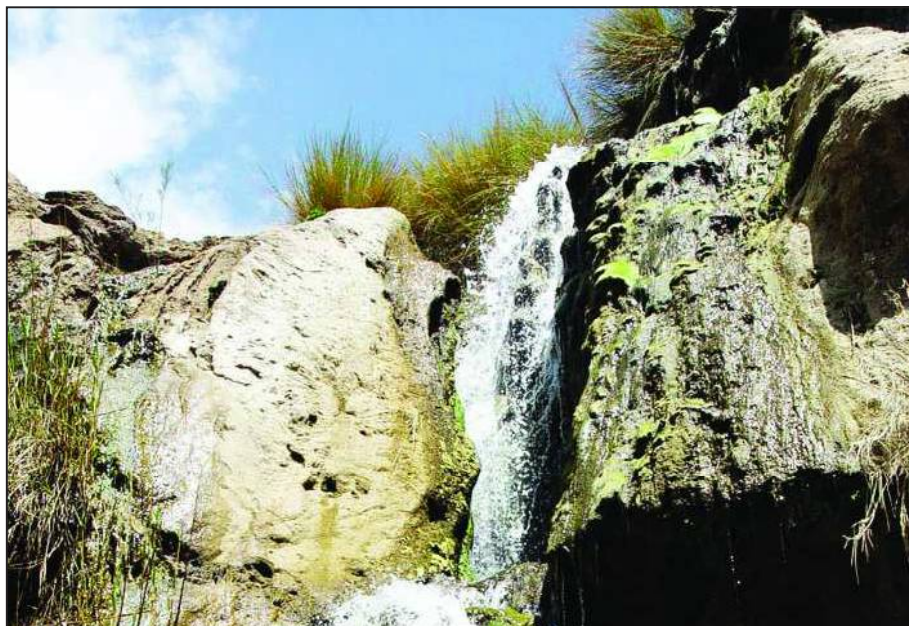
و با ارتفاع ۴۵۰۱ متر، مرتفع‌ترین کوه جنوب ایران و ارتفاعات مرکزی کشور است. روستاهای دامنه کوه هزار مانند دودران زیارتگاه، باب زنگی و گیشیگان، با آب و هوایی بسیار دلپذیر و آبشاری زیبا که در دل آن کوه قرار دارد در فصل بهار و تابستان پذیرای دوستداران طبیعت هستند. هزار با وسعت ۹۰۰ کیلومتر مربع، سرچشمه رودخانه‌هایی چون هلیل رود، هفت کوسک، چاری و تهرود است. یکی از مهم‌ترین جاذبه‌های طبیعی کوه هزار، آبشار زیبایی است که در ۱۴ کیلومتری شهر راین قرار دارد.

◀ بلندترین مناطق مسکونی ایران:

در بخش‌های غربی و جنوبی رشته کوه هزار روستاهایی چون اردیکان و باب زنگی با ارتفاعی نزدیک به ۳۳۰۰ متر از سطح دریا با توجه به اینکه در تمام طول سال سکنه دارند به گونه‌ای بلندترین مناطق مسکونی ایران محسوب می‌گردند. روستاهایی که تصویر زمستانی آنها حال و هوای خاصی در این بخش از رشته کوه هزار حاکم می‌سازد. همچنین در فاصله ۲ کیلومتری اردیکان آبشار دیگری از دیواره‌های این بخش از هزار، جاری است.

بخش گلباف

بخش گلباف در فاصله ۱۲۵ کیلومتر جنوب‌شرقی کرمان در میان کوه‌های مرتفع قرار دارد و دارای آب و هوای معتدل کوهستانی می‌باشد. از شمال به بخش شهداد، از جنوب به شهرستان بم، از شرق به کویر لوت و از غرب به جاده ماهان - بم وصل گردیده، هزار سال پیش نام خبِق بر تارک این شهر می‌درخشید.

⑦ آبشار حُرْمک/ گلباف

گودعلی از دیگر نامهای گلباف بوده است آن هم بدلیل واقع شدن در درون گودی بوده است. نام دیگر این بخش گوک بوده که به دو معنی، یکی به معنی پهلوانان (از شجاعت و دلاوری تفنگچیان گوکی سخن می گفته) و دیگر گود به معنی گودال کوچک است. گوک در سال ۱۳۴۸ تغییر نام داده است. وجود زمینهای حاصلخیز و آب فراوان تمدنی را پایریزی کرد که هزار و اندی سال بعد گلباف نام گرفت، گلباف آخرین نام این بخش است و دلیل نامیده شدنش به خاطر مرغوبیت فرش آن بوده و رواج صنعت قالیبافی است. بنا به استناد کتب تاریخی گلباف در ازمنه قدیم قلعه و برج و بارویی عظیم داشته و به تصرف سپاهیان محمود افغان نیز در آمده است همچنین در زمان حکومت زندیه از گلباف در تاریخ کرمان نامی به میان آمده است. قدمت گلباف به گفته بسیاری از مردم شهر بیش از هزار سال می باشد. در زمان حاضر تنها وجود درختان کهنسال سرو و چنار در گوشه و کنار شهر که ثروتهای آن به حساب می آیند نمادهایی هستند که می توان آثار دوران گذشته را در آن دید. وجود شبکه بسیار پیچیده قنوات نشانه یک نظام اقتصادی کهن و با سابقه است.

جاذبه های گردشگری

◀ سرو تاریخی:

سرو کهنسال با قدمتی قریب به هزار سال با قطر ۶ متر و درازای ۴۰ متر از دیرباز از دیدنی های منطقه بوده است. و در گذشته این سرو تقدس عظیمی داشته و در مراسم تعزیه، تنه سرو را سیاه پوش می کردند و در عروسی ها عروس را برگرداگرد آن می گردانند. این تقدس گویا به خاطر کاشت این سرو توسط عارف نامی ابوسعید ابوالخیر بوده است.

◀ آبشار دریا (کشیت):

آبشار دریا با ارتفاعی حدود ۲۰ متر در حوضچه ای با شعاع ۵ متر می ریزد و در وسعت خشک و بی انتهای کویر، دریایی را رقم می زند. در کتاب جغرافیای کرمان تصریح شده است که آقا محمد علی کلانتر آن جا سیصد ذراع طناب با اسباب لازمه در آن فرو کرد و به ته آن نرسید و گفته است که عمق وسط آن را جز خدای تعالی کسی نمی داند.

◀ آثار تاریخی گلباف:

- (۱) قلعه گلباف و آب خندق واقع در محله شاهپری
- (۲) قلعه روستای کشیت
- (۳) مقبره امامزاده زید محمود واقع در روستای حرمل
- (۴) مقبره سلطان حسن شاه واقع در روستای آبگرم
- (۵) مقبره شاه شمس الدین واقع در محله رزنو گلباف
- (۶) مقبره شیخ جنید واقع در گلباف جنب قلعه
- (۷) مقبره شیخ مرتضی نیشابوری واقع در گلباف جنب منبع آب
- (۸) مقبره سلطان ابوسعید ابوالخیر واقع در بهشت زهرا گلباف
- (۹) مقبره حاج سید حسن خراسانی معروف به حاج آقا
- (۱۰) قلعه تاریخی هشتادان واقع در روستای هشتادان
- (۱۱) تپه های گزعلی مراد در شرق کشیت
- (۱۲) آثار کوره های لعاب در شرق کشیت

◀ جاذبه های طبیعی:

⑦ قلعه کشیت/گلبافت

(۱) آبشار بیدوئیه گلباف

(۲) روستای آبگرم: دارای چندین حوض آب گرم که از خواص زیادی برخوردار است.

(۳) آبشار بندر جوشان

(۴) آبشار آبگرم کشیت

بخش شهداد

جاذبه‌های گردشگری

محوطه باستانی شهداد:

بر اساس کاوش‌های انجام‌شده توسط هیئت باستان‌شناسی تهران به سرپرستی دکتر علی حاکمی در سال ۱۳۴۹، گروه اعزامی به منطقه شرق شهداد به مجموعه‌ای دست یافت که منازل مسکونی، کارگاه‌های ریخته‌گری و ذوب فلزات مردم شهر را در هزاره سوم و چهارم قبل از میلاد آشکار ساخت. علاوه بر آن قدیمی‌ترین پرچم فلزی جهان موسوم به درفش شهداد، تعداد بسیار زیادی شی سفالی، فلزی و سنگی، مجسمه‌های گلی مرد و زن و... از دل ریگزارهای منطقه باستانی شهداد کشف شد.

امامزاده زید:

یکی از اماکن متبرکه استان کرمان بارگاه مقدس امامزاده زید شهداد است، که با هفت واسطه به امام ششم منصوب است. قدمت بنای این امامزاده به قرن هفتم هجری می‌رسد.

◀ از دیگر جاذبه‌های تاریخی شهداد:

- شهرک باستانی دشت لوت
- آب‌انبار حاج محمدتقی
- آسیاب آبی دوقلو
- خانه صادقی‌ها
- قلعه رموک و کهنه شفیع‌آباد

◀ گندم بریان:

وجود منطقه گندم بریان شهداد به عنوان یکی از گرم‌ترین نقاط کره زمین در فاصله ۱۵ کیلومتری شمال کلوت‌ها که درجه دمای آن در تابستان به بیش از ۵۵ درجه سانتیگراد می‌رسد، جریان رود شور با غلظت بالای نمک، سکوت و سراب بی‌مانند کویر، آسمان پرستاره و مهتابی، گودترین نقطه کشور بزرگ ایران در این منطقه از جاذبه‌های شگفت کویر شهداد به‌شمار می‌رود.

◀ کویر شهداد(کلوت‌ها):

از جمله جاذبه‌های طبیعی کرمان و کشور که عظمت آن هرگز در باور ناآشنایان نمی‌گنجد، کویر است. کویرهای کرمان جذابیت‌های ویژه‌ای دارد که آن‌ها را در شمار مناطق شگفت‌انگیز توریستی قرار می‌دهد. از زیباترین بخش‌های کویر که تماشای آن به یک رؤیا شباهت بیشتری دارد، دیدار از کلوت‌های کویر است. کلوت‌ها زیباترین عارضه طبیعی کلوخی دنیا و زیباترین و جذاب‌ترین پدیده‌ی کویر به‌شمار می‌روند و در هیچ یک از بیابان‌های دنیا نظیر ندارند. کلوت‌ها سر تا سر قسمت غربی کویر لوت مرکزی را پوشانده و از دور به شهر بزرگی می‌ماند که ماه‌ها و سال‌ها، ده‌ها بنا و کارگر نسبت به ساخت آن اقدام کرده‌اند. این شهر کلوخی در فاصله‌ی ۴۰ کیلومتری شرق و شمال شرق شهداد قرار گرفته و مساحت آن بیش از ۱۱ هزار کیلومتر مربع است. در حال حاضر

① رود شور/ شهداد

علاوه بر جاده‌ی آسفالته بین شهداد و کلوت‌ها، کمپ‌های کویری‌ای ساخته شده که می‌تواند برای اسکان شبانه مورد استفاده قرار گیرد. علاوه بر این وجود آب، برق، تلفن، آشپزخانه و سرویس بهداشتی هرگونه نگرانی را در این مورد مرتفع می‌سازد.

◀ سیرچ:

دهستان سیرچ در ۵۵ کیلومتری شهر کرمان و ۳۵ کیلومتری جنوب‌شرقی شهداد (بر سر راه کرمان - شهداد) قرار گرفته است. درختان سر به فلک کشیده، هوای خنک تابستان، ارتفاعات پربرف زمستان، پیست اسکی، رودخانه و بخصوص سرو هزار ساله و تماشایی این روستا از جاذبه‌های گردشگری آن است. وجود چشمه آب گرم جوشان با خواص درمانی قابل توجه در فاصله ۸ کیلومتری سیرچ و نصب تعدادی آلاچیق در محوطه آب گرم از دیگر جاذبه‌های منطقه به شمار می‌رود. کوه‌های بلند با چشم اندازهای زیبا پوشیده از توده‌های انبوه درختان، جاذبه‌های گردشگری منطقه را دو چندان می‌کند. قرار گرفتن سیرچ در مجاورت شهداد و منطقه‌ی کلوت‌ها که جاذبه‌های بکر سیرچ - شهداد را فراهم نموده و وجود دو نوع ساختار طبیعی متفاوت (ییلاق سرد و گرم و سوزان) در مجاورت یکدیگر که کم‌نظیر و بسیار جذاب می‌باشد. منطقه فوق را به منطقه‌ی نمونه‌ی گردشگری تبدیل کرده‌است.

شهرستان بردسیر

شهرستان بردسیر در فاصله ۶۱ کیلومتری جنوب غربی مرکز استان کرمان واقع شده است.

جاذبه‌های گردشگری

◀ مناره مسجد نگار:

مناره نگار، نزدیک بردسیر، در مسیر بافت- بزنجان قرار گرفته است. این برج یکی از برج‌های برجامانده از دوره سلجوقی است. مناره‌ی نگار آجرچینی بسیار زیبایی دارد و کتیبه‌ای به خط کوفی از کاشی فیروزه‌ای بر روی آن نصب شده است.

◀ بقعه پیر برحق (جارسوز):

بقعه پیر برحق، یادگاری از قرن هفتم هجری است که نقشه آن از داخل هشت گوش و از خارج چهارگوش است. تزئینات گچ‌بری، مقرنس کاری خطوط کوفی و کاشی کاری، شکوه و جلال خاصی به گنبد داده است.

◀ خانه بهادرالملک:

این خانه بازمانده یکی از چهره‌های سیاسی و متمکنین بردسیر سرتیپ عبدالمظفر خان معروف به بهادرالملک متوفی به سال ۱۳۲۹ شمسی است و در حاشیه خیابان دکتر شریعتی واقع شده، در ساخت آن از خشت خام و در برخی از قسمت‌های آن آجرهای چهارگوش به کار رفته است. بنای مذکور زیبایی خاصی دارد. این بنای زیبا مرمت و بازسازی شده و در حال حاضر دفتر نمایندگی سازمان میراث فرهنگی صنایع دستی و گردشگری و پایگاه حفاظتی شهرستان بردسیر در این محل مستقر می‌باشد.

◀ لاله زار بردسیر:

لاله زار در ۷۵ کیلومتری جنوب شرقی بردسیر واقع شده است. آب و هوای کوهستانی منطقه، باغستان‌های زیبا و متعدد، تنوع شگفت‌انگیز پوشش گیاهی و

① خانه بهادر الملک / بردسیر

همچنین همجواری با آب گرم معدنی، بخش لاله زار را به یکی از جاذبه‌های مهم گردشگری (بهار و تابستان) برای مردم استان تبدیل نموده است. در گذشته (تا اوایل قاجار) نام این محل کارزار بوده است که محمد اسماعیل خان وکیل الملک با الهام از جلوه‌های کوهستان بلند و سرشار از لاله و طبیعت زیبا، آن را لاله زار می‌نامند. این منطقه به دلیل فراوانی شکار، شکارگاه حاکمان کرمان بوده است، از جاذبه‌های تاریخی منطقه می‌توان به امامزاده سید شمس الدین، گرمابه قدیمی، برج سیف علی، تپه‌های باستانی، مسجد قدیمی، کاروانسرا، آب گرم معدنی و سد خاکی اشاره کرد، در ضمن این منطقه به عنوان یک منطقه ملی گردشگری به ثبت رسیده است.

◀ بیدخوان بردسیر:

منطقه بیدخوان در ۴۲ کیلومتری جنوب بردسیر واقع شده است. آب و هوای منطقه معتدل کوهستانی است و از رودخانه‌های فصلی مهمی برخوردار می‌باشد. کوه گذار، به همراه میل عقیل و غار یخی در ۷ کیلومتری جنوب شرقی این آبادی مناظر بسیار زیبا و جلوه‌ای ناب از طبیعت را به تصویر کشیده است. آثار فرهنگی، تاریخی، طبیعی منطقه: آثار باقیمانده از دوره‌ی هخامنشیان، مجموعه‌ی تاریخی خوشاب، قلعه‌ی دیو، قبرستان تاریخی گیو (۱۳۰۰ ساله). یخدان‌های طبیعی و غارهای شگفت‌انگیز که در تمام فصول سال خیل عظیمی از کوهنوردان و غارنوردان را به سوی خود جذب می‌کند، استعدادهای مذکور باعث گردیده بیدخوان مورد توجه گردشگران واقع و به منطقه‌ی نمونه گردشگری تبدیل شود.

شهرستان سیرجان در فاصله ی ۱۷۵ کیلومتری جنوب غربی مرکز استان کرمان واقع شده است.

جاذبه‌های گردشگری

◀ آرامگاه شاه فیروز:

این بنا در فاصله ۱۴ کیلومتری جنوب‌شرقی سیرجان برفراز صخره ای از سنگ سبز تیره به ارتفاع ۳۰ متر واقع شده و در محل به شاه فیروز معروف است. بنای این آرامگاه عبارت است از یک بنای هشت ضلعی که بقایای قبری در کف آن به جا مانده است. با توجه به شیوه معماری به نظر می‌رسد که این بنا متعلق به دوره ایلخانی (قرن هشتم و نهم) باشد.

◀ آرامگاه میر زبیر:

این بنا در شرق روستای شریف آباد سیرجان در کنار قبرستان روستا قرار دارد. آرامگاه به صورت مربعی با قلوه سنگ و ملات گچ ساخته شده‌است. فضای داخلی بنا تزئینات و کتیبه‌های متعددی دارد که هر کدام در نوع خود زیبایی‌های منحصر به فردی دارند.

◀ امامزاده علی (ع):

در فاصله ۹ کیلومتری جنوب‌شرقی سیرجان، در کنار قلعه سنگ، آستان مقدس امامزاده علی (از نوادگان امام موسی کاظم (ع)) واقع و از افتخارات مردم شهرستان سیرجان است. شهر سیرجان در قدیم در اطراف همین قلعه (قلعه سنگ) بود و در زمان تیموریان، به علت مقاومت مردم با خاک یکسان شد و مردمش ناچار به محل جدید منتقل شدند.

① باغ سنگی / سیرجان

◀ باغ سنگی بلورد (سیرجان):

این باغ که از شاهکارهای تاریخی است، در فاصله ۴۵ کیلومتری جنوبشرقی سیرجان قرار دارد و به دست فردی ناشنوا به نام درویش خان گنگ اسفندیارپور که به کشاورزی اشتغال داشته حدود ۳۵ سال پیش ساخته شده است. این باغ در حقیقت یادگار گلستانی است که وی روزگای از دست داده و به خیال خودش بوستانی از سنگ و چوب را به این منظور ساخته است، با این اندیشه که دیگر ظلم باغ سنگی او را نمی گیرد. درویش خان فروردین ماه ۱۳۸۶ دار فانی را وداع گفت و اکنون در باغش به خاک سپرده شده است.

شهرستان شهربابک

شهرستان شهربابک در فاصله ۲۴۷ کیلومتری غرب مرکز استان کرمان واقع شده است.

جاذبه های گردشگری

◀ عمارت موسی خانی:

از بناهای با اهمیّت شهربابک که یکی از جاذبه های توریستی این شهر محسوب می شود، عمارت موسی خانی است. به سبب فضا سازی اطراف ساختمان یکی از نقاط پر جاذبه شهربابک است که تاکنون نیز پذیرای بسیاری از میهمانان خارجی و داخلی بوده است، این اثر ارزشمند معماری متعلق به ۱۹۰ سال پیش است.

◀ روستای صخره ای میمند:

روستای تاریخی میمند با قدمتی چند هزار ساله در ۳۶ کیلومتری شمال شرق شهرستان شهربابک واقع می باشد. مجموعه ای با ۴۰۰ واحد مسکونی دستکند به نام کیچه که در مجموع بیش از ۲۰۰۰ اتاق را شامل می شود و همچنین دارای مسجد - حسینیه - حمام قدیمی و مدرسه می باشد که همگی در دل کوه کنده شده اند، اقامتگاه زمستانی مردم کوچ نشینی است که فصل بهار را در دشتهای به دامداری و تابستان را در آبادی های سرسبز اطراف به باغداری می پردازند. فصل های مناسب بازدید از روستا، بهار و تابستان می باشد ولی زمستان های زیبای میمند نیز جذابیت خاص خود را دارد. پایگاه میراث فرهنگی روستای میمند از سال ۱۳۸۰ با تحقیق و پژوهش در زمینه های مختلف و همچنین مرمت و احیای فضاها و با زنده سازی صنایع دستی از قبیل نجاری، آهنگری، نمدمالی، نساجی و... فعالیت خود را آغاز نمود. همچنین ایجاد مهمانسرا، سفر مسرا، مرکز اسناد، فروشگاه صنایع دستی، موزه مردم شناسی و نمایشگاه عکس در درون خانه های

دستکند و امکانات دیگری که برای گردشگران پیش‌بینی شده از دیگر فعالیت‌های این پایگاه به‌شمار می‌رود. آثار طبیعی و تاریخی چون سنگ نگاره‌ها، استودان، آسیاب‌ها و غارها نیز در منطقه پراکنده‌اند.

«روستای پیش‌استا:

این روستا در فاصله ۴۵ کیلومتری شرق میمند با جمعیتی بالغ بر ۳۵ خانوار قرار دارد، در ضلع شرقی این روستا و در دیواره عمودی پای «کوه استا» (اوستا) تعداد ۱۷ واحد دستکند وجود دارد. این کوه به این دلیل به «استا» مشهور گردیده است که محلی و مکان نیایش گران و موبدان و هیربدان زرتشتی بعد از زرتشت بوده، مخصوصاً این نام را بر این معبد و این کوه گذاردند که برای همیشه استا را در خاطره‌ها و اذهان زنده نگه دارد.

«غار ایوب:

ایوب نام کوهی است از رشته کوه‌های مرکزی ایران که در جنوب‌شرقی شهر دهج با ارتفاعی حدود ۳۳۰۸ متر واقع شده‌است و غاری در آن قرار دارد که جزء رشته کوه‌های مرکزی ایران است در درون این غار محلی گود شده شبیه به رد پای انسانی با فیزیک بدنی قوی وجود دارد که آن را منتسب به رد پای حضرت ایوب می‌دانند و به واقع عامل جذب معتقدین به این غار همین مکان می‌باشد.

«از دیگر جاذبه‌های گردشگری شهر بابک:

مسجد شهر، قلعه کمر مرج، خانه صمدخان، خانه سالاری‌ها، آرامگاه خواجه حسن شکاری، گنبد ملا حیدر و روستاهای گردشگری آبدر، ریشه و جوزم.

شهرستان رفسنجان در فاصله ی ۱۰۰ کیلومتری غرب مرکز استان کرمان واقع شده است.

جاذبه‌های گردشگری

◀ خانه حاج آقا علی (رفسنجان):

بزرگ‌ترین و زیباترین خانه خشتی جهان با هفت هزار متر مربع زیربنا در شهر رفسنجان واقع گردیده که در بخش‌های مختلف آن ظرافتی از سبک معماری خاص خود به چشم می‌خورد. طراحی، تالارها، اطاق‌ها و بنا دیدنی و جذاب می‌باشد، هر یک از اطاق‌ها در فصل خاصی مورد استفاده قرار می‌گرفته‌اند. گچ‌بری‌های زیبا و تماشایی، طاق نماهای باشکوه، کلاه فرنگی و آجر نماهای حیاط همه و همه دیدنی است. تزئینات داخلی حیاط را طرح‌هایی از گل و گلدان و درخت تشکیل می‌دهند که در نوع خود کم‌نظیرند. این مجموعه مشتمل بر ۸ قسمت است که قدمتی قریب به ۱۳۰ سال دارد.

◀ آب انبار:

این آب انبار تامین کننده آب اهالی بوده و دارای سردری با آجرهای تزئین شده می‌باشد. مسجد، کاروانسرا، حمام، حسینیه و یخدان از دیگر بناهای مجموعه حاج آقا علی می‌باشند.

◀ موزه مردم شناسی رفسنجان:

از جمله اماکنی که تماشای آن خاطره‌انگیز خواهد بود، موزه مردم‌شناسی رفسنجان می‌باشد. این موزه با مساحت ۱۰۰۰ متر مربع و زیربنای ۷۰۰ متر مربع در خیابان شهید بهشتی، جنب مسجد امام واقع شده‌است. کاربری آن

⑦ کاروانسرای وهاب‌زاده / رفسنجان

در گذشته حمام بوده (حمام آقا سیدمهدی) و در حال حاضر مجسمه‌های مردان و زنان قدیم رفسنجان و همچنین ظروف قدیمی، کتاب‌های دست نویس و نوشته‌های تاریخی و غیره را در این محل به نمایش در آورده اند.

◀ از دیگر جاذبه‌های تاریخی رفسنجان:

علاوه بر موارد فوق، معادن عظیم مس سرچشمه، مناظر و چشم‌اندازهای بسیار زیبای کویری، جنگل‌های مصنوعی ۱۲۰ هزار هکتاری پسته، دهکده صخره‌ای اودرج، سنگ‌نگاره‌های ۱۲۰۰۰ ساله، باغ سرای باقری، ساختمان کلاه فرنگی سعادت آباد، کاروانسرای کبوتر خان، قلعه و مقبره نوش آباد، قلعه آقا، برج فردوسیة نوق و محوطه‌های تاریخی که بیش از ۵۰۰ اثر می‌باشند در دل کویر همچون نگین می‌درخشند.

همچنین جاذبه‌های طبیعی بسیاری نظیر:

- خنامان
- سرچشمه
- داوران
- غار میرزا
- غار توتیای جوادیه فلاح
- راویز و آبشار زیر کوه سرخ این منطقه
- اودرج
- چشمه‌های آب گرم ده‌ظهير و آب‌جوشان راویز
- رودخانه شاهزاده عباس
- آبشار لولی کش

شهرستان انار

شهرستان انار در فاصله ی ۲۰۷ کیلومتری شمال غرب مرکز استان کرمان واقع شده است.

◀ وجه تسمیه و پیشینه تاریخی:

در مورد نام این شهر (انار) اقوال مختلفی وجود دارد که معتبرترین آن‌ها در کتاب «وجه تسمیه شهرهای ایران» حکایت از این موضوع دارد که به علت وجود آتش و آتشکده در این محل در قرون اولیه اسلامی، اعراب نام نار یا آتش را بر آن گذاشتند و به مرور زمان الف زینت به ابتدای آن الحاق گردید. به علت پیشینه تاریخی این منطقه که به قبل از اسلام بر می‌گردد، آثار و ابنیه فراوانی در سراسر شهرستان انار پراکنده است که مهم‌ترین آن‌ها عبارتند: قلعه تاریخی (ارگ) انار، امامزاده محمد صالح، خانه ابوالحسن خان، یخدان، مجموعه تاریخی روستای بیاض، کاروانسرا و کارخانه پنبه بیاض می‌باشد.

➤ خانه‌ی حاج آقا علی / رفسنجان

جاذبه‌های گردشگری

◀ امامزاده محمد صالح:

این امامزاده فرزند ابراهیم مجاب (از نوادگان حضرت علی (ع)) برادر امامزاده علی در سیرجان است، ساختمان این امامزاده در محله پایین انار جنب کاروانسرا قرار دارد. قدمت بنا به دوره صفویه بر می گردد. اما بخش عمده آن در سالهای اخیر بازسازی شده. سنگ قبر این زیارتگاه از پنج تکه تشکیل شده و به قرن هشتم هجری مربوط است.

◀ کاروانسرای انار:

این کاروانسرا در جوار امامزاده صالح واقع شده قدمت این مجموعه به قبل از صفویه باز می گردد. آجرنمای بسیار زیبا در سقف ورودی و گنبد این مجموعه، آدمی را به تحسین وادامی دارد. در چهار سوی این سقف گل نماهای زیبایی وجود دارد حیاط کاروانسرا آجر فرش با وسعتی قریب ۶۰۰ متر مربع است.

◀ قلعه انار:

این قلعه بر فراز تپه ای در وسط شهر قرار گرفته و دارای قدمتی بیش از ۴۰۰ سال است.

◀ مقبره بشر حافی:

این بنا در ضلع شرقی شهر انار واقع شده است و قدمتی بیش از ۷۰۰ سال دارد. در نوشته ای که بر دیوار رواق نصب شده می خوانیم «مقبره بشر بن حارث بن عبدالرحمن بن عطا بن هلال» معروف به بشر حافی که در سال ۲۲۷ هجری دار فانی را وداع کرد.

از دیگر آثار و بناهای تاریخی شهر انار می توان به برج بشرآباد - آب انبار حسن آباد - مسجد خواجه شریف - یخدان انار - اداره طرق - مدرسه سعدی - قلعه

داوودآباد- خانه ابولحسن خان - عمارت قول هوالهی- خانه مهدوی و خانه های سه گانه اشاره کرد.

شهرستان زرنند

شهرستان زرنند در فاصله ی ۷۵ کیلومتری شمال مرکز استان کرمان واقع شده است.

جاذبه های گردشگری

از جاذبه های تاریخی شهرستان زرنند می توان به موارد زیر اشاره کرد:
بازار زرنند متعلق به دوران صفوی (پس از بازار کرمان این بازار بلندترین بازار استان به شمار می رود)، مسجد ۷۰۰ ساله حسینییه قلعه، خانه و برج سید علی خان، امامزاده عبدالله (در ۵ کیلومتری محور زرنند- کرمان)، برج زندوئییه، قلعه ختم سربنان، قلعه دختر سرکوه حصن، چهار برج یزدان آباد، غار کم دهنه عبدل آباد (بیدل آباد)، خانه و قلعه اصفهانی، مقبره خواجه فقیه (از عرفای نامدار و استاد شاه نعمت الله ولی).
در ضمن شهر زرنند در سال ۲۰۰۲ به عنوان زیباترین شهر کشور از سوی یونسکو معرفی شده است.

گیسک:

روستای گیسک زرنند که در فاصله ۱۰ کیلومتری شمال شهر و در محور زرنند

روستای گیسک / زرنند

- راور واقع شده یکی از بی نظیرترین مجموعه‌های دیدنی شمال استان کرمان می‌باشد. قرار گرفتن در دامنه کوه، داشتن چشم اندازهای زیبا و طبیعی بکر، شکل استقرار روستا، طریقه رنگ بندی ها، وجود بازارچه‌های زیرزمینی، تالارها، معماری قدیم و منحصر به فرد، آوار مربوط به زلزله سال ۱۳۵۶ که تاکنون دست نخورده باقی مانده، خالی بودن روستا از سکنه، سابقه کتابت قرآن از ۵۰۰ سال پیش و... در مجموع این روستا را به تنها اکوموزه‌ی روستایی در استان کرمان تبدیل کرده است.

◀ جای پای دایناسور:

زرنند یکی از مناطق اعجاب انگیز برای بررسی و شناسایی گسل ها و فسیل ها و نیز حیات جانداران در میلیون ها سال قبل است. در چند سال اخیر دانشمندان و زمین شناسان متعددی منطقه شمالی شهر را مورد بازدید قرار داده و هر بار به یافته‌های جدیدی دست می‌یابند. پس از کشف رد پای دایناسور در منطقه ده علی رضا، اکنون تیمی از کارشناسان موفق به کشف سه رد پای دیگر و نیز فسیل دندان دایناسور شده‌اند. این مسئله بی تردید زرنند را در جهان نام آور خواهد کرد.

شهرستان راور

شهرستان راور در فاصله ی ۱۳۰ کیلومتری شمال مرکز استان کرمان واقع شده است.

جاذبه‌های گردشگری

◀ خانه فخری:

از جمله بناهای زیبا و تاریخی استان به شمار می رود. براساس کتیبه سر در ورودی، بنای مذکور در سال ۱۳۲۷ شمسی و در عصر پهلوی ساخته شده و مانند خانه های آن عصر از دو بخش اندرونی و بیرونی تشکیل شده است.

◀ خانه نو:

این بنا از آثار دوران قاجاریه (۱۲۸۶) ه. ق به شمار می رود، ساختمان آن به صورت چهار فصلی و مصالح آن خشت خام است و دارای گچ بریهای ساده و معمولی و نمای کاهگلی است.

◀ یخدان راور:

از بناهای عصر قاجار به شمار می رود، دارای دیواری به طول ۶۰ متر و ارتفاع ۶/۵ متر است. این یخدان دارای دو پوشش که با ارتفاع بیش از ۹ متر برفراز چاله یخ ساخته شده و قطر گنبد آن بیش از ۱۴ متر می باشد.

◀ آب انبار غیاث:

این آب انبار معروف به حوض غیاث و از قدیمی ترین آب انبارهای راور است که در حدود سالهای ۱۲۴۰ هجری قمری احداث شده است. از دیگر بناهای تاریخی و جاذبه های گردشگری راور می توان خانه های وکیلی - گبری - یزدانپناه - قلعه قهقهه - قلعه کوه جهر - قلعه زنگی - قلعه یوسف آباد - گاوگرد یاور - دخمه گبری - آبشار فیض آباد و مکی - چشمه و اردوگاه خورند - روستای حرجند - بخش کوهساران و ... را نام برد.

◀ روستای طرز:

طبیعت / راور

روستای طرز به عنوان یکی از روستاهای دارای جاذبه و هدف گردشگری در استان تعیین گردیده است. این روستا در ۳۸ کیلومتری شمال غرب شهرستان راور واقع است. دارای آب و هوای معتدل و فضای سرسبز و زیبایی می باشد. سروهای معروف طرز که سن آنها بین ۱۰۰۰ و ۲۰۰۰ سال است مؤید این نکته می باشد که قدمت این روستا حداقل به زمان ساسانیان بر می گردد. چشمه هایی که از تپه های جنوبی آن جریان دارند، از عوارض طبیعی روستا می باشند. جاذبه های تاریخی روستا مجموعه وکیلی (خانه ویلایی) و آسیاب آبی می باشد. فصول مناسب بازدید از منطقه بهار و تابستان است.

شهرستان کوهبنان

شهرستان کوهبنان در فاصله ی ۱۶۵ کیلومتری شمال مرکز استان کرمان واقع شده است.

این منطقه هوایی خشک و طبیعتی زیبا دارد، روزگاری رونق بسیار داشت و شهری پرجمعیت با دروازه ها، حمام ها و کاروانسراهای بزرگ بود. مارکوپولو از آن دیدن کرده و از آینه های بزرگی نام برده که در آن جا ساخته می شده توتیای کرمان که در گذشته شهرت جهانی داشت و بازارهای جهان را تسخیر کرده بود، در کوهبنان تولید می شد. کوهبنان مأمّن غذا و بزرگانی بوده است که گفته می شود هفتادو دو عارف در این سرزمین آرمیده اند.

جاذبه های گردشگری

◀ آرامگاه آخوند (کوهبنان):

مقبره آخوند، بنای آجری گنبد داری است با ۹ دهنه ایوان، ورودی آرامگاه از قسمت جنوبی از طریق دو شاه نشین و پلکان به محوطه فوقانی منتهی می گردد. گنبد بر روی ساقه آجری استوار شده و زیر آن قبری از مرمر وجود دارد. با توجه به سبک معماری به احتمال قوی مقبره آخوند به قرن یازدهم هجری تعلق دارد.

◀ خانقاه شیخ ابوسعید ابوالخیر:

این خانقاه در دامنه کوهی به همین نام بنا شده است. این مکان محل ریاضیات و چله نشینی های عارفان بزرگی چون شاه نعمت الله ولی و شیخ برهان الدین و مریدان ایشان بوده است. در این خانقاه سالکان و فقیران خلوت نشین نیز مانند شیخ خانقاه، زاویه ی خاص خویش داشته اند.

◀ خانه آل طه:

این خانه در شمال شهر کوهبنان قرار گرفته و دارای ورودی ۸ ضلعی، فضای

➤ سروهای کهنسال / طرز راور

مشجر و چنارهای چند ده ساله در حیاط مرکزی است. دو سرو آجری تزیین شده در دو طرف ورودی خانه و بادگیر چهار سویه از ویژگی‌های دیگر این خانه است.

«آسیابهای آبی:

در شمال شهر کوهبنان در زمینی با شیب تند در دو طرف جاده‌ای که کوهبنان را به روستای فید کوئیه و ده علی و امتداد آن به بافق (استان یزد) وصل می‌کند آسیاب‌هایی قرار گرفته‌اند.

«طغرالجرد:

یکی از زیباترین مناطق روستایی شهرستان کوهبنان منطقه طغرالجرد است. این منطقه در ۴۰ کیلومتری جنوب کوهبنان و در دامنه ارتفاعات رشته کوه کوهبنان قرار گرفته است. رشته کوهی که تا شمالی‌ترین نقاط استان کشیده شده است. مسیر زرنده به کوهبنان به خصوص پس از عبور از دشت‌خاک، چشم اندازهای جالب توجه‌ای را در فصول مختلف سال به نمایش می‌گذارد. عبور از لابه لای تپه‌ها و کوهها، تماشای قله‌های برف گیر، دره‌ها، روستاها، مزارع و باغها بخشی از این جاذبه‌ها می‌باشند. «چشمه پونه‌ای» که پوشیده از پونه زارهای خوش رایحه است، «باب بلوچی» که نقطه اتصال بیابان و کوهستان است و یا «قدرت آباد» که دره‌ای زیبا و به یاد ماندنی می‌باشد. طغرالجرد در گوشه گوشه خود، دلربایی طبیعت را در اشکال مختلف به رخ هر گردشگری می‌کشد تا شهر کیانشهر با داشتن این منطقه در نزدیکی خود، اصلی‌ترین نقطه برای طبیعت روستای کوهبنان محسوب گردد.

تخت لطیفی، قلعه دختر، قلعه خان مکان، قلعه سلطان آباد، قلعه هشت برج، قلعه نو شعبجره، قلعه ده علی، حمام چماه و آسیابهای آبی از دیگر آثار و بناهای تاریخی کوهبنان محسوب می‌شوند.

شهرستان بافت در فاصله ی ۱۶۶ کیلومتری جنوب مرکز استان کرمان واقع شده است.

جاذبه‌های گردشگری

◀ قلعه غنجدلیخان هشون: (شماره ثبت تاریخی ۱۳۰۶۱)

این قلعه در کیلومتر ۲۵ جاده بافت- سیرجان قرار دارد، در روستای هشون و در مجاورت جاده اصلی قرار دارد، این بنا مربوط به دوره صفویه بوده و ساخت آن را به برادران هشونی نسبت می‌دهند. پس از هشونی‌ها غنجدلیخان افشار ایلخانی در این قلعه حکمرانی نموده است. این قلعه در دو طبقه ساخته شده است.

◀ تپه باستانی یحیی:

این تپه در دره صوغان از توابع بخش ارزوئیه و در فاصله ۱۵۰ کیلومتری جنوب شهر بافت واقع شده است.

کاوشهای باستان‌شناسی این تپه از سال ۱۳۴۷ طی چند فصل در این تپه صورت گرفته است. این محوطه باستانی از نیمه اول هزاره پنجم پیش از میلاد تا حدود ۴۰۰ سال پس از میلاد مسکونی بوده است. مهم‌ترین آثار مکشوفه در تپه یحیی، اشیائی است که از سنگ صابون ساخته شده‌اند که در قالب مهرهای استوانه، مهره‌های ساده- ساغرهای زیبا- مجسمه‌های سنگی و ... می‌باشند از دیگر آثاری که در تپه یحیی کشف گردیده اند می‌توان به لوحهای گلی پرتو ایلامی اشاره کرد.

◀ بقعه متبر که امامزاده سیدعلی موسی:

این بقعه متبر که در فاصله ۳۰ کیلومتری جنوب شهرباخت و در روستایی به نام زیارت واقع در دهستان دشتاب از توابع بخش مرکزی قرار دارد این بقعه متبر که مکان تدفین یکی از برادران حضرت امام رضا(ع) می‌باشد که در دوره تیموریان ساخته شده و دارای پلانی هشت ضلعی می‌باشد.

◀ برج مهرآباد:

این برج در بخش ارزوئیه و در ۲ کیلومتری جنوب روستای محمدآباد واقع شده‌است. این بنا مربوط به دوره قاجاریه بوده، شامل یک برج دوطبقه و بنائی خشتی در جوار آن است. طبقه همکف برج شامل هشت فضای مستطیل شکل طاق پوش می‌باشد. عمده مصالح به کار رفته در این بنا، خشت، ملات کاهگل و گچ می‌باشد.

◀ پناهگاه حیات وحش خبر و روچون:

این پناهگاه در ۶۷ کیلومتری جنوب شهرستان باخت واقع است، از مناطق کمیاب و نادر کشور و همچنین منطقه نمونه گردشگری استان محسوب می‌شود. مساحت این منطقه حدود ۱۶۹۲۰۰ هکتار تعیین و اعلام شده و در سال ۱۳۵۴ تحت همین عنوان در فهرست مناطق حفاظت شده سازمان ملل اعلام شده‌است، لازم به توضیح است که ۱۱۰ هزار هکتار از مساحت پناهگاه مورد نظر تحت عنوان پارک ملی ارتقاء یافته‌است. در این منطقه گونه‌های جانوری بسیار متنوعی زندگی می‌کنند و زیستگاه پستاندارانی چون پلنگ، گربه، کل و بز، قوچ و میش، شغال، کفتار، گراز، گرگ، آهو، خرگوش و... است. انواع شکارپرها از جمله عقاب طلایی، عقاب دوبرادر، هما، کرکس و... و همچنین پرندۀ جیرفتی که از جمله پرندگان کمیاب محسوب می‌شود در پناهگاه خبر و روچون زندگی می‌کنند.

◀ قلعه گوشک:

این قلعه در ضلع جنوب‌شرقی روستای گوشک و در فاصله ۷۰ کیلومتری جنوب شهرستان بافت واقع شده، قلعه فوق دارای کاربری نظامی بوده و از حصار و تعداد ۱۲ برج برروی تپه‌ای با شیب ملایم تشکیل می‌شود، عمده مصالح بکار رفته در ساخت این بنا سنگ و ملات گل و ساروج می‌باشد، این بنا مصادف با حکومت آل بویه توسط عبدالرحیم‌خان گوشکی ساخته شده‌است.

شهرستان ارزوئیه

◀ چهار تاقی‌های دوره ساسانی ارزوئیه:

این چهار تاقی‌ها که در حقیقت کاربری آتشکده داشته‌اند و دارای پلانی مربع شکل می‌باشند که در چهار گوشه با چهار جرز قطور محدود و با یک گنبد سنگی پوشیده شده‌اند. این گنبدها برروی چهار فیل پوش در چهار کنج فضای داخلی تاقی استوار بوده‌اند. گنبد چهار تاقی ده شیخ هنوز پابرجا و سالم است. مصالح این بناها ترکیبی است از سنگهای قواره شده و ملات گچ که سختی فوق‌العاده‌ای دارد. این احتمال وجود دارد که این بناها در زمان آبادانی بعنوان تقویم‌های خورشیدی استفاده می‌شدند.

شهرستان رابر

① تخت سرتشتک / رابر

شهرستان رابر در فاصله ی ۱۶۵ کیلومتری جنوب مرکز استان کرمان واقع شده است.

«بیلاق رابر:

رابر در ۲۴ کیلومتری بافت و در مسیر ارتباطی جاده آسفalte جیرفت به بافت و کرمان واقع شده است. رابر دارای آب و هوایی مناسب، مناظری زیبا و دیدنی و چشمه سارهای فراوان است و به قولی رامسر جنوب ایران است. مرکز بیلاقی رابر در دامنه کوه شاه واقع شده است و هوایی خنک و کوهستانی دارد.

«بندر هنزا (رابر):

یکی از روستاهای هدف گردشگری، روستای بُندرهنزا از توابع رابر (۲۹ کیلومتری شرق رابر و ۱۹۵ کیلومتری کرمان) می باشد. درختان کهنسال، چمنزارها، چشمه سارهای فراوان و قله مرتفع، جنگلهای انبوه سرو وحشی (ارس) از جاذبه های طبیعی این روستا به شمار می روند. از جاذبه های تاریخی این منطقه می توان از آسیاب های متعدد آبی در مسیر رودخانه، امامزاده سلطان محمد، بیلاق عشایری و... نام برد. این روستا از تنوع جانوری و گیاهی غنی برخوردار است.

«گلی هوک:

این دره زیبا در بالا دست رودخانه کندرتیل (سرمشک) و حدوداً ۲۲ کیلومتری جنوب شرقی رابر قرار گرفته است. درون دره آبشارهای متعدد، لانه های پرندگان وحشی و مارها زیبایی آن را چندین برابر نموده که به یکی از مناطق گردشگری منحصر به فرد کرمان تبدیل شده است.

«تنگل هونی:

این دره در شمال روستای قنات ملک و حدود ۶ کیلومتری جنوب شرقی رابر

قرار گرفته و درون آن علاوه بر باغهای میوه و درختان گردو از درختان کوهستانی مانند اورس، بنه، بادام کوهی، کهنک و قوسک نیز پوشیده شده است.

◀ تنگ کرو:

این دره زیبا در مرز شهرستان رابر و دهستان اسفندقه از شهرستان جیرفت واقع شده که آب پس از جوشیدن از زمین و فرو ریختن از آبشار و جاری شدن در تنگه های مسیر در بیرون آن باز به زمین فرو می رود. وجود درختان زیتون وحشی، اورس، بنه و بادام پوشش جانوری بز، کل، قوچ و میش و انواع پرندگان نظیر کبک، تیهو و عقاب زیبایی آن را چندین برابر کرده است.

◀ چشمه عروس:

یکی از مکان های فراموش ناشدنی رابر، چشمه عروس است که در ۳ کیلومتری شمال و نزدیک رودخانه قرار دارد. وجود باغهای فراوان میوه و سپیدار آن را بسیار زیبا کرده است. از دیگر نقاط گردشگری رابر می توان به عشق آباد، آبشار دو رودخانه، تخت سرطشتک، گردو درکا و ... اشاره نمود.

شهرستان جیرفت

شهرستان جیرفت در فاصله ی ۲۲۵ کیلومتری جنوب مرکز استان کرمان واقع شده است.

① عقاب و جام سنگی / جیرفت

جاذبه‌های گردشگری

◀ موزه باستان‌شناسی جیرفت:

در موزه شهر جیرفت اشیا منحصر به فردی از سنگ کلوریت به نمایش گذاشته شده است این اشیا از نظر تفکیک ساخت و تزئین در نوع خود کم نظیر و گاه بی نظیرند. برخی از اشیا موزه متعلق به دوره‌های مختلف تاریخ است. که با مطالعه آن‌ها می‌توان سیر تحول و سبکهای گوناگون صنعت سفالگری و هنر و تزئین آن در دوران اسلامی را مشاهده کرد.

◀ محوطه باستانی شهر قدیم جیرفت (شهر دقیانوس):

در فاصله ۵ کیلومتری شهر جیرفت (جاده جیرفت - بلوک) یکی از شهرهای آباد ایران تا اواخر دوره سلجوقیان قرار دارد. طی سه فصل کاوش‌های باستان‌شناسی در منطقه بقایای چند منزل مسکونی و حمام شهر نمایان شده است.

◀ مسجد جامع دقیانوس:

قدمت این مسجد به اوایل دوره اسلامی سده ی سوم باز می گردد و در حاشیه ی هلیل رود در محوطه شهر تاریخی جیرفت (دقیانوس) واقع شده، مساحت کل مسجد ۶۰۰۰ متر مربع است که ۴۰۰۰ متر مربع آن از شهر دقیانوس کاوش شده و صحنی دارد که وسعت آن به ۲۰۰۰ متر مربع می رسد. مسجد دارای محراب، گچ بریهای منقوش، وضو خانه، یک مدار با قطر ۴ متر و یک شبستان است. محراب این مسجد دارای گچ بریهای ارزنده با رنگهای لاجوردی و قرمز است.

◀ مقبره میرحیدر (گور خان):

امیرحیدر از مشایخ صوفیه و بزرگان طایفه مهنی دولت‌آباد در اسفندقه بوده است. این مقبره یادگاری از دوره صفویه است که در باغی بسیار زیبا و محصور از درختان مختلف در اسفندقه جیرفت قرار دارد.

◀ دیگر جاذبه‌های تاریخی شهرستان جیرفت:

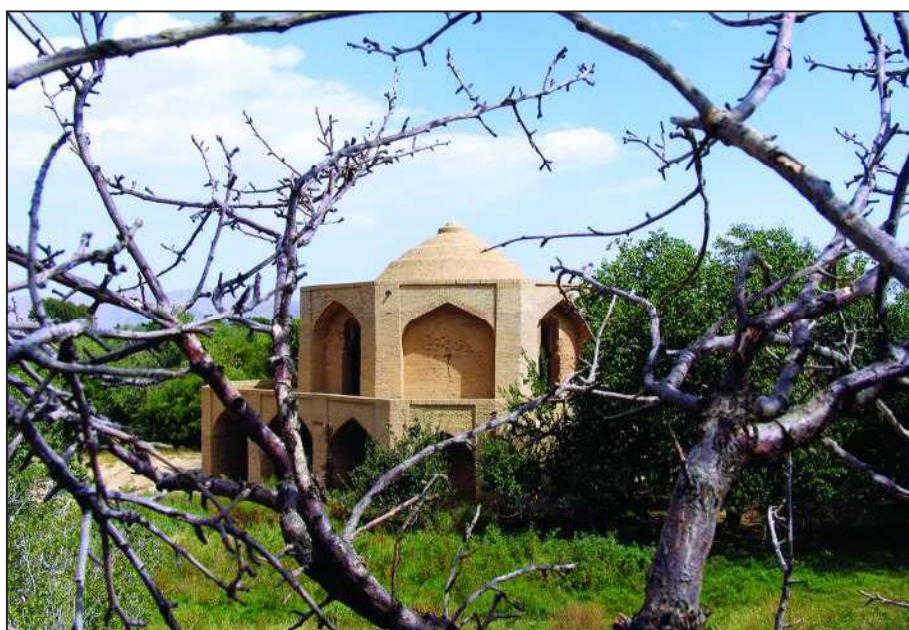
- قلعه اسفندقه
- کاروانسرای مسکون
- قلعه سموران
- قلعه سلیمان واقع در روستای قرقطوئیه
- منطقه ی باستانی قلعه کوچک واقع در قلعه کوچل

◀ تپه‌های کنار صندل:

براساس نتایج حاصله از شش فصل کاوش علمی باستان‌شناسی در تپه‌های کنار صندل عنبرآباد تپه کنار صندل جنوبی بقایای یک قلعه است که در مرکز شهر دنیای باستان احداث شده‌است و در طی کاوش‌ها بخشی از حصار و فضاهای معماری مسکونی شهرنشینی آشکار شد. تپه کنار صندل شمالی را می‌توان بقایای یک بنای عظیم و باشکوه مذهبی برشمرد که به لحاظ ابعاد و اندازه بسی بزرگ‌تر از زیگورات‌های شناخته شده در میان رودان و ایران است. این سازه باشکوه که دو سکوی عظیم آن آشکار شده‌است به احتمال قریب به یقین در سه طبقه و با میلیون‌ها قطعه خشت برپا شده‌است. کشف یک کتیبه شاهی متعلق به اواسط هزاره سوم پ.م. از درون دژ، دیدگاه‌های پیشین در باستان‌شناسی (جنوب‌شرقی ایران، در زمان هخامنشیان به دوران تاریخی گام نهاد) را دگرگون می‌سازد. بی‌تردید کاوش‌های آینده باستان‌شناسی در حوزه هلیل رود نکات ناشناخته بسیاری از این تمدن کهن بشری را آشکار خواهد ساخت.

◀ بیلاق اسفندقه:

ناحیه‌ی خوش آب‌وهوای اسفندقه در ۷۲ کیلومتری جیرفت قرار گرفته‌است.

① مقبره‌ی میرحیدر / اسفندقه جیرفت

اسفندقه به معنای جایگاه رویش اسفند است و لذا بوته‌های اسفند آن نیز معروف است. اسفندقه یک بنای با ارزش تاریخی به نام مقبره میرحیدر دارد. آب معدنی آن به آباد گیشکی معروف است و برای مداوای امراض پوستی و مفصلی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

◀ ییلاق مسکون:

منطقه‌ی ییلاق مسکون در مسیر ارتباطی بم به جیرفت و به فاصله‌ی ۳۰ کیلومتری جیرفت قرار دارد. این منطقه با مناظر زیبا و هوای خوب یکی از مرکز تفرجگاهی بزرگ تابستانی استان کرمان به‌شمار می‌رود.

◀ ییلاق دلفارد:

ییلاق دلفارد از دیگر ییلاق‌های زیبا و شگفت‌انگیز طبیعی استان در ۳۰ کیلومتری مسیر جیرفت-ساردوئیه واقع شده است. یکی از نقاط بازدید و گردشگری در سطح استان آبشارهای واقع در دره گلم دختر کش این ییلاق می‌باشد که بسیار دیدنی و جاذب توریست است و در تابستان محل ییلاق مناطق گرمسیری و جزء مناطق هدف گردشگری جنوب استان محسوب می‌شود.

◀ ییلاق درب بهشت:

این ییلاق در مرکز بخش ساردوئیه از بخش‌های شهرستان جیرفت در مسیر جاده جیرفت-بافت قرار دارد. فاصله مرکز بخش ساردوئیه تا کرمان ۱۶۰ کیلومتر است. درب بهشت در تابستان مرکز ییلاق عشایر رودبار است. ساردوئیه پوشیده شده از درخت و جنگل است و چشمه‌های آب آن در هر گوشه می‌جوشد. خانه‌های روستائیان آن از سنگ و چوب ساخته شده است که جلوه‌ای خاص به این ییلاق بخشیده است.

◀ دیگر جاذبه‌های طبیعی شهرستان جیرفت:

- آبگرم مسکون
- آبشار درین
- ییلاق ساردوئیه
- سد جیرفت
- جنگل حفاظت شده انار شیطان و کوچبلاغ‌های میانچیل
- باغهای نخل و مرکبات کشت و صنعت

شهرستان عنبرآباد

شهرستان عنبرآباد در فاصله ی ۲۷۰ کیلومتری جنوب مرکز استان کرمان واقع شده است.

جاذبه‌های گردشگری

❖ روستای دوساری:

در ضلع شرقی جاده عنبرآباد- کهنوج روستای زیبای دوساری واقع شده است. باغات مرکبات و نخلهای خرما زیبایی خاصی به این روستا داده است. در ایام اسفند و فروردین رایحه بهار نارنج و پرتقال از گوشه و کنارش به مشام می‌رسد، در شمال این روستا جریان آب طبیعی گوارایی است به نام بندری که از لابه‌لای صخره‌ها می‌جوشد و به این منطقه زندگی و طراوت می‌بخشد.

❖ روستا و آبشار رودفرق:

⑦ چنارهای تاریخی / امجز عنبرآباد

با ورود به روستای رودفرق و پس از حدود یک ساعت ونیم پیاده روی در طبیعت زیبای این منطقه، به انشعاب رودخانه می‌رسیم. با انتخاب انشعاب سمت چپ و یک ساعت ونیم راهپیمایی دیگر در این مسیر آبشار زیبای رودفرق نمایان می‌شود. این آبشار با حدود ۱۵۰ تا ۱۸۰ متر ارتفاع، بلندترین آبشار ایران می‌باشد.

«دهستان امجز:

از جمله مناطق خوش آب‌وهوای عنبرآباد، روستای امجز است که به قول مؤلف جغرافیای کرمان «ییلاق خوانین بوده و وجود همزمان برف و رطب بر سفره‌های آنان نشان دهنده‌ی هوای کم‌نظیر این روستا می‌باشد.»

«دهستان گرم‌رضا:

این دهستان نیز از دو بخش دامنه‌ی کوهستانی و بخش گرم تشکیل شده است و با برخورداری از قلعه و مقبره‌ی سالار رضا، به عنوان یکی از مراکز گردشگری در زمستان و تابستان مطرح می‌باشد.

«چشمه آب‌باد رودفرق:

این چشمه نزدیک آبادی رودفرق از آبادی‌های کوهستانی عنبرآباد می‌باشد و راه دسترسی آن از جاده جیرفت به کهنوج است.

«قلعه سموران:

این قلعه به گوربند نیز معروف است و به دلیل سابقه‌ی تاریخی و موقعیت استراتژیک در میان قلعه‌های شهرستان جیرفت و عنبرآباد از موقعیت ویژه‌ای برخوردار است. دیوار کوه حدود هزار متر ارتفاع داشته و دارای صخره‌ها و پرتگاه‌های طبیعی است. این قلعه به دلیل ساختمان قلعه در دوران حکومت سلجوقیان قلعه‌ای مشهور بوده است. به دلیل استحکام و موقعیت طبیعی شباهت زیادی به قلعه‌ی اسماعیلیه دارد.

شهرستان بزم در ۱۸۰ کیلومتری جنوب شرق مرکز استان کرمان واقع شده است و تنها شهر کشور است که منظر فرهنگی آن در سازمان یونسکو به ثبت جهانی رسیده است.

جاذبه‌های گردشگری

◀ ارگ بزم:

ارگ بزم مجموعه‌ای افسانه‌ای و بزرگترین بنای خشتی جهان با قدمت ۶۰۰۰ سال که به ثبت جهانی رسیده است. بر فراز تپه‌ای سنگی و در زمینی به مساحت بیش از ۲۰۰۰۰۰ متر مربع بنا شده است. مصالح به کاررفته در ساخت این بنا خشت خام و گل رس می‌باشد و تا ۲۰۰ سال پیش مسکونی بوده است. ارگ قدیم دارای ۴ دروازه و ۳۸ برج دیده‌بانی بزرگ و کوچک با ارتفاع ۶ تا ۷ متر می‌باشد دور تا دور ارگ خندقی به عرض ۵ متر حفر گردیده که در مواقع خطر از آب پر می‌شده و راه را بر مهاجمان می‌بسته است. ارگ از ۳ قسمت مجزا تشکیل شده است که شامل ۱- بخش عامه نشین که محل سکونت افراد عادی بوده و تمام تاسیسات شهرک سنتی ایرانی مانند بازار، میدان، مسجد جامع، مدرسه، کاروانسرا، آب انبار، حمام، زورخانه و... را دارا بوده است ۲- قسمت نظامی که شامل اصطبل شاهی، سربازخانه و منزل مسکونی فرمانده قشون بوده ۳- قسمت حاکم نشین که مهمترین، مرتفع ترین و قدیمی ترین بخش ارگ بوده و شامل بقایای زندان، منزل مسکونی حاکم، امارت چهار فصل و... بوده است می‌باشد

① ارگ قدیم / بزم

هم اکنون کارشناسان متعددی از سراسر جهان در حال مرمت این اثر جهانی می باشند .

◀ مجموعه ارگ جدید:

مجموعه توریستی ارگ جدید بم که در ۱۰ کیلومتری شهرستان بم واقع شده است یکی از مجهز ترین مناطق توریستی صنعتی ایران محسوب می شود. شهرک عظیم و مدرن ارگ جدید با برخورداری از پیشرفته ترین تجهیزات، دارای دهکده توریستی مدرن، تاسیسات رفاهی و فضاهای توریستی متعدد و... است انواع واحد های مسکونی و خدماتی منطقه کویر به شکل سنتی خود احداث گردیده و وجود چند باغ ایرانی بر جذابیت آن افزوده است در این منطقه هتل با استانداردهای ممتاز اقامت، فضای سبز، امکانات ورزشی و رفاهی وجود دارد علاوه بر آن مکان های پذیرایی شامل رستوران، چایخانه، کافی شاپ، پیست اسب سواری، دوچرخه سواری، استخر شنا، دریاچه و آلاچیق و دیگر تسهیلات پذیرایی از دیگر امکانات این مجتمع تفریحی و توریستی محسوب می شود.

◀ امامزاده اسیری:

از نوادگان امام حسن مجتبی و امام حسین (ع) و پسر فاطمه صغری دختر امام حسین (ع) می باشد که در سال های اول و دوم هجری به شهادت رسید و مرقد آن بزرگوار در بم خیابان طباطبایی قرار دارد .

◀ امامزاده زید:

امامزاده زید زیدبن زید العابدین فرزند امام زید العابدین است به روایتی بعد از شهادت سر این حضرت در این مکان مدفون گردید و تن آن در شهداد به خاک سپرده شده است وجود این مرقد مطهر در ایام تعطیل زائران بسیاری را به سوی بم می کشاند .

«بیلاق ده‌بکری:

ده‌بکری بیلاق مهم استان است که در دامنه کوه شیر و جبال بارز واقع شده و از توابع شهر بم است. کوه‌های ده‌بکری از درختان پسته، بادام و بادام وحشی پوشیده شده است. این منطقه تفرجگاه مردم کرمان، جیرفت، بم و استان سیستان و بلوچستان است. ده‌بکری به دلیل آب و هوای معتدل از مناطق شگفت‌انگیز استان به شمار می‌رود که در مناطق بسیار گرم جیرفت و بم واقع شده است.

شهرستان فهرج

شهرستان فهرج در فاصله ۲۶۰ کیلومتری جنوب شرق مرکز استان کرمان واقع شده است.

جاذبه‌های گردشگری

«قلعه سنگ:

این قلعه روی تپه سنگی مرتفعی بنا شده قلعه سنگ در ۳ کیلومتری شمال شرق فهرج قرار گرفته و قدمتی ۲۰۰ ساله دارد.

«قلعه فهرج:

قدمت این قلعه به قبل از اسلام باز می‌گردد. و یکی از زیباترین بناهای تاریخی این شهرستان محسوب می‌گردد.

① قلعه برج معاذ / فهرج

«کلوتهای فهرج:

این منطقه به دلیل دارا بودن حجم عظیمی از کلوت ها که جاذبه های منحصر به فردی می باشند در ایام تعطیل پذیرای علاقمندان بسیاری است که تجربه ی طلوع و غروب خورشید در این منطقه تصویری فراموش نشدنی برای آنان رقم می زند.

«میل قاوردی (نادری):

یکی از کمیاب ترین برج های باقیمانده از دوره سلجوقیان میل قاوردی به شماره ثبت ۱۴۳ می باشد که در مسیر راه بم - زاهدان در ۳۰ کیلومتری فهرج قرار دارد (برای راهنمایی کاروانیان) به میل نادری معروف است و ارتفاع آن ۱۸ متر و دارای ۴۵ پله می باشد که انسان را به بالا هدایت می کند. علت اینکه به میل نادری شهرت یافته شاید دستوری است که نادرشاه جهت تعمیر آن داده است. در حال حاضر فقط یک میل باقی مانده و بقیه تخریب و یا زیر تپه های شنی مدفون شده اند.

«قلعه خاکی فهرج:

این قلعه مشرف بر منازل شهر فهرج و جاده، روی پشته قطور گلی که اطراف آن با خندق محصور شده بنا گردیده است. این اثر مربوط به دوره ساسانیان بوده و در آن استحکامات نظامی زیادی رعایت شده است، چهار برج در اطراف آن قرار داشته که برای حفاظت قلعه از آن استفاده می شده، این قلعه در دوره صفویه بسیار آباد بوده است. از دیگر جاذبه های تاریخی این شهرستان می توان به قلعه برج معاذ و قلعه محمدآباد پشت ریگ اشاره کرد.

شهرستان ریگان در فاصله ی ۲۸۰ کیلومتری جنوب مرکز استان کرمان واقع شده است.

جاذبه های گردشگری

﴿مقبره شاه خورشید:﴾

این منطقه در روستای جزان خاص از توابع ریگان واقع شده فاصله آن تا شهر قدیم ریگان ۵۰۰ متر و بنا به صورت مربع در اضلاع $7/5 \times 7/5$ متر ساخته شده است و گویا به دختر بهمن بن اسفندیار تعلق دارد.

﴿ویرانه های شهر قدیمی ریگان:﴾

در ۵ کیلومتری جنوب غربی محمدآباد ریگان خرابه های شهری دیده می شود که متعلق به قبل از اسلام بوده و تاریخ دقیق آن مشخص نیست بنای آن شهر را به بهمن بن اسفندیار نسبت داده اند. از دیگر جاذبه های دیدنی این شهرستان می توان به ریگ زار ریگان و باغ طلایی (که در آن بقایایی از ضرابخانه سکه های دوره اسلامی کشف شده). اشاره نمود.

﴿تپه های شنی و کمپ کویری (بلندترین تپه های شنی ایران):﴾

از جمله مناظر بدیع و چشم اندازهای زیبای ریگان تپه های شنی است که در وسعتی قریب به ۵۰ کیلومتر مربع و ارتفاع قریب به ۷۵ متر می باشد که از جمله بزرگترین تپه های شنی جهان به شمار می رود.

تپه های شنی / ریگان

« جنگل کهور:

بزرگ‌ترین جنگل طبیعی درختان کهور ۳۰۰ ساله دنیا در منطقه ریگان بم واقع گردیده، این نمونه درخت کهور در منطقه از نظر ارتفاع و سطح کشت بی‌نظیر است.

« روستای هدف گردشگری و کوهستانی زیارت شاه:

این روستای سیاحتی و زیارتی در ۶۵ کیلومتری جنوب غربی مرکز شهرستان قرار دارد و در طول سال خصوصاً فصل تابستان پذیرای تعداد زیادی از گردشگران می‌باشد. و جز بخش گنبدکی شهرستان ریگان می‌باشد.

شهرستان نرماشیر

این شهرستان با حدود ۲۹۹۳ کیلومتر مربع برابر ۱/۶ درصد از پهنه استان را به خود اختصاص داده است. نرماشیر از شمال به کرمان، از خاور به فهرج، از باختر به بم و از جنوب به ریگان کرانمند است.

در پایان سال ۱۳۹۱ شهرستان نرماشیر دارای ۲ بخش، ۴ دهستان، ۲ نقطه‌ی شهری، ۸۳ آبادی دارای سکنه و ۷۹ آبادی خالی از سکنه است. شهرستان نرماشیر دارای آب و هوای صحرایی است که منطقه‌ی پست کویری را در برمی‌گیرد. براساس سرشماری سال ۱۳۹۰ شهرستان نرماشیر ۵۸۲۲۹ نفر جمعیت دارد که ۸۲۱۶ نفر در شهرها و ۵۰۱۳ نفر در روستاها زندگی می‌کنند و ۳۰۴۷۹ نفر آنها مرد و ۲۷۷۵۰ نفر زن هستند.

نرماشیر دارای موقعیت مناسب کشاورزی بوده و تولیدات مختلف باغی و زراعی آن دارای شهرت است وجود ارگ باستانی، تل آتشی دارستان، کلوت‌های علی آباد

و ضیاء آباد، میل نادری، قلعه‌ی خان، سد نساء یادگار تادود خاتون دختر اردشیر بابکان و نیز شخصیت‌هایی چون محمد رُهنی نرماشیری از پیشینه‌ی تاریخی و ارزش‌های فرهنگی آن سخن می‌گوید.

نرماشیر ۲۸۵۰۲ هکتار عرصه‌های جنگلی و ۲۵۸۸ هکتار فضای سبز دارد. لازم به ذکر است که نرماشیر در گذشته به عنوان یکی از پایگاه‌های معتبر تجاری به شمار می‌رفته است. به گونه‌ای که هر روز کاروان‌های متعددی از آن به مقصدهای گوناگون به راه می‌افتاد و کاروان‌های تجاری دیگری به این شهر وارد می‌شد.

شهرستان کهنوج

شهرستان کهنوج در فاصله‌ی ۳۲۰ کیلومتری جنوب مرکز استان کرمان واقع شده است.

جاذبه‌های گردشگری

◀ قلعه تاریخی کهنوج:

قلعه تاریخی کهنوج که بر بالای تپه‌ای در حاشیه شهر کهنوج واقع گردید یکی از مهم‌ترین آثار تاریخی و فرهنگی شهرستان می‌باشد و به نگین شهر کهنوج تعبیر گردیده است.

① نازدشت/کهنوج

◀ زیارت بی بی طیبه:

در ۸ کیلومتری جنوب شهر کهنوج (کوههای جنوب کهنوج) زیارت بی بی طیبه از فرزندان امام موسی کاظم (ع) قرار دارد و با توجه به اینکه زیارتگاه فوق در منطقه ای زیبا واقع گردیده، مکان جالب توجهی جهت زیارت و سیاحت می باشد.

◀ منطقه حفاظت شده مهر وئی:

جنگل و منطقه حفاظت شده مهر وئی که از آثار ثبت شده ملی می باشد در حاشیه کوههای کلمرز در بخش فاریاب واقع شده و یکی از زیباترین جنگلهای استان محسوب می شود.

◀ تنگ زرچین:

دره ای پر از نخل و رودخانه ای فصلی که به وقت زمستان و بهار جاری می شود و در شمال غربی شهر کهنوج و ابتدای کوههای کلمرز واقع است.

◀ درگز:

یک آبادی کوهستانی بدون سکنه، در جنوب روستای چاه زیارت بخش مرکزی کهنوج واقع است، دره ای بسیار زیبا و پر از نخل می باشد و اکنون یک سد آبخیزداری، چندسالی در آن جا احداث گردیده که بر زیبایی آن افزوده است.

◀ زیارت دیوان مراد:

یک آبادی برگردیده کوه کلمرز که هنوز دست کم ۱۵ خانوار در آن جا زندگی می کنند، امامزاده ای دارد که از همه نقاط شهرستان به زیارت آن می روند.

◀ زیارت شیث:

در شمال روستای بنگود و در دره ای از کوههای کلمرز قرار گرفته است.

◀ قلعه ضرغام:

این قلعه در کنار تپه‌های حاشیه‌ی ناصرآباد قرار دارد و توسط ضرغام السلطنه ساخته شده است.

◀ قلعه گلاشکرد:

- در حاشیه کوه و دهنه دره شور واقع شده که چندین تپه و محوطه باستانی اطراف آن قرار دارند و دره‌ای از انبوه نخل‌ها به زیبایی آن افزوده است.
- نخلستان‌های بارگاه که در دره‌های پیرامون آن قرار دارند.
- منطقه دیدنی آبباریک که ایام عید افراد زیادی از آن جا دیدن می‌نمایند.
- باغ‌های مرکبات روستای دهکهان و داشته‌های طبیعی و دلپذیر در این روستا.

◀ تنگ آبشوئیه:

این آبادی در موردان است، تنگه‌ای که به تونل سبز شهرت یافته، جایی که در تابستانها خوش آب و هواترین جای در این شهرستان است.

◀ جنگل کنار عشقی:

این جنگل در محدوده‌ی روستای چاه ریگان واقع شده و در کنار باغ‌های مرکبات و نخلستان‌ها و مزارع کشاورزی که البته در تمام روستاهای کهنوج، فضای سبزی از مزارع کشاورزی (با کشت خیار، گوجه و هندوانه و) چشم اندازی بسیار زیبا و متنوع را به تماشا می‌گذارد، با حضور در این مزارع کشاورزی می‌شود به حد وفور از طبیعت خدادادی لذت برد.

◀ گرگ سلیمانی:

در ۱۰ کیلومتری جنوب غربی شهر کهنوج برگرده کوهی است که می‌توان از آن شهر کهنوج را مشاهده نمود، دارای چند چشمه آب گرم و یک رشته قنات و

⑦ محوطه باستانی / رودبار جنوب

یک باغ بسیار زیبا با درختان کهنسال جم و انبه و مرکبات و نخلیات و چند دره پر از نخل با چشمه سارهایی شیرین در مجاورت خود دارد. همچنین امامزاده‌ای بنام پیرگرگ در آن‌جا واقع است که کتیبه آن چندین سال پیش به سرقت رفته است، طبق تحقیقات بعمل آمده متعلق به صدر اسلام و به خط کوفی نوشته شده بوده که نام علی بن حسین بن علی بن قبیله آل طاهان مؤذن مسجد کوملین بر آن حک شده بوده.

◀ رزان:

دره‌ای سرسبز، به درازای ۲ کیلومتر، که بیش از سه هزار نخل دارد و در وسط کوهستان گروک واقع شده و پر از پرندگان کبک، تیهو و... است، در قسمت ارتفاعات غربی آن معدن کروم می‌باشد.

◀ گیشکندر:

در فاصله ۳ کیلومتری شهر کهنوج که امامزاده بی‌بی طیبه از نوادگان امام موسی بن جعفر (ع) در آن‌جا مدفون است و در حاشیه جنوبی شهر ابتدای ارتفاعات موسوم به دمپلک واقع است. روزهای جمعه خانواده‌های بسیاری از اهالی شهر کهنوج و روستاهای مجاور به این پارک طبیعی می‌آیند، پارکی که در آن نخلستان‌های کهنسالی سر به آسمان می‌سایند.

شهرستان رودبار جنوب

شهرستان رودبار جنوب در فاصله ۳۳۰ کیلومتری جنوب مرکز استان کرمان واقع شده است.

جاذبه‌های گردشگری

- قلعه خرگ مختار آباد
- قلعه اسلام آباد
- قلعه نور کهنه هشتوگان
- زیارت چهل تن
- زیارت پنج تن و زیارتگاه میر تعداد

◀ تالاب جازموریان:

در زمان خشکی، بستر تالاب برای برگزاری تورهای کویرگردی، ماجراجویانه، کایت‌سواری و اتومبیل‌رانی در زمین‌های هموار استفاده می‌شود و در زمان ترسالی و شکل‌گیری دریاچه، برای برگزاری تورهای تفریحی جهت تماشای حیات وحش خصوصاً پرندگان مهاجر، تورهای تحقیقاتی، صید و ورزشی. استفاده از تپه‌های شنی اطراف تالاب در بخش جنوبی، جهت ورزش‌های مناسب در تپه‌های شنی که نمونه‌ی این تورها در کشورهای حاشیه خلیج فارس برگزار می‌شود و درآمد کلانی را هم نصیب این کشورها می‌کند، مناسب می‌باشد.

شهرستان منوجان

شهرستان منوجان در فاصله ۴۲۳ کیلومتری جنوب مرکز استان کرمان واقع شده است.

جاذبه‌های گردشگری

① قلعه تاریخی / منوجان

◀ قلعه تاریخی منوجان:

از جاذبه‌های گردشگران این شهرستان می‌توان به قلعه تاریخی منوجان که در مرکز شهرستان واقع شده و قدمت آن به دوران تیموریان می‌رسد نام برد، این قلعه بواسطه موقعیت خاص آن همیشه مورد توجه حکام و پادشاهان منطقه بوده است. از بررسی سفال‌های موجود در قلعه چنین استنباط می‌شود که از اوایل اسلام تا قرن هفتم و هشتم هجری این قلعه مسکونی بوده و زندگی در آن تداوم داشته است.

- منطقه (محوطه) باستانی تجدانو که در جنوب غربی منوجان واقع می‌باشد.
- تپه‌های تاریخی و باستانی کهن داووتی (جنوب منوجان).
- تپه‌های باستانی کهنک در شرق منوجان.
- تپه باستانی گل سرخ (چیل دهنو منوجان).
- محوطه باستانی کهینشاهان که دارای قنات بوده و گذرگاهی تاریخی می‌باشد که بنا به قولی نادرشاه افشار زمانی که به هندوستان عزیمت می‌نموده در این منطقه مدتی اقامت داشته و سنگ بندهای آن‌ها هنوز باقیست و قنات موجود هنوز آباد و دارای نخلستانی است سرسبز که دارای سکنه می‌باشد.
- قلعه باستانی کنر در ۸ کیلومتری منوجان که بنا به روایتی کنر نام فردی قوی بوده که در این قلعه حکومت می‌نموده و جای استبل اسب‌های وی همچنان باقی است.
- باغ روضه ارم در ۱۲ کیلومتری منوجان.
- محوطه‌های باستانی جگستان و ککستان در ۳۰ کیلومتری شرق منوجان.
- محوطه‌های باستانی کوه شهر بنک و سرگرو که دارای ۷ تپه باستانی می‌باشد و در جنوب منوجان واقعند.
- محوطه باستانی سوختگان بازگردومغ مهر که در جنوب شرقی منوجان واقع می‌باشد.
- زیارتگاه عباس بن موسی بن جعفر در شرق منوجان.
- زیارت شاه‌اشرف (شیخ جلال‌الدین شاه‌اشرف نورانی) واقع در قلعه (مرکز) منوجان.
- زیارت بی‌بی مریم واقع در قلعه منوجان (مرکز شهر).
- زیارت حاجی ابراهیم از نوادگان امام محمدباقر(ع) در نزدیکی محوطه باستانی مغ‌مهر در شرق منوجان.
- آبگرم منوجان بعد از اورژانس منوجان.
- آبگرم دبران واقع در روضه ارم.
- آبگرم بی‌بی سانیمه واقع در روضه ارم.
- آبگرم گنو در ۲۰ کیلومتری منوجان جاده قلعه گنج - منوجان.
- طاق سنگی که به گفته بعضی افراد در زمان شاه‌عباس کبیر ساخته شده است.

◀ باغ روضه ارم:

باغ روضه ارم در فاصله ۱۲ کیلومتری جنوب واقع شده است. باغی است پوشیده از درختان تنومند انبه و جم و نخل‌های خرما، که دیدن آن خالی از لطف نخواهد بود.

شهرستان قلعه گنج در فاصله ی ۴۳۰ کیلومتری جنوب مرکز استان کرمان واقع شده است.

نام قلعه گنج از دو بخش قلعه به معنای برج و بارو و گنج به معنای دفینه و ارزشهای باقیمانده از گذشته های دور آمده است. وجود قلعه های متعدد در این شهرستان و آثار به دست آمده از تپه های تاریخی و زمینهای این منطقه حتی در روزگاران گذشته موجب شده تا این نام برای منطقه انتخاب شود.

جاذبه های گردشگری

◀ چشمه آبگرم مرتفع علی چاه نوروز :

این چشمه در منطقه ی قلعه گنج نزدیکی آبادی چاه نوروز در سمت راست جاده قلعه گنج به منوجان قرار دارد. و از جهت حوضه آب ریز به جازموریان تعلق می گیرد.

از دیگر جاذبه های این شهرستان می توان شهر تاریخی هزاره رمشک، شهر حیدر در زیر دامنه ی مارز، تپه تاریخی کلات نادر را نام برد.

شهرستان فاریاب

شهرستان فاریاب با مساحتی حدود ۲۲۶۸ کیلومتر مربع با فاصله ۳۴۰ کیلومتری مرکز استان واقع شده است از شمال به شهرستانهای ارزوئیه، بافت از جنوب به هرمزگان شهرستان رودان از مشرق به شهرستان عنبرآباد و جیرفت و از مغرب به شهرستان حاجی آباد مجاور و دارای ۴ دهستان به نامهای ۱- مهر وئیه ۲- گلاشگرد ۳- هور ۴- زهمگان می باشد.

جاذبه های تاریخی

نقوش برجسته تنگ موردان با قدمت ۳۰۰۰ ساله از شاخص ترین آثار باستانی این منطقه به شمار می رود.

جاذبه های طبیعی

جنگل مهر وئیه با وسعت ۶۰۰۰ هکتار (ثبت یونسکو) گدار، جنگل بادام وحشی، تنگ آبشونیه از جمله جاذبه های طبیعی این منطقه می باشند.

کرمان از دیدگاه سیاحان و جهانگردان

مار کوپولو:

مار کوپولو جهانگرد معروف ونیزی که در قرن هفتم هجری (در سال ۱۶۵۵ م) به کرمان آمده شرح می دهد دختران و زنان کرمانی پارچه های ابریشمی را با ظرافت و بسیار پر رنگ و به اشکال حیوانات و یا سایر نقوش می بافند این پرده ها آن قدر زیباست که دیدنشان انسان را جادو می کند.

تاورنیه:

تاورنیه جهانگرد و بازرگان فرانسوی به کرمان آمد تا پشم مرغوب کرمان را برای بافت پارچه های ماهوت خریداری کرده و به فرانسه ببرد. او در سفرنامه خود جمعیت زردشتیان کرمان را در دوره صفویه ده هزار نفر تخمین زده است.

هنری پاتینجر:

یکی از جهانگردان معروف هنری پاتینجر انگلیسی است که در سال ۱۲۲۴ ه.ق برابر با ۱۸۱۹ م (در زمان فتحعلی شاه قاجار) به ایران و کرمان آمد. پاتینجر کتابی به نام سفرنامه پاتینجر منتشر کرده که یک قسمت سفرنامه حاکی از شرح عادات و سنن مردم و جماعات و مسیر مسافرت و خلاصه اوضاع جغرافیایی است و قسمتی دیگر مشتمل بر تاریخ بلوچستان و کرمان است او ماجرای فتح کرمان و دستگیری لطفعلی خان زند را چنین شرح می دهد پس از آنکه کرمان چند ماه به محاصره آقا محمدخان قاجار افتاد بسیاری از ساکنان شهر از بی غذایی و بی آبی به هلاکت رسیدند. لطفعلی خان پس از مشاهده این وضع به کمک چند تن از هواداران رشید و شجاع خود در تاریکی شهر از میان صف محاصره کنندگان موفق به فرار گشت و از کرمان به شهر بم رفت در این شهر حکمران بم به او خیانت کرده و دستگیرش نموده نزد آقا محمدخان فرستاد و او با دستن خود دو چشم لطفعلی خان زند را درآورد و در تهران او را به هلاکت رساند. پاتینجر در مورد این واقعه چنین ادامه می دهد برای اینکه آقا محمدخان سقوط کامل زندیه را جشن بگیرد تصمیم گرفت که در محلی که لطفعلی خان دستگیر شده مناره ای از کله مقتولان بر پا سازد لذا ۶۰۰ نفر از اسرا را سربریده و سر آنها را به وسیله ۳۰۰ اسیر دیگر که هر یک حامل دو سر از رفقای خود بودند به بم فرستاد و در آنجا این بیچاره ها دچار همان سرنوشت رفقای خود شده و به محض ورود طبق حکم آقا محمدخان به قتل رسیدند و هر می از سرهای آنان بر پا شد که

در سال ۱۲۲۵ ه.ق برابر با (۱۸۰۱ میلادی) من که به آن شهر رفتم هنوز وجود داشت و این نشان از طبع خوانخوار و تشنه به خون این فاتح بود.

سایکس:

سایکس جهانگرد دیگر انگلیسی که در همان دوره قاجاریه به کرمان آمده است (سفر او به این منطقه در سال ۱۲۸۱ ه.ق برابر با ۱۹۲۰ میلادی) بوده است به تهیه نقشه از کرمان مبادرت کرده و آثار تاریخی کرمان و همچنین شال و قالی بافی و رونق آن در کرمان را توصیف کرده است سایکس در سفرنامه خود از محلات کرمان از جمله باغ زریسف، تندستان و همچنین از محله زردشتیان کرمان نام می برد و می نویسد. این محله به دست مهاجران افغان ویران شد، همچنین در سفرنامه خود از آثار و خرابه هایی که قشون آقا محمدخان هنگام محاصره کرمان به وجود آورده نام می برد و در جایی ذکر می کند که قبه سبز در سال ۱۳۱۳ ه.ق (برابر با ۱۸۹۶ م) از برجسته ترین ابنیه کرمان به شمار می رفت و در آن تاریخ زلزله بقای آن را که رو به ویرانی نهاده به کلی منهدم و ویران ساخت و ادامه می دهد در کرمان روی هم رفته ۹۶ مسجد و ۱۶ باب مدرسه دایر است و شهر ۵۰ حمام و ۸ کاروانسرا دارد.

ادوارد براون:

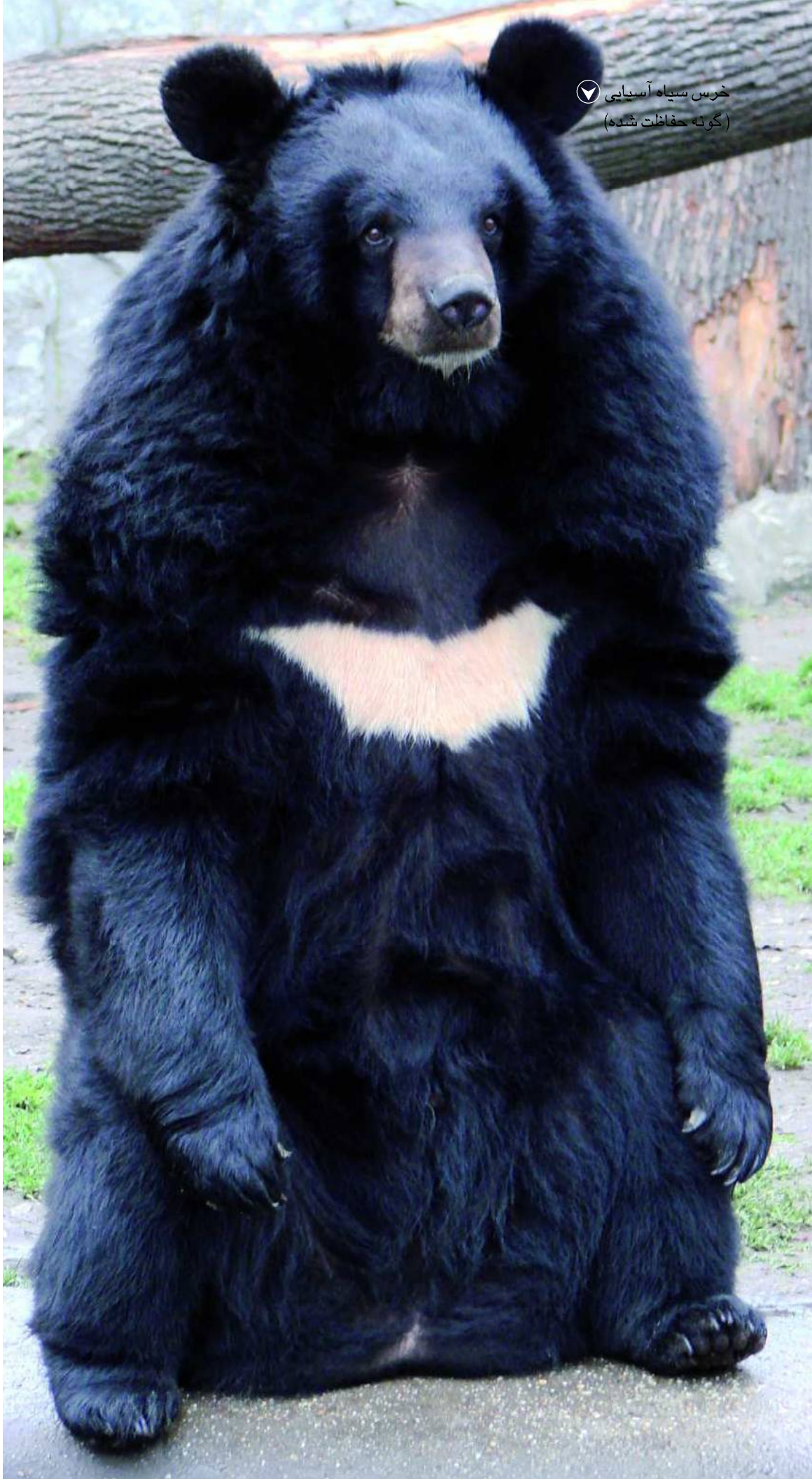
ادوارد براون مستشرق معروف انگلیسی که در زمان قاجاریه به ایران و کرمان آمد (در سال ۱۳۰۴ ه.ق برابر با ۱۸۸۷ میلادی) مانند سایکس از آثار تاریخی و بافت شالهای بسیار زیبا به وسیله زنان کرمان سخن به میان آورده و توقف او در کرمان چنان برایش دلچسب بوده که خیال مداومت داشته بر اون با بسیاری از مردم کرمان حشر و نشر داشته و اطلاعات جالبی از آنان به دست داده است کتاب و سفرنامه او به نام (یک سال در میان ایرانیان نام دارد که این کتاب به وسیله ذبیح ... منصوری ترجمه و چاپ شده است).

مریت هاکس:

مریت هاکس بانوی سیاح انگلیسی است که در اواخر قرن ۳۱۹ به ایران آمد و سفرنامه او با این عنوان می باشد (ایران، افسانه، واقعیت) این سفرنامه به وسیله استان قدس رضوی منتشر گردیده و در سال ۱۳۶۸ ه.ش به چاپ رسیده است. مریت هاکس در سفرنامه اش اهمیت قنات را در نقاط کم آبی چون یزد و کرمان مورد مطالعه قرار داده حاج سیاح محلاتی که در زمان قاجاریه می زیسته است (دوران محمد شاه، ناصرالدین شاه، مظفرالدین شاه) و ۹۲ سال عمر کرده در سفرنامه و یا سیاحت نامه اش از ظلم و ستم که در دوران قاجاریه بر مردم ایران و کرمان گذشته سخن به میان آورده.

✓ خرس سیاه آسیایی
(گونه حفاظت شده)

اطلاعات ضروری سفر استان کرمان

اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان

تلفاکس ستاد هماهنگی خدمات سفر	(۰۳۴)۲۲۲۰۴۲۹
اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان	(۰۳۴)۳۲۸۱۶۵۰۵
معاونت گردشگری	(۰۳۴)۳۲۸۱۶۷۰۶
معاونت حفظ و احیاء	(۰۳۴)۳۲۸۱۶۵۰۴
معاونت توسعه و مدیریت	(۰۳۴)۳۲۸۱۶۵۰۴
معاونت صنایع دستی	(۰۳۴)۳۲۴۴۷۰۷۴
امور فرهنگی و ارتباطات	(۰۳۴)۳۲۴۵۵۱۵۱-۲
مدیریت حراست	(۰۳۴)۳۲۸۱۶۵۰۳
فرماندهی یگان حفاظت	(۰۳۴)۳۳۲۸۱۶۷۰۵
مدیریت روابط عمومی	(۰۳۴)۳۲۸۱۶۷۱۲
پاسخگویی و رسیدگی به شکایت معاونت گردشگری	(۰۳۴)۳۲۸۱۶۷۰۱

واحدهای اقامتی (هتل و مهمانسرا)

هتل یا مهمانسرا	*	تلفن	نشانی
هتل پارس	۵	۳۲۱۱۹۳۰۱	کرمان، چهارراه فرهنگیان
مهمانسرای جهانگردی	۴	۳۲۴۴۵۲۰۳	کرمان، نبش چهارراه شفا
هتل گواشیر	۳	۳۲۵۱۰۷۳۴	کرمان، روبروی اداره بازرگانی
هتل هزار	۲	۳۲۴۵۰۴۹۸	کرمان، خیابان سعدی، کوچه ۵
هتل اخوان	۲	۳۲۴۴۱۴۱۱	کرمان، چهارراه فیروزه
هتل کرمان	۲	۳۲۵۱۳۰۷۰	کرمان، پایانه مسافربری (ترمینال)
هتل جام جم		۳۲۲۱۰۳۴۰	جیرفت، خیابان دولت
هتل امین	۲	۳۲۲۵۰۶۶۶	کرمان، خیابان شمال جنوبی
هتل ناز	۲	۳۲۴۵۰۴۹۸	کرمان، چهارراه فیروزه
هتل صحرا	۱	۳۲۲۲۳۱۹۸	کرمان، میدان قرنی، خیابان ناظرزاده
هتل آزادی	۳		بم، بلوار جانبازان
ارگ جدید	۳		بم، کیلومتر ۱۰ اتوبان بم - زاهدان
مجتمع اقامتی ارم	۲		بم، منطقه خودروسازی ارگ جدید
مهمانسرای بم	۱		بم، بلوار امام خمینی
الماس	۲		رفسنجان، میدان علی بن ابیطالب
مهمانسرای رفسنجان	۲		رفسنجان، خیابان امام خمینی
آبنوس	۲		رفسنجان، میدان امیرکبیر

ادامه‌ی واحدهای اقامتی (هتل و مهمانسرا)

سیرجان، بلوار سیدجمال اسدآبادی	۲	سروش
سیرجان، بلوار سیدجمال اسدآبادی	۲	کهکشان
سیرجان، خیابان ابن‌سینا	۲	فدک
سیرجان، خیابان امام خمینی	۲	مهمانسرای سیرجان
ماهان، میدان ژاندارمری	۱	مهمانسرای ماهان
جیرفت، خیابان نور شمالی	۲	دقیانوس
انار، میدان پمپ بنزین	۲	ملائکه

واحدهای اقامتی (مهمانیپذیرها)

نشانی	تلفن	※	مهمانیپذیر
کرمان، خیابان شهید مطهری	۳۲۲۲۶۲۴۴	ممتاز	ابوذر
کرمان، خیابان شهید صدوقی	۳۲۵۲۰۸۰۲	ممتاز	سعدی
کرمان، خیابان شهید صدوقی	۳۲۴۵۰۶۱۷	ممتاز	میلاد
کرمان، چهارراه طالقانی	۳۲۲۲۷۰۰۷	۳	آزادی
کرمان، خیابان قرنی	۳۲۲۲۰۵۷۱	۳	امید
کرمان، میدان توحید	۳۲۲۲۴۵۹۰	ممتاز	بهار
کرمان، خیابان قدس	۳۲۲۶۴۰۱۲	ممتاز	رضا
کرمان، میدان بیرم آباد	۰۹۱۹۲۹۲۸۲۰۶	۲	محراب
کرمان، خیابان طالقانی	۳۲۲۲۴۹۱۲	۳	ولیعصر
کرمان، خیابان قدس	۳۲۲۲۳۹۸۴	۲	ایران
کرمان، خیابان میرزارضای کرمانی	۳۲۲۲۴۵۴۸	۲	رضوان
کرمان، خیابان قدس	۳۲۲۲۰۴۱۳	ممتاز	حافظ
کرمان، ابتدای خیابان ناصریه	۰۹۱۳۹۸۷۷۲۳۶	۲	مهدی
بم، خیابان ۲۲ بهمن	۰۹۱۳۹۵۵۱۰۵۶	ممتاز	شیستریم
بردسیر، خیابان امام خمینی		ممتاز	سجاد
بم، خیابان سیدجمال اسدآبادی		۲	جهانگرد
جیرفت، بلوار هلیل ضلع غربی		۲	بلوار
رفسنجان، خیابان شهید مطهری		۳	بیمان
راین، خیابان مدرس		ممتاز	ارگ راین
زرنند، خیابان فلسطین		۲	سعادت
سیرجان، خیابان آیت‌ا... مطهری		۳	پارس
سیرجان، بلوار سیدجمال اسدآبادی		۳	ناز
سیرجان، خیابان امام خمینی		۲	کسری

واحدهای پذیرایی

متل گلسار	پذیرایی	۱	ماهان - محور هفت باغ - کیلومتر ۱
بردیا	پذیرایی	۲	کرمان - محور هفت باغ - کیلومتر ۵
شقاییق	پذیرایی	۲	کرمان - محور هفت باغ - کیلومتر ۳
میمند	پذیرایی	۲	شهربابک - روستای گردشگری میمند
شاندیز	پذیرایی	۲	بافت - روستای گردشگری خبر
میلاذ	پذیرایی	۲	بافت - روستای گردشگری خبر
نادر	پذیرایی	۱	کرمان - روستای گردشگری ده لولو
لاله	پذیرایی	۲	کرمان - محور هفت باغ سه راهی محی آباد
چهار فصل	عمومی	۳	کرمان - ترمینال جنب پاسگاه
میهن	عمومی	۲	کرمان - ترمینال جنب تعاونی ۴
سیر سفر	عمومی	۲	کرمان - ترمینال جنب سیر و سفر
عدل	عمومی	-	کرمان - ترمینال جنب تعاونی ۷
کویر	عمومی	-	کرمان - ترمینال جنب تعاونی ۴
زیتون	عمومی	-	کرمان - ترمینال جنب تعاونی ۷
کویر	عمومی	۲	کرمان - ترمینال جنب فروشگاه معلم
چهار فصل	عمومی	۳	کرمان - ترمینال جنب تعاونی ۸
کاخ	پذیرایی		کرمان - ابتدای محور گردشگری هفت باغ
قصر	پذیرایی	۱	سیرجان - منطقه ویژه اقتصادی
سجاده	بین راهی	۳	انار - نرسیده به پلیس راه مسجد امام سجاد
بعثت	پذیرایی	۱	رفسنجان - بهرمان
توحید	کامیون	۲	ماهان - کمربندی ماهان - بم
دلپذیر	کامیون	۲	سیرجان - جاده زید آباد
چهار فصل	کامیون	۱	رفسنجان - کیلومتر ۲۵ جاده انار
شکوفه	پذیرایی	۲	رفسنجان - ابتدای جاده انار
توپ	پذیرایی	۲	کرمان - حد فاصل چهارراه بهداری و میدان قرنی
ایرانیان	پذیرایی	۱	بم - خیابان مدرس نرسیده به سه راه فردوسی
سرزمین رویایی	پذیرایی	۱	کرمان خیابان ابو حامد روبروی یخدان مویدی

واحدهای بین راهی

نام واحد	نوع واحد	درجه	فاصله تا مرکز	نشانی
قاسم زاده	رستوران	۱	۲۰	کیلومتر ۱ باغین - رفسنجان
صحرا	رستوران	۱	۲۵	جاده کرمان - ماهان
اعظم	چلوکبابی	۱	-	ابتدای جاده کرمان - ماهان
انقلاب	کبابی	۲	۳۵	کمربندی ماهان

ادامه‌ی واحدهای بین‌راهی

مهران	چلوکبابی	۲	۳۵	ابتدای جاده ماهان - بم
کارآموزیان	کبابی	۳	۴۰	جاده ماهان - بم
قلعه زنگی	چلوکبابی	۲	۴۰	ابتدای جاده ماهان - بم
سکنج	چلوکبابی	۲	۴۰	جاده ماهان - بم
چلیپا	رستوران	۱	-	جیرفت - نرسیده به پلیس راه
شب‌های تیگران	رستوران	۲	۳۵	ماهان جاده باغ شاهزاده
توتیا	رستوران	۲	۳۵	ماهان، خیابان امام
ارم	رستوران	۲	۳۵	ماهان، بلوار تیگران
باغ شاهزاده	رستوران	۱	۳۵	ماهان، باغ شاهزاده
گلستان	چلوکبابی	۱	۱۶۰	سیرجان - بندرعباس
زندوکیلی	کبابی	۳	۱۶۰	دوراهی بم - جیرفت
خواجه‌ویی	کبابی	۱	۱۸۵	بم - دهبکری
سغدر	چلوکبابی	۳	-	محور جیرفت - بم - روستای سغدر
استقلال	چلوکبابی	۳	۱۸۵	بم - دهبکری
مشکی	چلوکبابی	۳	۱۷۵	بم - رستم‌آباد
سیف	چلوکبابی	۳	۲۵۵	بم - زاهدان
بعثت	کبابی	۳	۲۵۰	بم - زاهدان
سپید	چلوکبابی	۲	۱۱۰	بم - زاهدان
نسیم کویر	رستوران	۱	۲۶۰	کرمان - بم - فهرج
کویر جنوب	رستوران	۱	۲۴۰	بم - زاهدان
شهمراد	رستوران	۱	۲۶۰	بم - فهرج
تونل	کبابی	۳	-	محور جیرفت - بم - روستای دهبکری
زیتون	رستوران	۱	۲۲۵	جیرفت، بعد از پلیس راه
گلستان	چلوکبابی	۳	-	محور بم - جیرفت - دهبکری
توکلی	کبابی	۳	--	جیرفت - بم - روستای مسکون
چهارفصل	چلوکبابی	۳	۲۵	باغین
امیرکبیر	رستوران	۱	۲۰	باغین
کوب‌فدایی	چلوکبابی	۲	۲۰۰	کرمان - رفسنجان
قلعه زنگی	چلوکبابی	۲	۴۰	ابتدای جاده ماهان - بم
سکنج	چلوکبابی	۲	۴۰	جاده ماهان - بم
چلیپا	رستوران	۱	-	جیرفت - نرسیده به پلیس راه
شب‌های تیگران	رستوران	۲	۳۵	ماهان جاده باغ شاهزاده
توتیا	رستوران	۲	۳۵	ماهان، خیابان امام
ارم	رستوران	۲	۳۵	ماهان، بلوار تیگران

ادامه‌ی واحدهای بین‌راهی

باغ شاهزاده	رستوران	۱	۳۵	ماهان، باغ شاهزاده
گلستان	چلو کبابی	۱	۱۶۰	سیرجان-بندرعباس
زندوکیلی	کبابی	۳	۱۶۰	دوراهی بم-جیرفت
خواجویی	کبابی	۱	۱۸۵	بم-دهبکری
سغدر	چلو کبابی	۳	-	محور جیرفت-بم-روستای سغدر
استقلال	چلو کبابی	۳	۱۸۵	بم-دهبکری
مشکی	چلو کبابی	۳	۱۷۵	بم-رستم‌آباد
سیف	چلو کبابی	۳	۲۵۵	بم-زاهدان
بعثت	کبابی	۳	۲۵۰	بم-زاهدان
سپید	چلو کبابی	۲	۱۱۰	بم-زاهدان
نسیم کویر	رستوران	۱	۲۶۰	کرمان-بم-فهرج
کویر جنوب	رستوران	۱	۲۴۰	بم-زاهدان
شهمراد	رستوران	۱	۲۶۰	بم-فهرج
تونل	کبابی	۳	-	محور جیرفت-بم-روستای دهبکری
زیتون	رستوران	۱	۲۲۵	جیرفت، بعد از پلیس راه
گلستان	چلو کبابی	۳	-	محور بم-جیرفت-دهبکری
توکل	کبابی	۳	--	جیرفت-بم-روستای مسکون
چهارفصل	چلو کبابی	۳	۲۵	بقین
امیرکبیر	رستوران	۱	۲۰	بقین
کویر فدایی	چلو کبابی	۲	۲۰۰	کرمان-رفسنجان
کویر	چلو کبابی	۲	۲۵۰	شهربابک-تار
بهرام	چلو کبابی	۲	۲۴۰	شهربابک-تار
امید	چلو کبابی	۲	۲۴۰	کیلومتر ۵ شهربابک-تار
صحرا	چلو کبابی	۲	۲۹۰	کیلومتر ۵ شهربابک-تار
امید جوزم	چلو کبابی	۲	۲۹۰	شهربابک-تار
صفا	چلو کبابی	۲	۲۹۰	شهربابک-تار
مقدم	چلو کبابی	۳	۲۴۰	شهربابک-تار
آذربایجانی‌ها	رستوران	۱	۲۰۰	تار، ابتدای جاده شهربابک
عدالت	کبابی	۳	۲۰۰	سیرجان-شهربابک
سیدامین	چلو کبابی	۲	۲۰۰	سیرجان-شهربابک
مناف	چلو کبابی	۲	۲۱۰	سیرجان-شهربابک
جوپاری	کباب و جگر	۳	۲۰۰	سیرجان-شهربابک
ستاره ساحلی	رستوران	۱	۱۹۰	سیرجان-شهربابک
حسن	چلو کبابی	۲	۲۲۰	سیرجان-شهربابک
سمنگان	چلو کبابی	۲	۱۶۵	سیرجان-کرمان
رباط	قهوه‌خانه	۲	۱۰۰	باغین-رفسنجان
کویر	رستوران	۱	۱۰۰	دوراهی مس-سرچشمه

ادامه‌ی واحدهای بین‌راهی

فانوس کویر	رستوران	۱	۱۵۵	رفسنجان - انار
چهار فصل	چلوکبابی	۳	۱۲۰	رفسنجان - انار
درویش	چلوکبابی	۲	۲۵۰	جوزم
مجتمع رفاهی	رستوران	۱	۲۴۰	شهربابک
گلستان	رستوران	۱	۲۹۰	شهربابک - انار
کویر	چلوکبابی	۲	۲۵۰	شهربابک - انار
بهرام	چلوکبابی	۲	۲۴۰	شهربابک - انار
امید	چلوکبابی	۲	۲۴۰	کیلومتر ۵ شهربابک - انار
صحرا	چلوکبابی	۲	۲۹۰	کیلومتر ۵ شهربابک - انار
امید جوزم	چلوکبابی	۲	۲۹۰	شهربابک - انار
صفا	چلوکبابی	۲	۲۹۰	شهربابک - انار
مقدم	چلوکبابی	۳	۲۴۰	شهربابک - انار
آذربایجانی‌ها	رستوران	۱	۲۰۰	انار، ابتدای جاده شهربابک
عدالت	کبابی	۳	۲۰۰	سیرجان - شهربابک
سیدامین	چلوکبابی	۲	۲۰۰	سیرجان - شهربابک
مناف	چلوکبابی	۲	۲۱۰	سیرجان - شهربابک
جوپاری	کباب و جگر	۳	۲۰۰	سیرجان - شهربابک
سناره ساحلی	رستوران	۱	۱۹۰	سیرجان - شهربابک
حسن	چلوکبابی	۲	۲۲۰	سیرجان - شهربابک
سمنگان	چلوکبابی	۲	۱۶۵	سیرجان - کرمان
چهل ستون	رستوران	۱	۲۳۵	سیرجان - بندرعباس
سعدی	چلوکبابی	۲	۱۷۵	سیرجان - بندرعباس
گلستان	چلوکبابی	۱	۲۱۵	سیرجان - بندرعباس
آذربایجانی‌ها	رستوران	--	۲۱۵	سیرجان - بندرعباس
ناز	چلوکبابی	۲	۲۳۵	سیرجان - بندرعباس
قمر بنی‌هاشم	رستوران	۱	۱۱۰	راور - مشهد
امام رضا	رستوران	۱	--	کمربندی راور
ارشیا	رستوران	۱	--	کرمان - میدان بیرم آباد
چلیپا	کامیونی	۱	--	جیرفت نرسیده به پلیس راه
قمر بنی‌هاشم	کامیونی	۲	--	محور جیرفت - بم

ادامه‌ی واحدهای بین‌راهی

تونل	کامیونی	۳	--	محور بم - جیرفت
هجرت	کامیونی	۳	--	بم کیلومتر ۰۷ جاده ایرانشهر
گل‌سرخ	کامیونی	۲	--	ماهان - تقاطع کمربندی کرمان - بم
مجتمع رفاهی	عمومی	۱	--	شهربابک - ابتدای جاده سیرجان
کویر	کامیونی	۲	--	شهربابک - جاده انار کیلومتر ۵
خلیج فارس	کلیپونی - سواری	۲	--	شهربابک - جاده انار کیلومتر ۵۶
بابا بزرگ	کلیپونی - سواری	۲	--	انار - ابتدای بلوار خلیج فارس
کویر	اتوبوسی	۲	--	انار - نرسیده به پلیس راه
سجاد	کامیونی	۳	--	انار - نرسیده به پلیس راه

دفاتر خدمات مسافرتی و گردشگری

نام دفتر	تلفن	آدرس
کرمان بالان	۳۲۴۴۱۱۹۲	کرمان، خیابان شهید نامجو (اقبال)
کرمان تور	۳۲۴۵۷۱۵۴	کرمان، ابتدای خیابان بهمنیار، جنب بانک ملت
کرمان زمین	۳۲۲۲۵۹۷۷	کرمان، بلوار فردوسی، ساختمان ۱۲۱، جنب داروخانه
کرمان شرق	۳۲۴۵۰۸۲۸	کرمان، بلوار جمهوری، خیابان نادر
پارسه	۳۲۴۴۶۰۰۲	کرمان، بلوار صدوقی، نبش کوچه ۷
پربال	۳۲۴۵۵۰۲۲	کرمان، بلوار جهاد، نبش کوچه ۸۶
پرنده سفید	۳۲۲۶۱۰۶۱	کرمان، خیابان شریعتی، نبش کوچه بیمارستان ارجمند
تاپ سیر	۳۲۲۵۰۲۱۴	کرمان، خیابان شهید چمران، هتل امین
جنوب شرق	۳۲۲۶۲۷۰۱-۴	کرمان، خیابان امام، خیابان پیروزی
ستاره کارمانیا	۳۲۲۶۷۶۵۸	کرمان، میدان بسیج
محیا	۳۲۴۵۹۷۰۱	کرمان، خیابان پروین اعتصامی، نبش کوچه ۱۵
چيستنا گشت	۰۹۱۳۶۳۵۷۷۳۴	کرمان، بلوار جهاد، نبش کوچه ۲۱
رایا	۳۲۴۵۴۶۰۲	کرمان، چهارراه سمیه، روبروی کرمان درمان
کرمان گلچین	۳۲۲۳۷۴۲۳	کرمان، خیابان طالقانی، روبروی تکیه فاطمیه
جاذبه کویر	۳۲۴۵۲۵۲۷	کرمان، خیابان امام‌جمعه، نبش کوچه ۸
ایلیا	۳۴۲۲۲۶۴۷	بافت، خیابان امام، جنب بانک ملت
آرشیا	۳۲۶۲۲۸۰۳	ماهان، خیابان امام، جنب بانک کشاورزی
کرمان گشت	۳۲۷۲۶۲۹۸	کرمان، خیابان حافظ، نبش چهارراه اقبال
سپند آسا	۳۲۴۵۴۶۰۶-۷	کرمان، خیابان اقبال، روبروی فروشگاه بسیج
ایرسا	۰۹۱۳۷۴۵۱۵۹۲	سیرجان، بلوار سید جمال الدین

ادامه‌ی دفتر خدمات مسافرتی و گردشگری

سیاحان نسیم	۳۲۴۴۱۰۰۵-۷	کرمان، بلوار شیراز، خیابان بوستان، کوچه ۱۶
کمیل	۳۲۴۵۹۷۲۷	کرمان، شهرک باهنر، خیابان بحرالعلوم
کرمان هجرت	۳۲۵۲۸۰۶۱	کرمان، بلوار امام حسین، نبش کوچه ۷
آران کویر	۳۲۳۳۷۲۹۱	کرمان، خیابان شهاب، سه راه رازی
کلوت	۳۲۱۳۲۵۶۶	کرمان، ابتدای بلوار فارابی
اختر سیر	۳۲۵۲۸۸۰۱	کرمان، پارک مطهری، جنب رستوران کبریا
اریکه پرواز	۳۲۵۲۴۱۴۱-۲	کرمان، خیابان خواجو، سه راه مالک‌اشتر
اطلس گشت	۳۲۴۴۴۰۱۵	کرمان، بلوار نصر، جنب ساختمان ۲۰۰۰
بشارت	۳۲۲۲۵۰۰۰	کرمان، خیابان شهید باهنر
بینا سیر	۳۲۲۶۱۹۹۱	کرمان، بازار وکیل، مجتمع تجاری فدک
بوتیای سبز	۳۳۳۱۶۴۶۹	کرمان، خیابان ۱۷ شهریور، جنب بانک صادرات
پارس نیک	۳۲۱۱۹۳۷۵	کرمان، مجتمع تجاری هتل پارس
بوتیا	۳۲۷۲۲۸۶۵	کرمان، خیابان شهید رجائی جنب کوچه ۲۲
بردیا	۳۲۵۲۲۲۲۴	کرمان، پارک مطهری نبش کوچه ۱۳
زیتون	۳۲۴۵۷۳۵۷	کرمان، بلوار جمهوری، نبش شهید لاری، پ ۱۷
هفتواد	۰۹۱۳۱۹۷۲۰۶۵	-
سیاحت صنایع	۳۳۲۳۸۲۸۰	کرمان، بلوار امام، نرسیده به چهارراه جویاری
شادستان	۳۲۴۷۴۸۷۱	کرمان، بلوار آزادگان، روبروی بانک ملی
شایگان	۳۲۲۳۳۳۲۷-۸	کرمان، میدان ولیعصر، ساختمان اطلس
صباسیر	۳۲۵۲۵۶۰۵	کرمان، خیابان استقلال، جنب بیمارستان
طراوت سحاب	۳۲۵۲۳۶۰۶	کرمان، خیابان بهمنیار، روبرو زهره کرمانی
وصال بقیع	۳۲۲۲۱۵۹۶	کرمان، خیابان مولوی، جنب کوچه ۳
کبوتران حرم	۳۳۳۲۲۰۱۱	کرمان، خیابان فابریک روبه روی پمپ بنزین
طلوع شرق		کرمان، خیابان شفا
خواجه خضر	۳۲۲۲۱۱۲۴	کرمان، خیابان فلسطین جنب پست بانک
ماهان سیر فیروزه	۰۹۱۲۴۲۷۸۲۰۴	کرمان، خیابان فیروزه، نبش کوچه ۸
هفت آسمان	-	کرمان، خیابان خورشید
کویر آسمان		انار، خیابان امام، جنب بانک صادرات
ره آفرین		بردسیر، خیابان امام پاساژ توحید
سامانه نخل		بم، خیابان امام، نبش کوچه درمانگاه قاسم زاده
پیش قراولان گردشگری	۰۹۱۳۲۴۶۰۹۷۰	بم، خیابان امیر کبیر
ارگ جدید		بم، خیابان امام
اسپند سیر	۳۲۶۱۰۳۲۲	کرمان، بلوار جمهوری، بلوار پزشک

ادامه‌ی دفاتر خدمات مسافرتی و گردشگری

راهیان سفر	جیرفت، خیابان طالقانی جنوبی، نبش کوچه ۲
سیاحت سبزه‌واران	جیرفت، خیابان ۱۷ شهریور غربی
سردیس گشت	راور، خیابان ولیعصر، روبروی دادگستری
سرای گلشن رودبار	رودبار، اسلام آباد
رهیار	رفسنجان، خیابان مدرس، روبروی کلینیک
کویران نوق	رفسنجان، سرچشمه، خیابان مریم، پلاک ۱۲
رودان‌تور	رفسنجان، خیابان طالقانی، نبش کوچه ۴۳
نورکویر	رفسنجان، خیابان امام جنب بانک تجارت
پیشرو پرواز	رفسنجان، خیابان ثارالله
شریف	رفسنجان، بلوار طالقانی، بعد از طالقانی ۱۳
رهاد	رفسنجان، بلوار ۳۰ متری خیابان شهدا
گوهر کویر	رفسنجان، خیابان شریعتی، روبروی بانک رفاه
ماهان تور	رفسنجان، خیابان امام نرسیده به چهارراه سپاه
لیل و نهار	رفسنجان، خیابان امیرکبیر شرقی
مهرگان گشت	رفسنجان، خ شهدا، ۱۴ متری شهید محمدی نژاد
مشعر	زرنند، خیابان مصلی، چهارراه مصلی
سناره جنوب	زرنند، خیابان بهشتی، روبروی مبل احسان
زرنند سیر	زرنند، چهارراه باهنر، روبروی مرکز بهداشت
امیر	زرنند، خیابان معلم، چهارراه حسینی، کوچه ۵
پایا	سیرجان، خیابان قریب، روبروی صندوق مشیز
سیرجان تور	سیرجان، خیابان قدس
آسمان سمنگان	سیرجان، خیابان طالقانی
آراتا	سیرجان، خیابان ابن‌سینا، جنب فروشگاه تهامی
آییک	سیرجان، خیابان دکتر شریعتی، مجتمع میلاد
علیا	سیرجان، خیابان حافظ، روبه روی تعاونی
سها سیر جان	سیرجان، خیابان شهید نصیری، جنب بانک ملی
سیمرغ بابک	شهربابک، نبش چهارراه نجفی
میمند زمین	شهربابک، ابتدای بلوار جهاد، نبش کوچه ۱۶
عارف رئوف	شهربابک، میدان امام علی
شوباد	کهنوج، خیابان باهنر، چهارراه جانبازان
کهنو	کهنوج، خیابان امام، پاساژ آزادی
نوتیا کوهبنان	کوهبنان، خیابان امام، روبروی بانک ملی
نسیم سحر	رفسنجان، خیابان عباسیه، روبه روی اداره بازرگانی

موزه‌ها

مردم‌شناسی گنجعلیخان	۳۲۲۵۵۷۷	کرمان، میدان گنجعلیخان
موزه سکه	۳۲۲۳۱۸۷۹	کرمان، میدان گنجعلیخان
مسجد گنجعلیخان	۳۲۲۳۱۸۷۹	کرمان، میدان گنجعلیخان
باغ هرندی	۳۲۴۵۵۱۵۱	کرمان، چهارراه طهماسب‌آباد
موزه ارتش	-	کرمان، خیابان معلم
سنگ جبلیه	۳۳۱۲۲۰۰۰	کرمان، خیابان شهدا
استاد صنعتی	۳۲۲۲۱۸۸۲	کرمان، خ شریعتی نرسیده به باغملی
زرتشتیان	۳۳۱۲۶۶۸۶	کرمان، ابتدای خیابان شهدا
شهید باهنر	۳۲۲۲۹۳۴۴	کرمان، خیابان شهید باهنر
دفاع مقدس	۳۲۷۱۷۷۱۰	کرمان، بلوار پارادیس، جنب مصلی
دیرینه‌شناسی	۳۳۲۲۲۰۳۲	کرمان، چهارراه انقلاب، پارک انقلاب
سنگ‌شناسی	۳۳۲۲۲۰۳۲	کرمان، دانشگاه شهید باهنر
جانورشناسی	۳۳۲۲۲۰۳۵	کرمان، دانشگاه شهید باهنر
محیط زیست	۳۲۸۱۰۱۳۱	کرمان، بلوار هوانیروز
مطبوعات	-	کرمان، خ شریعتی جنب مسجد شیوخ
آگیرا (آموزش و پرورش)	۳۲۶۱۱۵۴۵	کرمان، خ قرنی، جنب پژوهشکده تعلیم و تربیت
شاه نعمت‌آ... ولی		ماهان، آستانه شاه نعمت‌آ... ولی
موزه دیرینه‌شناسی		دشت‌خاک (زرنده)
باستان‌شناسی جیرفت		جیرفت، بلوار هلیل‌رود، پارک دلیری
باستان‌شناسی رفسنجان		رفسنجان، خیابان شهید بهشتی
ریاست جمهوری		رفسنجان، میدان امیرکبیر
مردم‌شناسی سیرجان		سیرجان، ابتدای خیابان ولیعصر
مردم‌شناسی میمند	۰۹۱۳۱۴۰۳۶۹۵	۳۶ کیلومتری شهر بابک، آتشکده روستا

مناطق حفاظت‌شده

شکار ممنوع انجرک	۲۳۰۰۰ هکتار	محدوده رابر
شکار ممنوع نودرهنگ	۲۵۰۰۰۰ هکتار	۴۵ کیلومتری شمال رفسنجان
پارک ملی خبر	۱۴۲۹۸۲ هکتار	محدوده شهرستان بافت
شکار ممنوع شهر بابک	۱۰۰۰۰۰ هکتار	محدوده شهرستان شهر بابک
حیات وحش روچون	۲۸۱۷۱ هکتار	محدوده شهرستان بافت
حیات وحش مهر وئیه	۵۵۸۳ هکتار	۱۰ کیلومتری جنوب کهنوج
حفاظت‌شده بیدوئیه	۱۶۰۵۳۴ هکتار	کیلومتر ۴۵ جاده کرمان - بردسیر
منطقه سیاهونی	۲۳۰ هکتار	نزدیک شهر راین
شکار ممنوع گودغول	۵۰۰۰۰ هکتار	محدوده شهرستان سیرجان

کوه‌ها و ارتفاعات

کوه هزار	۱۱۴ کیلومتری شمال غرب، شهر راین	۴۵۰۱ متر
کوه جویبار	۴۳ کیلومتری جنوب شرقی کرمان	۴۱۳۵ متر
کوه گلچین	۵۵ کیلومتری جنوب شرقی کرمان، دهستان ماهانه	۴۰۹۳ متر
کوه باغ بالا	۳۰ کیلومتری شمال شرقی کرمان	۳۷۷۵ متر
کوه کلکوهی	۸۰ کیلومتری شمال شرقی سیرجان، روستای باغ سرخ	۳۷۶۵ متر
کوه شاهزاده	۲۰ کیلومتری شمال شرقی بافت، دهستان بزنجان	۳۶۵۰ متر
کوه قدمگاه	۳۸ کیلومتری جنوب غربی بم، دهستان آبگرم	۳۵۲۰ متر
کوه بابک	بین شهر بابک و رفسنجان	۳۴۷۳ متر
کوه پورکان	۳۲ کیلومتری شمال شرقی شهر بابک و غرب رفسنجان	۳۴۴۳ متر
کوه بیدوئیه	۴۱ کیلومتری جنوب غربی شهداد	۳۲۳۰ متر
کوه پلور	جنوب غربی کویر لوت	۲۵۰۰ متر
کوه گاو	حد فاصل تنگل راور و رود کر فیض آباد واقع در غرب راور	۳۵۴۷ متر

غارها و موقعیت آن‌ها

غار ترنگ	۵۰ کیلومتری جنوب شرقی بافت، نزدیک روستای ترنگ
غار دهبکری	بم، روستای دهبکری
غار چشم سبز گوغر	۵۰ کیلومتری بافت
غار شب پره خَبر	بافت، منطقه‌ی حفاظت شده‌ی خبر
غار شعیب	جیرفت
غار ایوب	شهر بابک
غار جواران	رابر
غار داوران	رفسنجان
غار یخ	کرمان، قله‌ی کوه جویبار
غار اودرج	رفسنجان

درختان تاریخی استان کرمان

موقعیت	درخت	سن (سال)	ارتفاع
شهرستان جیرفت، جبالبارز، سرو تمین	سرو	—	—
شهرستان بافت	چنار	۶۰۰	۱۲
شهرستان بافت، شهر بزنجان	چنار	۱۰۰۰	۱۲
شهرستان کرمان، بخش دهبالا	چنار	۸۰۰-۱۰۰۰	۲۰
شهرستان کرمان، بخش دهبالا	چنار	۱۰۰۰	۱۵/۲۰
شهرستان کرمان، بخش دهبالا	چنار	۵۰۰	۱۲
شهرستان کرمان، باغ بیرم آباد	چنار	۲۰۰	۱۵
شهرستان کرمان، بخش سیرچ	سرو	۱۰۰۰	۲۲/۳۰

ادامه ی درختان تاریخی استان کرمان

۱۶	۷۰۰	چنار	شهرستان کرمان، بخش سیرج
-	۴۰۰	چنار	شهرستان کرمان، بخش سیرج
۱۰/۵۰	۶۰۰	چنار	شهرستان کرمان، کوهپایه، دران
۲۰	۸۰۰	چنار	شهرستان کرمان، کوهپایه
۷	۵۰۰	چنار	شهرستان کرمان، سکنج
-	۱۰۰۰	گردو	شهرستان بافت، دره کار
۷/۵	۱۰۰۰	گردو	شهرستان بافت، بندر گوغر
-	۴۰۰	چنار	شهرستان بافت، انجرک
۳۲	۲۵۰۰	سرو	شهرستان راور، طرز
۱۴	۴۰۰	بید	شهرستان راور، آب کوهی
-	۴۰۰	سبل	شهرستان کوهبنان
-	۱۰۰۰	چنار	شهرستان بم، ده باغ
۳۰	۳۰۰	نخل	شهرستان بم
-	۱۱۰۰	پسته	شهرستان رفسنجان، اودرج
-	-	سرو	شهرستان سیرجان، امامزاده احمد

باغها

کرمان، چهارراه سمیه (طهماسب آباد)	باغ هرندی
۳۵ کیلومتری کرمان	باغ شاهزاده
ماهان، جنب آستانه شاه نعمت... ولی	باغ متولی باشی
۲۵ کیلومتری کرمان	باغ فتح آباد
۳۵ کیلومتری سیرجان	باغ سنگی
۱۲ کیلومتری جنوب منوجان	باغ روضه ارم
میدان بیرم آباد	باغ بیرم آباد
سه راهی بم- زاهدان- ایرانشهر	مجموعه مهر نرماشیر

آبشارها

۶۰ کیلومتری جنوب شرق عنبرآباد	آبشار رودفرق
۴۰ کیلومتری شمال غرب شهر جیرفت	آبشار دلفارد
۳۰ کیلومتری شمال کرمان	آبشار سیمک
۲۰ کیلومتری غرب راین، ۱۰۰ کیلومتری کرمان	آبشار راین
۳۰ کیلومتری کرمان	آبشار کوهپایه
۱۳ کیلومتری عنبرآباد	آبشارهای دوساری

خانه‌های معلم

میدان شهدا، خیابان شهدا (زریسف)		خانه معلم کرمان
بلوار جمهوری، روبروی دانشکده فنی		مهمانسرای فرهنگیان
خیابان امام، روبروی تبلیغات اسلامی		خانه معلم بافت
میدان امام حسین		خانه معلم بیم
چهارراه کلینیک دامپزشکی		خانه معلم جیرفت
خیابان امام، کوچه شهید نیک آیین		خانه معلم راور
روبروی بانک ملی، کوچه شهید یوسفی		خانه معلم رابر
بلوار باهنر، میدان شهید پرتوی		خانه معلم رفسنجان
جنب اداره آموزش و پرورش		خانه معلم رودبار
بلوار سردار جنگل، جنب اداره ارشاد		خانه معلم سیرجان
میدان امام حسین		خانه معلم شهر بابک
جنب مدیریت آموزش و پرورش		خانه معلم کهنوچ
روبروی اداره برق		خانه معلم ماهان
خیابان امام، کوچه بانک ملی		خانه معلم منوجان
بلوار جمهوری اسلامی		خانه معلم ریگان
خیابان مهدی (عج)		خانه معلم فهرج

شعبه مرکزی بانک‌ها

کرمان، خیابان شهید کامیاب، روبروی اداره کل ارشاد		تجارت
کرمان، خیابان دکتر شریعتی، نرسیده به قدمگاه		سپه
بلوار جمهوری، نرسیده به چهارراه شفا		صادرات
بلوار جمهوری		صنعت و معدن
خیابان شریعتی، روبروی قدمگاه		رفاه کارگران
خیابان سپه، روبروی بیمارستان شهید باهنر		کشاورزی
میدان قرنی، خیابان سعدی		مسکن
چهارراه طالقانی		ملت
خیابان عدالت		ملی
میدان آزادی		اقتصاد نوین
خیابان شهید رجایی (خورشید)، روبروی کتابخانه ملی		پاسارگاد
بلوار جمهوری، نبش بلوار حمزه		پارسیان
خیابان قرنی، جنب فروشگاه تیمچه		سامان
ابتدای بلوار جمهوری، نبش خیابان نادر		کارآفرین

بیمارستان‌ها		
ارجمند	۳۲۲۵۱۵۰	کرمان، خیابان شریعتی، کوچه ۱
افضلی پور	۳۳۲۲۲۵۰-۹	کرمان، جنب دانشگاه شهید باهنر
آیت... کاشانی	۳۲۲۶۰۴۱	کرمان، خیابان ابوحماد
حضرت فاطمه (س)	۳۲۲۳۳۰۵۷	کرمان، خیابان سپه
راضیه فیروز	۳۲۲۲۸۴۸۴	کرمان، میدان علی بن ابیطالب
سوانح سوختگی	۳۲۱۱۵۷۸۰	کرمان، بلوار جمهوری، خیابان شفا
سیدالشهدا	۳۲۵۲۶۲۸۰	کرمان، خیابان استقلال
شفا	۳۲۱۱۵۷۸۰	کرمان، بلوار جمهوری، خیابان شفا
شهید باهنر	۳۲۲۳۵۰۱۱	کرمان، میدان ولیعصر، خیابان قرنی
ولیعصر (عج)		انار، بلوار جمهوری اسلامی
مرکز اورژانس		بیاض، نرسیده به شهرک راه آهن
آیت... کاشانی		بافت، خیابان امام، نبش میدان آزادی
جدید		بافت، بلوار پیامبر اعظم
شهید یآوری		بردسیر
قائم		بردسیر
افلاطونیان		بم، اتوبان بم-کرمان
پاستور		بم، اتوبان بم-کرمان
آیت... کاشانی		جیرفت، خیابان مدرس
امام خمینی		جیرفت، چهارراه بیمارستان
علی بن ابیطالب		راور، خیابان امام
مرکز بهداشتی و درمانی		راین، خیابان بیمارستان
علی بن ابیطالب		رفسنجان، میدان علی بن ابیطالب
مرادی		رفسنجان، خیابان غفاری
سینا		زرنده، خیابان فلسطین
امام رضا (ع)		سیرجان، انتهای خیابان ابن سینا
دکتر غرضی		سیرجان، بلوار مالک اشتر، خیابان شفا
علی ابن موسی الرضا		شهداد، میدان پاسداران، خیابان شفا
ولیعصر		شهربابک، بلوار جهاد
مرکز بهداشت و درمان		کهنوج
اورژانس جاده‌ای		ماهان، بلوار شهدا، روبروی پارک شهدا
مرکز درمانی		کوهبنان، میدان آزادی

داروخانه‌های شبانه‌روزی

آزادی	کرمان، چهارراه طهماسب‌آباد، ساختمان خاتم‌النביاء
امام رضا	کرمان، خیابان امام‌جمعه، جنب بانک مسکن
امید	کرمان، خیابان ابوحماد، روبروی بیمارستان کاشانی
بختیاری‌زاده	کرمان، سه‌راه احمدی، روبروی تکیه فاطمیه
دکتر بهبودی	کرمان، ابتدای بهمنیار، پشت ایستگاه خط واحد
دکتر پارسایی	کرمان
دکتر زعیم	کرمان، چهارراه خواجه، مجتمع پزشکی ولیعصر
فاطمیه	کرمان، خیابان طالقانی
ولیعصر	بیاض(انار)، جاده اصلی، نرسیده به شهرک راه‌آهن
دکتر حبیبی	یافت، خیابان امام، جنب کلینیک فرهنگیان
هلال‌احمر	یافت، خیابان امام‌خمینی
دکتر هوشمند	بردسیر، بلوار ۲۲ بهمن
دکتر مهنی	بم، خیابان امام خمینی
دکتر عمیدی	بم، خیابان امام
هلال‌احمر	بم، خیابان شهید شریعتی
شبانه‌روزی	جیرفت، خیابان شهید رجائی
علی‌بن‌ابیطالب	راور، خیابان امام، بیمارستان علی‌بن‌ابیطالب
پاستور	راین، میدان انقلاب
علی‌بن‌ابیطالب	رفسنجان، میدان بیمارستان
هلال‌احمر	رفسنجان، خیابان شهدا
دکتر یگانه‌پور	زرنده، جنب بازار
دکتر رضایی	شهداد، خیابان طالقانی، جنب بانک ملت
دکتر حسینی	کهنوج
شهربابک	شهربابک، خیابان امام
ماهان	ماهان، خیابان امام
کوهبنان	کوهبنان، بلوار امام‌خمینی
فرهنگ	سیرجان، چهارراه فرهنگیان
هلال‌احمر	سیرجان، خیابان تختی

تعاونی‌های مسافری (سیرجان)

—	تعاونی ۱ (ایران‌پیما): خیابان حافظ
—	تعاونی سیروسفر: خیابان قدس، بعد از پمپ بنزین
---	تعاونی پیروزی: خیابان قدس، روبروی پمپ بنزین

تعاونی‌های مسافربری (رفسنجان)

تعاونی ۱ (ایران پیمای): بلوار آزادی ترمینال	
تعاونی ۴ (میهن نور): بلوار آزادی ترمینال	
تعاونی ۷ (عدل): میدان شهدا	
تعاونی سیروسفر: بلوار آزادی ترمینال	
تعاونی ۱۵: میدان شهدا	
تعاونی ۸: میدان شهدا	

پایانه مسافربری آدینه

تعاونی	تلفن
پایانه مسافربری آدینه کرمان	۳۲۱۵۲۶۷۲-۴

تعاونی‌های مسافربری (راور)

تعاونی علی بن موسی الرضا: بلوار ورودی شهر	
---	--

تعاونی‌های مسافربری (اتار)

تعاونی مسافربری اطمینان: میدان امام خمینی	
---	--

تعاونی‌های مسافربری (بافت)

تعاونی ۴: خیابان امام خمینی	
تعاونی ۷: خیابان ارشاد اسلامی، جنب بازار ولیعصر	

تعاونی‌های مسافربری (بم)

تعاونی ۱: ارگ ترمینال	۰۹۱۳۱۴۴۲۰۷۹
تعاونی ۶: ارگ ترمینال	۰۹۱۳۱۴۴۰۶۱۲
تعاونی ۷: ارگ ترمینال	۰۹۱۳۱۴۴۰۷۰۲
تعاونی ۸: ارگ ترمینال	۰۹۱۳۳۴۰۸۱۴۷

تعاونی‌های مسافربری (کهنوج)

تعاونی مسافربری: بلوار شهید بهشتی	
-----------------------------------	--

تعاونی‌های مسافربری (جیرفت)

	تعاونی ۲: بلوار هلیل رود
	تعاونی ۴: خیابان دولت
	تعاونی ۷: میدان شهدای گمنام

تعاونی‌های مسافربری (راین)

	تعاونی ۱۶ (وطن پیمان): ابتدای خیابان مدرس
	تعاونی ۳ (جهان پیمان): خیابان امام

تعاونی‌های مسافربری (شهداد)

	تعاونی امین: چهارراه امامزاده زید، خیابان قوامین
	موسسه نخل آرام کویر: خیابان طالقانی، کوچه ۱۱

تعاونی‌های مسافربری (شهربابک)

	تعاونی ۳: ترمینال، جنب جاده اصلی
	تعاونی ۱۵: ترمینال، جنب جاده اصلی
	تعاونی ۱۶: ترمینال، جنب جاده اصلی

تعاونی‌های مسافربری (کوهبنان)

	تعاونی ولیعصر: چهارراه امام، روبروی اداره برق
	تعاونی گیتی‌نورد: بلوار آزادی، جنب میدان شهدا

تعاونی‌های مسافربری (بردسیر)

	شرکت مسافربری حجت: بلوار ۲۲ بهمن
	شرکت مسافربری ره‌آفرین: خیابان امام، روبروی بانک ملی
	تعاونی میهن نور: خیابان امام

تعاونی‌های مسافربری (منوجان)

	شرکت مسافربری: خیابان امام جنب مرکز مخابرات
--	---

راه آهن های استان

کرمان	۳۲۱۱۰۷۶۲	بلوار شهید صدوقی (جاده تهران)، قبل از پل راه آهن
بم	۳۲۱۰۴۳۰۱-۳	میدان ارگ، جنب دانشگاه آزاد
رفسنجان	۳۵۲۲۴۰۲۱	-
زرنند	۳۴۲۲۲۸۱۰-۲	-
سیرجان	۳۴۳۱۰۹۰۱-۳	بلوار امام رضا، جاده شهرپاک

فرودگاه های استان

فرودگاه کرمان	۳۲۱۱۰۱۱۳	انتهای بلوار جمهوری اسلامی
فرودگاه بم	۳۳۴۶۲۶۴۳	کیلومتر ۱۰ اتوبان بم - زاهدان
فرودگاه جیرفت		جاده سد
فرودگاه رفسنجان		جاده سرچشمه
فرودگاه سیرجان		ب امام رضا

مسیر پروازهای هواپیمایی استان

کرمان - تهران	کرمان - کیش	رفسنجان - تهران	کرمان - کرمانشاه
کرمان - دبی	کرمان - مشهد	جیرفت - تهران	کرمان - شیراز
کرمان - دمشق	بم - تهران	سیرجان - تهران	

مراکز خرید اتار

بازار اتار: سرتاسر خیابان امام خمینی

مراکز خرید بافت

بازار ولیعصر: خیابان ارشاد
بازار میثم: خیابان مفتاح

مراکز خرید (مرکز)

مجموعه بازار قدیم	میدان ارگ، میدان مشتاقیه (شهدا)
پاساژ بزرگ آزادی	میدان آزادی
پاساژ میلاد	میدان آزادی، ابتدای خیابان شهید بهشتی
پاساژ گلستان	بلوار جمهوری اسلامی، نرسیده به چهارراه امام جمعه
پاساژ رضا	خیابان شهید بهشتی، نرسیده به چهارراه طهماسب آباد
پاساژ ولیعصر	خیابان شهید بهشتی، بعد از چهارراه طهماسب آباد
پاساژ تربیت بدنی	میدان ولیعصر (باغملی)

مراکز خرید بردسیر

بازار مرکزی: خیابان امام روبروی بانک سپه

مراکز خرید بم

مراکز خرید بم: چهارراه امام خمینی

بازار سجادالائمه: بازار روز

مراکز خرید جیرفت

مراکز خرید: خیابان شهید رجایی (لرها) و خیابان طالقانی

پاساژ ملت، پاساژ قائم، پاساژ سیدی، پاساژ سهندی

مراکز خرید راور

مرکز خرید: مرکز شهر - چهارراه حسینی خیابان امام

مراکز خرید رفسنجان

پاساژ بزرگ شهر: خیابان شهدا

پاساژ کوثر: خیابان امام

مجتمع تجاری برج شیشه‌ای: میدان امیرکبیر

فروشگاه سپه: بلوار طالقانی

بازار سرپوشیده: بین خیابان فردوسی و بهشتی

فروشگاه رفاه: خیابان مصلا

مراکز خرید سیرجان

بازارهای سرپوشیده: خیابان امام خمینی

مهیلا شهر: بلوار سید جمال‌الدین اسدآبادی

پاساژ کندو: بلوار دکتر صادقی، نرسیده به چهارراه رضوی

پاساژ کوثر: خیابان امام، نرسیده به مسجد جامع

مراکز خرید کهنوج

مراکز خرید: سرتاسر خیابان امام خمینی

پاساژ آزادی و پاساژ قائم: خیابان امام خمینی

پاساژ امیری: خیابان امام خمینی

مراکز خرید ریگان

مرکز خرید: مرکز شهر - خیابان جمهوری اسلامی - پاساژ شهربازی و نارویی

مراکز خرید منوجان

بازار منوجان: سرتاسر خیابان امام خمینی

مراکز خرید شهداد

مراکز خرید: میدان امام حسین و خیابان طالقانی

جایگاه‌های پمپ بنزین استان

شرکتی	کرمان، بلوار شهید صدوقی روبروی انبار نفت
صدف	کرمان، بلوار شهید صدوقی
جواد الائمه ۱۹۲	کرمان، میدان سرآسیاب ابتدای جاده بم
نخل	کرمان، بزرگراه امام
برادران انجم شعاع	کرمان، ابتدای خیابان خواجو
شهاب	کرمان، خیابان شهاب
خورشید	کرمان، چهارراه خورشید
قدس	کرمان، بلوار قدس جنب ترمینال
سیمان	جاده کرمان - رفسنجان جنب کارخانه سیمان
باغین	کرمان، باغین
ولیعصر	کرمان، بزرگراه امام
حبیبی	کرمان، خیابان کمربندی روبروی شهرک صنعتی
ریگان	ریگان، ورودی های شهرستان
امین زاده	بردسیر
طالبی زاده	راور
کریاسی	راور، خیابان امام
مجتمع امام رضا	کمربندی راور
دیگ رستم	کیلومتر ۱۵۰ به طرف جاده راور - مشهد
بهنام	بردسیر
ماهان	ماهان
شهداد	کرمان، شهداد
راین	راین
جوپار	جوپار
ذکابی	زرنده، بلوار آزادی
ولیعصر	زرنده، کمربندی زرنده، رفسنجان
چراغی	زرنده، خیابان معلم

ادامه ی جایگاه‌های پمپ‌بنزین استان

کوهبنان	کوهبنان
بافت، جنب ناحیه بافت	شرکتی
بافت، صوغان	صوغان
بم، کیلومتر ۵۰ جاده بم، کرمان	ابارق
بم، جنب بهشت‌زهره	رنجبر
بم، ابتدای ارگ جدید	ارگ جدید
بم، رستم آباد	رستم‌آباد
سیرجان، جاده شهربابک بعد از دوراهی	۱۱۰ صدر
سیرجان، جاده شهربابک	زیدآبادی
سیرجان، جاده بافت	بلورد
سیرجان، جاده بندعباس بعد از پلیس‌راه جنب انبار نفت	شرکتی
شهربابک، جاده کمربندی	هادی‌نیا
کیلومتر ۱۷ جاده شهربابک به سیرجان	ملاحسنی
شهربابک	عباسی
منوجان دهنو	دوراندیش
بم، مرکز شهر	مهدی
رفسنجان، بلوار مطهری	۲۲ بهمن
رفسنجان، خیابان شریعتی غربی جنب پارک	اسماعیلی
رفسنجان، انتهای خیابان مصطفی خمینی	حسینی
رفسنجان، جاده کمربندی یزد، کرمان	کمالی
رفسنجان، جاده نوق	محمدرضایی
رفسنجان، بلوار امام رضا نرسیده به میدان قدس	مرشد
رفسنجان - شهرک مس سرچشمه	مس سرچشمه
رفسنجان، ورودی شهر دوراهی سرچشمه	شاه‌حسینی
جیرفت، ورودی شهر	میرکمالی
ابتدای جاده جیرفت، کهنوج	پورحمیدی
جیرفت، چهارراه کشاورز جنب زندان	مشایخی
جیرفت، عنبرآباد	اخلاقی
کهنوج، خیابان نخلستان	زابلی
سیرجان، کیلومتر ۶۰ جاده بندرعباس، پوزه خون	قدس
سیرجان، بلوار دکتر صادقی نرسیده به کمربندی	خواجویی
سیرجان، بلوار سیدجمال الدین اسدآبادی	استوار

تلفن‌های ضروری

۱۲۵	آتش‌نشانی
۱۱۵	اورژانس
۱۱۰	پلیس
۱۱۸	اطلاعات مخابرات
۱۳۹	اطلاعات راه‌آهن
۱۹۹	اطلاعات پرواز
۳۲۱۱۰۰۳۱-۲	اطلاعات فرودگاه
۱۱۴	اطلاعات سپاه
۱۱۳	وزارت اطلاعات
۱۹۳	خدمات تلفنی پست
۱۴۸	صدای مشاور
۱۴۱	اطلاعات راه
۱۳۶	بازرسی کل کشور
۱۳۷	راهنمای شهر
۱۵۰	روابط عمومی استانداری
۲۰۵	روابط عمومی شهرداری
۱۳۴	هواشناسی
۱۱۹	اوقات شرعی
۳۲۲۲۹۰۱	تعزیرات حکومتی
۳۲۱۱۳۱۹۲	بهداشت
۳۲۱۱۱۳۷۱-۵	پست
۳۲۰۸۱۱۱-۱۸	مخابرات

فهرست منابع:

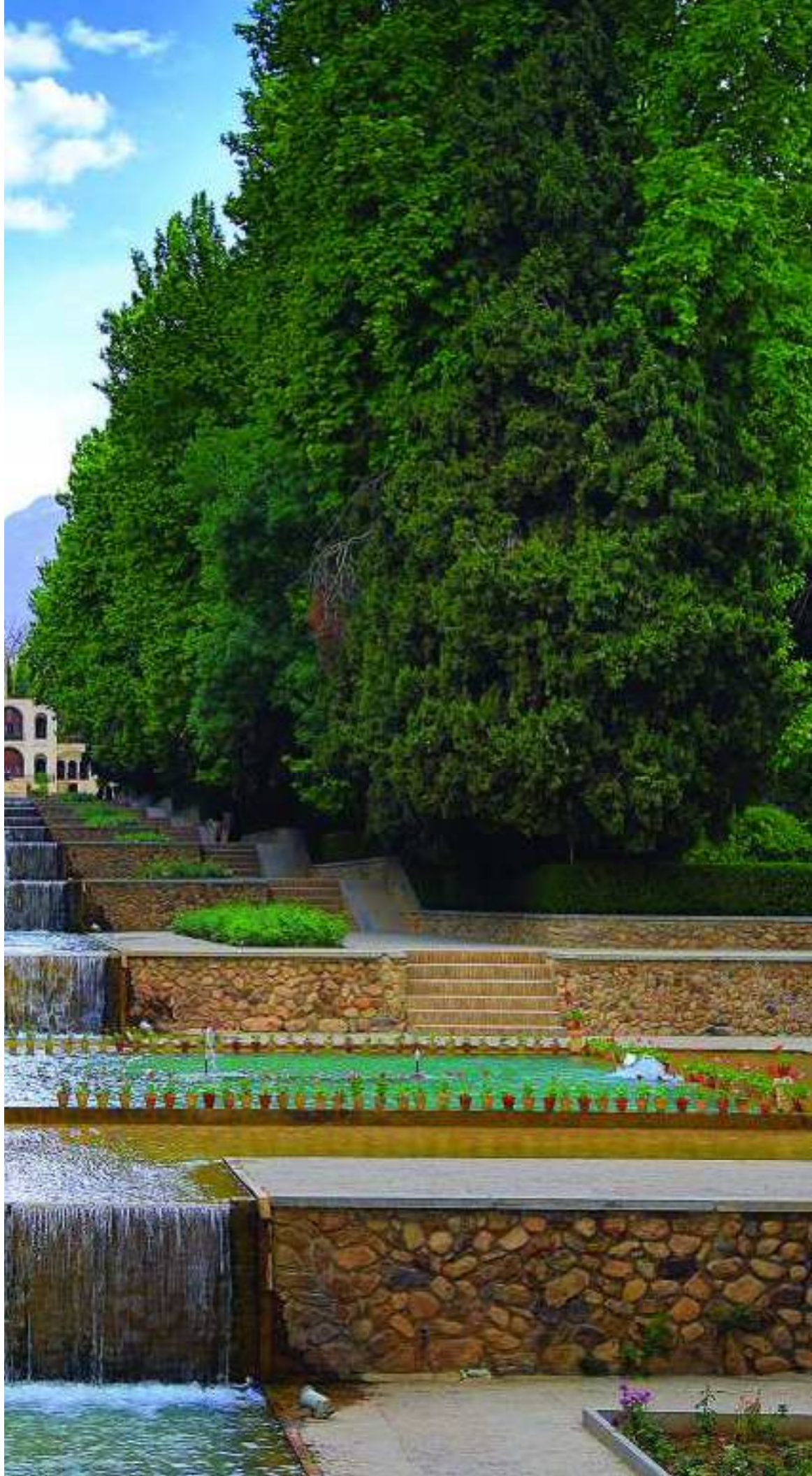
- مجموعه راهنمای جامع ایرانگردی استان کرمان، حسن زنده‌دل / نشر ایرانگردان.
- جاذبه های اکوتوریستی استان کرمان، محمد جهانشاهی / سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان
- سیمای جهانگردی استان کرمان، شمس الدین نجمی، علی محمد رفیعی / سازمان ایرانگردی و جهانگردی استان کرمان.
- تاریخ کرمان، محمد متدین (همت) کرمانی / چاپ ششم.
- رفسنجان، تمدن فروخته در کویر و برآمده از کویر، عباس فتحی پور.
- سفرنامه سایکس، سرپرسی سایکس، نشر لوحه / ۱۳۶۳
- جغرافیای کرمان، احمد علی خان وزیری، نشر آثار و مفاخر فرهنگی / ۱۳۷۲
- سالنامه آماری، معاونت برنامه ریزی استانداری / ۱۳۸۷
- فرهنگ آبادی های استان، سازمان جغرافیایی ارتش / ۱۳۸۲
- مجموعه اطلاعات میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان کرمان / کتابخانه سازمان
- مقاله کرمان از دیدگاه سیاحان و جهانگردان / افضل الدین محزونی
- کتاب کرمان در آینه گردشگری، سید محمد علی گلابزاده / ۱۳۹۴

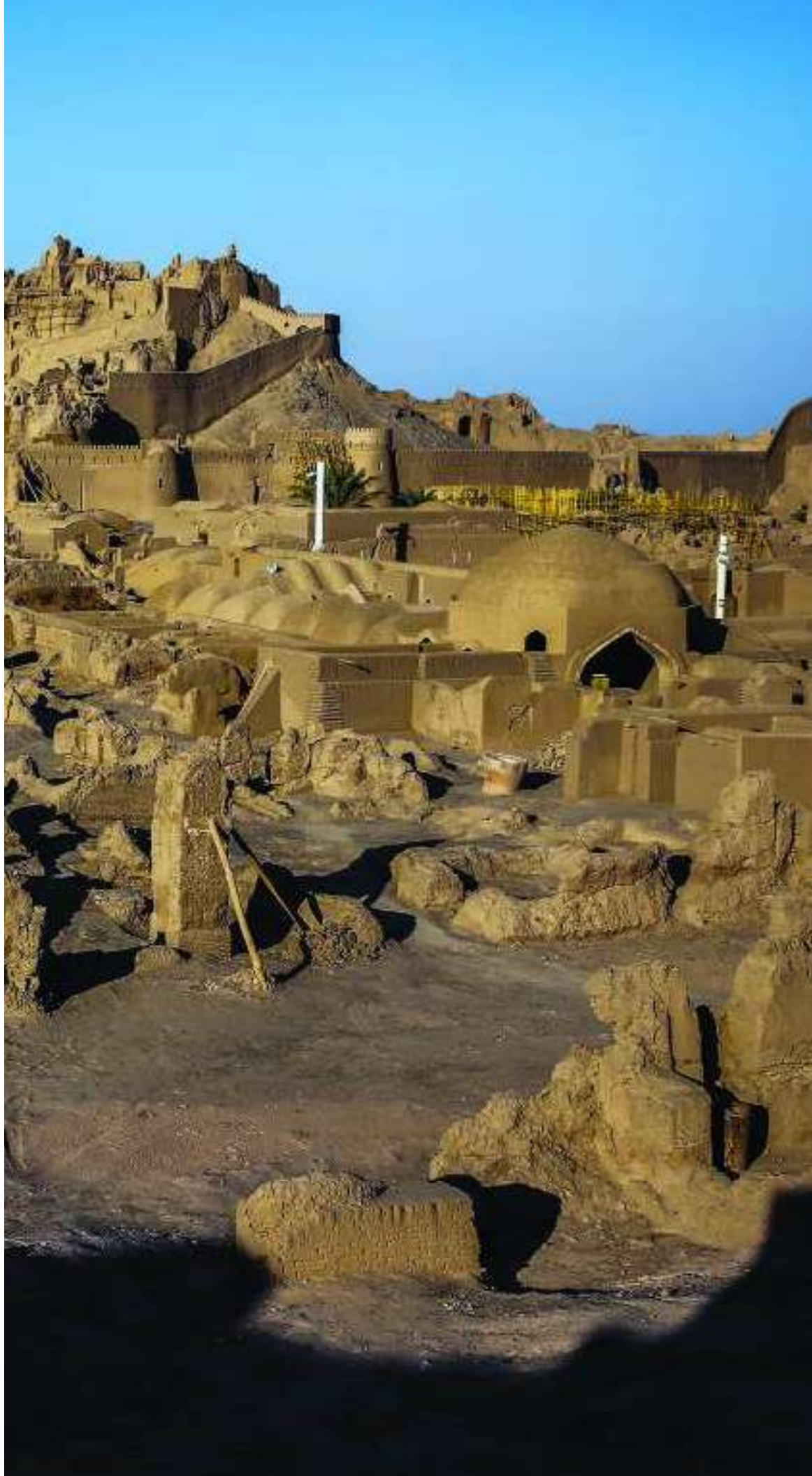

کلوت شهداد

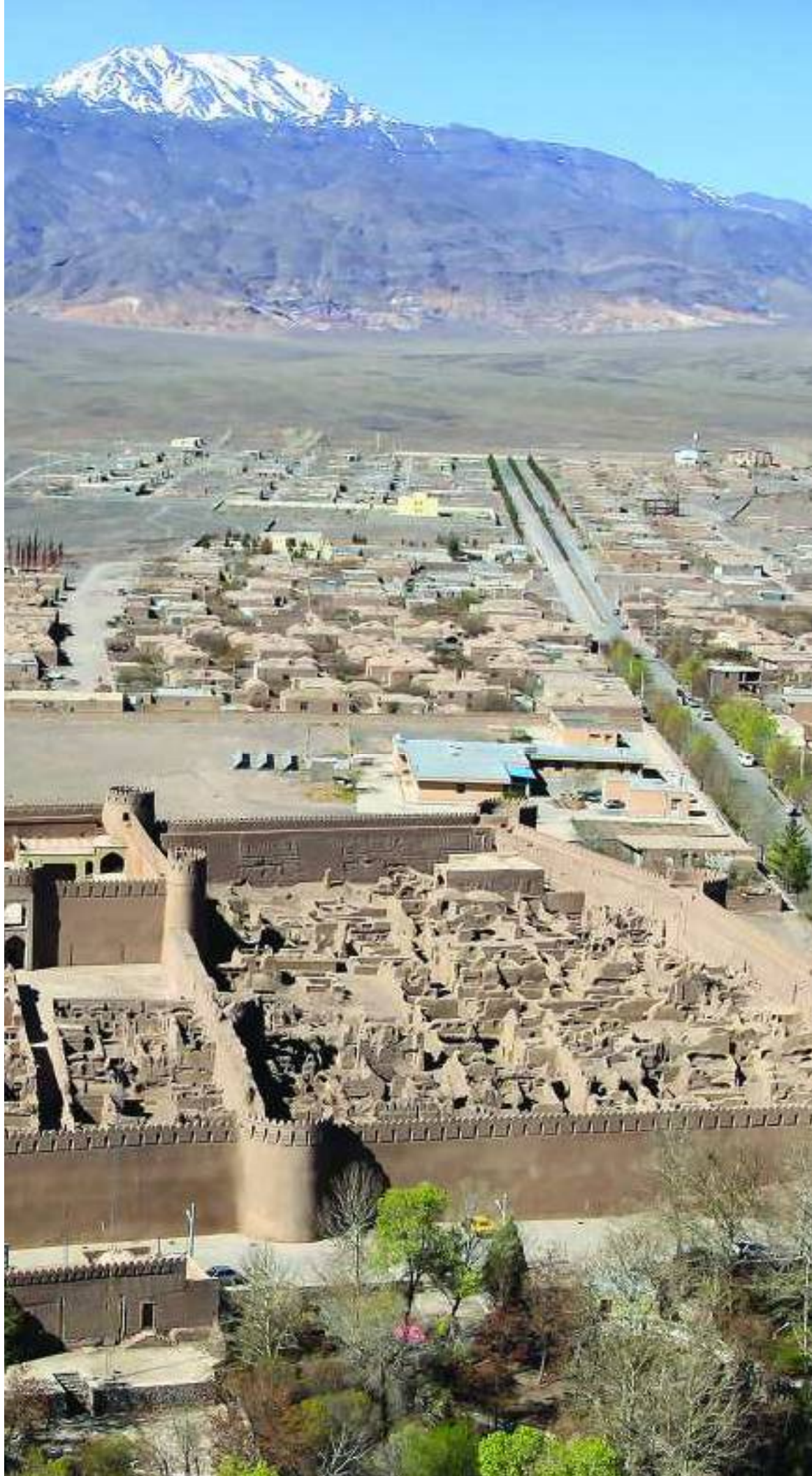

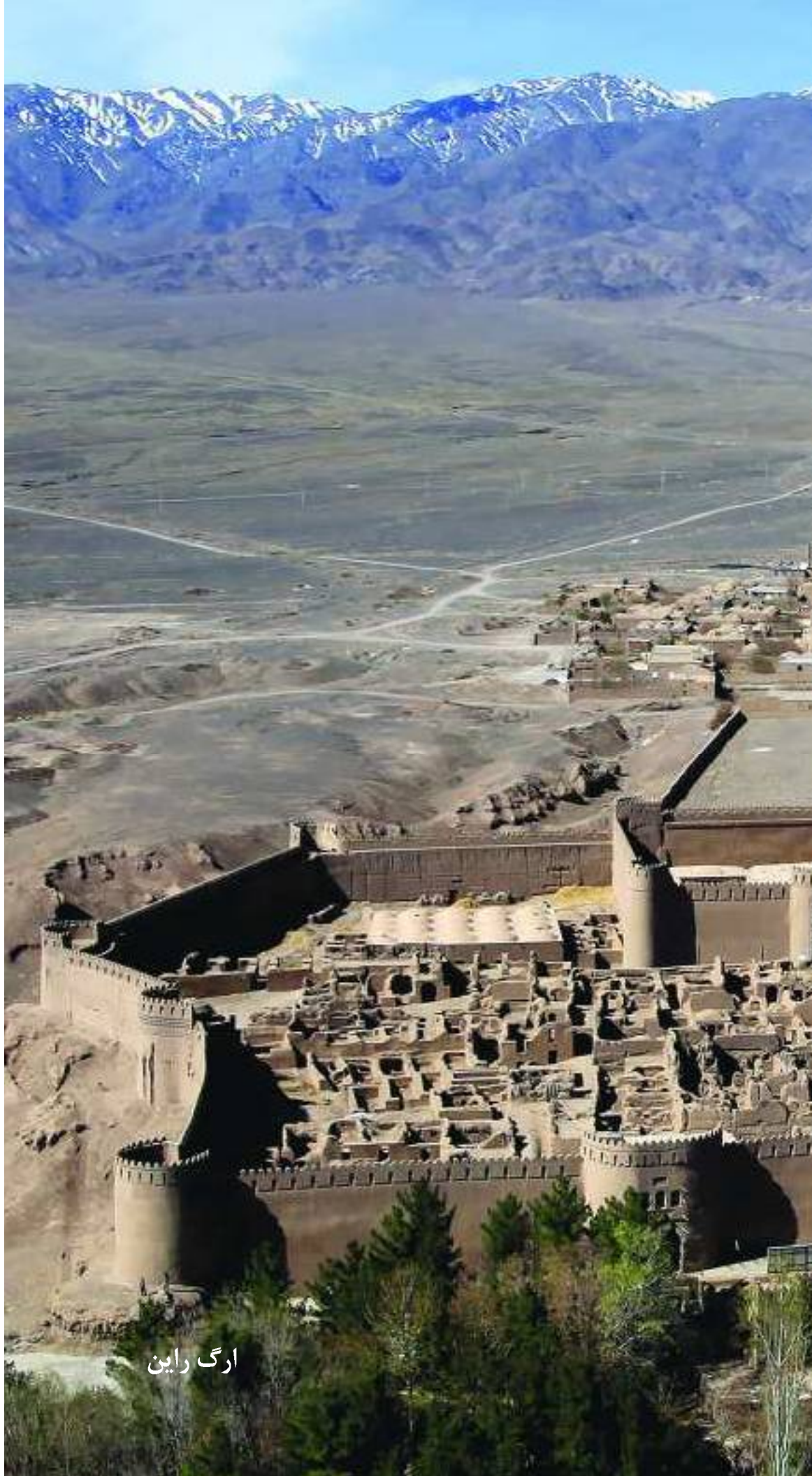
باغ شاهزاده ماهان

ارگ یم بعد از زلزله

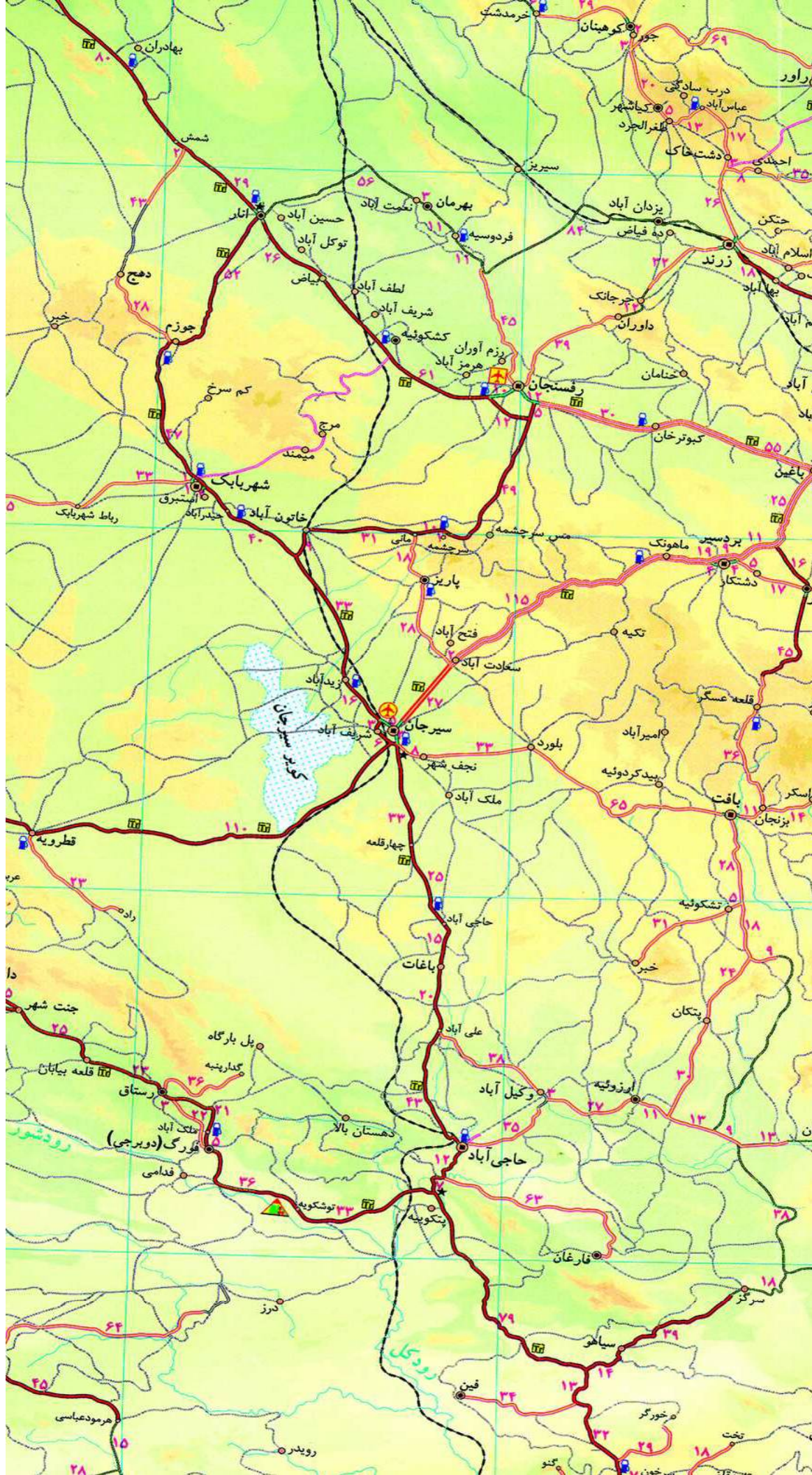

ارگ راین

روستای صخره ای میمند

کرمان از دیدگاه شما

کتاب راهنمای گردشگری استان کرمان

۱۲۰

کرمان از دیدگاه شما

کتاب راهنمای گردشگری استان کرمان

۱۲۲

